



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 18 sierpnia 2015 r.

Poz. 7147

UCHWAŁA NR VII/54/15 RADY MIEJSKIEJ W WYŚMIERZYCACH

z dnia 23 czerwca 2015 r.

w sprawie utworzenia Zespołu Szkół Samorządowych w Wyśmierzycach i nadania mu Statutu.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 roku poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 58 w zw. z art. 62 ust.1 i 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), po uzyskaniu pozytywnej opinii Mazowieckiego Kuratora Oświaty, Rada Miejska w Wyśmierzycach uchwala co następuje:

§ 1. 1. Z dniem 1 września 2015 roku tworzy się Zespół Szkół Samorządowych w Wyśmierzycach, w skład którego wchodzi:

- a/ Szkoła Podstawowa w Wyśmierzycach,
- b/ Gimnazjum im. Władysława Reymonta w Wyśmierzycach.

2. Akt Założycielski stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

3. Zespołowi Szkół Samorządowych nadaje się Statut, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Mienie będące w użytkowaniu szkół, o których mowa w § 1 przeznacza się na wyposażenie Zespołu.

§ 3. Zapewnienie obsługi administracyjnej i finansowej zespołu szkół powierza się Miejsko - Gminnemu Zespołowi Administracyjnemu Szkół.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wyśmierzyce.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady:
Wojciech Sępiol

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr VII/54/15
Rady Miejskiej w Wyśmierzycach
z dnia 23 czerwca 2015 r.

AKT ZAŁOŻYCIELSKI
ZESPOŁU SZKÓŁ SAMORZĄDOWYCH
w Wyśmierzycach

sporządzony na podstawie art. 58 ust.1,2 oraz art. 62 ust.3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz.2572 z późn. zm.)

§ 1

Zakłada się z dniem 1 września 2015 roku Zespół Szkół Samorządowych w Wyśmierzycach, w skład którego wchodzi:

1. Szkoła Podstawowa w Wyśmierzycach
2. Gimnazjum im. Władysława Reymonta w Wyśmierzycach.

§ 2

Siedziba Zespołu Szkół Samorządowych znajduje się w miejscowości Wyśmierzyce, ul. Mickiewicza 4.

§ 3

Zespół Szkół Samorządowych obejmuje obwód Szkoły Podstawowej w Wyśmierzycach oraz Publicznego Gimnazjum im. St. Władysława Reymonta w Wyśmierzycach:

1. Szkoła Podstawowa w Wyśmierzycach:

Do obwodu szkoły należą: miasto Wyśmierzyce, Grzmiąca, Górki, Ulaski Grzmiąckie, Ulaski Stamirowskie, Wólka Kozuchowska, Redlin, Korzeń, Klamy, Jeruzal, Witaszyn, Kozuchów, Paprotno, Romanów, Brodek, Aleksandrów, Olszowa, Działy.

2. Publiczne Gimnazjum im. Władysława Reymonta w Wyśmierzycach

Do obwodu szkoły należą: miasto Wyśmierzyce, Grzmiąca, Górki, Ulaski Grzmiąckie, Ulaski Stamirowskie, Wólka Kozuchowska, Redlin, Korzeń, Klamy, Jeruzal, Witaszyn, Kozuchów, Paprotno, Romanów, Brodek, Aleksandrów, Olszowa, Działy, Kostrzyn, Zielonka, Jabłonna, Wojciechów, Kozłów, Kiedrzyn,

Przewodniczący Rady:
Wojciech Sępiol

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr VII/54/15
Rady Miejskiej w Wyśmierzycach
z dnia 23 czerwca 2015 r.

S T A T U T

Zespołu Szkół Samorządowych w Wyśmierzycach
w skład którego wchodzi
Publiczna Szkoła Podstawowa
i
Publiczne Gimnazjum im. St. Władysława Reymonta
w Wyśmierzycach

SPIS TREŚCI

PODSTAWOWE INFORMACJE O SZKOLE
CELE I ZADANIA SZKOŁY
SPOSÓB WYKONYWANIA ZADAŃ SZKOŁY
ORGANY SZKOŁY
ORGANIZACJA SZKOŁY
OPIEKA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA
OBOWIĄZEK SZKOLNY, UCZNIOWIE SZKOŁY
SZKOLNY SYSTEM OCENIANIA PSP2
SZKOLNY SYSTEM OCENIANIA PG1
TRADYCJA I CEREMONIAŁ SZKOLNY
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

ZAŁĄCZNIKI:

NR 1 PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY PSP
NR 2 PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY PG
NR 3 SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

PODSTAWOWE INFORMACJE O ZESPOLE**§ 1**

1. Zespół nosi nazwę: **Zespół Szkół Samorządowych w Wyśmierzycach.**
2. Siedzibą Zespołu jest budynek przy ul. Mickiewicza 4, 26-811 Wyśmierzyce.
3. W skład Zespołu wchodzi:
 - a) Publiczna Szkoła Podstawowa w Wyśmierzycach, ul. Mickiewicza 4
 - b) Publiczne Gimnazjum w Wyśmierzycach im St. Reymonta, ul Konopnickiej 1.
4. Nazwa szkoły podstawowej wchodzącej w skład Zespołu brzmi:
Publiczna Szkoła Podstawowa w Wyśmierzycach w Zespole Szkół w Wyśmierzycach.
5. Nazwa gimnazjum wchodzącego w skład Zespołu brzmi:
Publiczne Gimnazjum im. St. Reymonta w Wyśmierzycach w Zespole Szkół w Wyśmierzycach
6. Szkoły wchodzące w skład Zespołu działają w obwodach, ustalonych przez organ prowadzący.
7. W Statucie rozumie się określenie:
 - „Zespół” – jako Zespół Szkół w Wyśmierzycach,
 - „Szkoły” lub „szkoła” – jako szkoły wchodzące w skład Zespołu Szkół w Wyśmierzycach,
 - „Szkoła Podstawowa” – jako Publiczną Szkołę Podstawową w Wyśmierzycach w Zespole Szkół w Wyśmierzycach
 - „Gimnazjum” – jako Publiczne Gimnazjum im. St. Reymonta w Wyśmierzycach w Zespole Szkół w Wyśmierzycach,
 - „Dyrektor” – jako Dyrektora Zespołu Szkół w Wyśmierzycach,
 - „Rada Pedagogiczna” – jako Radę Pedagogiczną Zespołu Szkół w Wyśmierzycach,
 - „Rada Rodziców” – jako Radę Rodziców Zespołu Szkół w Wyśmierzycach

§ 2

1. Szkoła posiada:
 - a) pieczęć urzędową okrągłą dużą i małą wspólną dla szkół wchodzących w skład Zespołu, zawierającą nazwę Zespołu, oraz odrębną dla Szkoły Podstawowej i Gimnazjum,
 - b) stemple prostokątne: wspólne dla szkół wchodzących w skład Zespołu z adresem i regonem, oraz odrębne dla Szkoły Podstawowej i Gimnazjum.
2. Zespół może posiadać imię, hymn, sztandar i własny ceremoniał szkolny.
3. Imię Szkołom nadaje organ prowadzący na wspólny wniosek Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.
4. Hymn, sztandar i ceremoniał szkolny uchwała Rada Pedagogiczna.

§ 3

1. Szkoła Podstawowa jest placówką oświatowo – wychowawczą o charakterze publicznym, kształcącym w cyklu sześcioletnim.
2. Gimnazjum jest placówką oświatowo – wychowawczą o charakterze publicznym, kształcącym w cyklu trzyletnim.
3. Organem prowadzącym Zespół Szkół Samorządowych w Wyśmierzycach jest Gmina Wyśmierzyce, nadzór pedagogiczny sprawuje Mazowiecki Kurator Oświaty w Warszawie.
4. Szkoły wydają świadectwa ukończenia szkoły, duplikaty świadectw oraz inne druki szkolne i dokumenty na zasadach określonych przez Ministra Edukacji Narodowej.

5. Świadectwo ukończenia Szkoły Podstawowej upoważnia absolwentów do kontynuowania nauki w szkołach gimnazjalnych.
6. Świadectwo ukończenia Gimnazjum upoważnia absolwentów do kontynuowania nauki w szkołach ponadgimnazjalnych.
7. Szkoły prowadzą świetlice dla uczniów oraz stołówkę szkolną.
8. Szkoły mogą prowadzić - w zależności od potrzeb edukacyjnych - klasy specjalne, integracyjne, wyrównawcze, sportowe oraz innowacje i eksperymenty pedagogiczne po uzyskaniu zgody organu prowadzącego, stosując w tym zakresie odpowiednie przepisy.
9. Za zgodą organu prowadzącego, Dyrektor organizuje nauczanie indywidualne zgodnie z odrębnymi przepisami.
10. Za zgodą organu prowadzącego, Dyrektor może przydzielić dodatkowe godziny na prowadzenie indywidualnych zajęć rewalidacyjnych z uczniami niepełnosprawnymi.
11. Dla uczniów, którzy muszą dłużej przebywać w szkole ze względu na czas pracy ich rodziców (prawnych opiekunów), organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia uczniowi opieki w szkole, Szkoła organizuje świetlicę, w której prowadzone są zajęcia w grupach wychowawczych. Liczba uczniów w grupie nie powinna przekraczać 25.
12. W Szkole może być prowadzona przez organizacje i stowarzyszenia wspomagające proces nauczania i wychowania dzieci - działalność opiekuńczo wychowawcza w formie świetlic za zgodą organu prowadzącego i po zapewnieniu przez te organizacje niezbędnych środków rzeczowych i finansowych.
13. Zespół może prowadzić w czasie wolnym od nauki placówkę wypoczynku dla dzieci i młodzieży po uzyskaniu zgody organu prowadzącego zgodnie z odrębnymi przepisami.
14. Zespół może prowadzić kursy i szkolenia dla uczniów i osób dorosłych jako pozaszkolną formę nauczania zgodnie z odrębnymi przepisami.

CELE I ZADANIA SZKOŁY

§ 4

1. Szkoła zapewnia uczniom pełen rozwój umysłowy, moralny, emocjonalny i fizyczny w zgodzie z ich potrzebami i możliwościami psychofizycznymi, w warunkach poszanowania ich godności osobistej oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej. W realizacji tego zadania Szkoła respektuje zasady nauk pedagogicznych, przepisy prawa, a także zobowiązania, wynikające z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka ONZ, Deklaracji Praw Dziecka ONZ oraz Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 20 listopada 1989 r.
2. Celem kształcenia ogólnego w szkole jest:
 - a) przyswojenie przez uczniów podstawowego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyki,
 - b) zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystywania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
 - c) kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.
3. Zadania Szkoły:
 - a) Kształcenie umiejętności posługiwania się językiem polskim, w tym dbałość o wzbogacanie zasobu słownictwa uczniów. Wypełnianie tego zadania należy do obowiązków każdego nauczyciela.
 - b) Przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. Nauczyciele powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych, na zajęciach z różnych przedmiotów.
 - c) Wychowywanie uczniów do właściwego odbioru i wykorzystania mediów – edukacja medialna.
 - d) Kształtowanie u uczniów nawyku dbałości o zdrowie własne i innych ludzi oraz umiejętności tworzenia środowiska sprzyjającego zdrowiu – edukacja prozdrowotna.

- e) Wychowywanie uczniów do dbałości o harmonijny rozwój fizyczny poprzez wykorzystywanie obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego i zajęć pozalekcyjnych.
- f) Kształtowanie u uczniów postaw sprzyjających ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takich jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej, postawa obywatelska, postawa poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawa poszanowania dla innych kultur i tradycji. Szkoła podejmuje odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.
- g) Podejmowanie działań mających na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. Uczniom z niepełnosprawnościami, w tym uczniom z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, nauczanie dostosowuje się do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się.

4. Szkoła umożliwia:

- a) realizację obowiązku szkolnego dla uczniów mieszkających w jej obwodzie oraz kontroluje jego spełnianie,
- b) zdobywanie rzetelnej wiedzy i umiejętności na poziomie umożliwiającym kontynuowanie nauki w szkołach ponadgimnazjalnych,
- c) dokonanie świadomego wyboru przez absolwentów dalszego kierunku kształcenia,
- d) rozwijanie zdolności, dostrzeganie różnego rodzaju związków i zależności (przyczynowo – skutkowych, funkcjonalnych, czasowych, przestrzennych),
- e) rozwijanie zdolności myślenia analitycznego i syntetycznego oraz osobistych zainteresowań,
- f) rozwój zainteresowań poznawczych, społecznych, artystycznych i sportowych – poprzez organizowanie kół zainteresowań, kół przedmiotowych, zajęć sportowych i innych form zajęć pozalekcyjnych,
- g) udział w zajęciach wyrównawczych i reedukacyjnych w celu wyrównania braków u uczniów mających trudności w nauce,
- h) poznanie dziedzictwa kultury narodowej, światowej i europejskiej, podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, językowej i religijnej, a w szczególności nauki języka polskiego oraz własnej historii i kultury,
- i) efektywne współdziałanie w zespole i pracy w grupie, budowanie więzi międzyludzkich,
- j) kształcenie umiejętności wykorzystywania zdobytej wiedzy, aby w ten sposób przygotować młodzież do pracy w warunkach współczesnego świata,
- k) naukę religii lub etyki zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej, uznając prawo do religijnego wychowania dzieci.

5. Szkoła realizuje:

- a) podstawy programowe przedmiotów obowiązkowych zatwierdzone przez MEN,
- b) szkolny plan nauczania ustalony przez Dyrektora Szkoły,
- c) szkolny system oceniania – uchwalony przez Radę Pedagogiczną – zawarty w niniejszym statucie,
- d) szkolny program wychowawczy, obejmujący w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym. Program wychowawczy szkoły uchwała Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną odrębnie dla Szkoły Podstawowej i Gimnazjum. Szkolny program wychowawczy stanowi załącznik do niniejszego statutu (zał. nr 1 i 2).
- e) szkolny program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujący wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym. Szkolny program profilaktyki uchwała Rada Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną. Szkolny program profilaktyki stanowi załącznik do niniejszego statutu (zał. nr 3).

SPOSÓB WYKONYWANIA ZADAŃ SZKOŁY**Realizacja zadań dydaktycznych****§ 5**

1. Programy nauczania dla zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego dopuszcza do użytku w szkole Dyrektor, na wniosek nauczyciela lub nauczycieli.
2. Nauczyciel może zaproponować program nauczania ogólnego opracowany samodzielnie lub we współpracy z innymi nauczycielami. Nauczyciel może również zaproponować program opracowany przez innego autora (autorów) lub program opracowany przez innego autora (autorów) wraz z dokonanymi zmianami.
3. Zaproponowany przez nauczyciela program nauczania ogólnego powinien być dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony.
4. Dyrektor podaje do publicznej wiadomości, do dnia 15 czerwca, zestaw podręczników, które będą obowiązywać od początku następnego roku szkolnego.
5. Dyrektor może zezwolić uczniowi na indywidualny program lub tok nauki po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej i publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej oraz wyznaczyć nauczyciela-opiekuna. Wniosek do Dyrektora za pośrednictwem wychowawcy klasy może złożyć:
 - a) uczeń, za zgodą rodziców (prawnych opiekunów),
 - b) rodzice lub prawni opiekunowie ucznia,
 - c) wychowawca klasy lub inny nauczyciel uczący zainteresowanego ucznia, za zgodą rodziców zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
6. W Szkole organizuje się naukę religii na życzenie rodziców wyrażone w formie oświadczenia, odrębnie dla Szkoły Podstawowej i Gimnazjum, które nie musi być ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może natomiast zostać zmienione.
7. Uczestniczenie lub nieuczestniczenie w szkolnej nauce religii nie może być powodem dyskryminacji przez kogokolwiek i w jakiegokolwiek formie.
8. W Szkole organizuje się zajęcia wychowania do życia w rodzinie. Uczeń nie bierze udziału w zajęciach, jeżeli jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłoszą dyrektorowi szkoły w formie pisemnej rezygnację z udziału ucznia w zajęciach.

Realizacja zadań wychowawczych**§ 6**

1. Wszyscy nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni mają obowiązek realizować program wychowawczy i program profilaktyki obowiązujący w szkole.
2. Treści wychowawcze realizuje się w ramach jednostek dydaktycznych każdego przedmiotu, godzin do dyspozycji wychowawcy oraz podczas wszystkich zajęć pozalekcyjnych.
3. Dyrektor powierza każdy oddział szczególnej opiece wychowawczej jednemu z nauczycieli uczących w tym oddziale, zwanemu dalej wychowawcą.
4. Zadania wychowawcy oraz tryb dokonywania zmiany wychowawcy klasy zawarte są w programie wychowawczym szkoły.
5. Każdy wychowawca klasy ma obowiązek podczas pierwszych zajęć w danym roku szkolnym przedstawić swoim wychowankom szczegółowe zagadnienia planu wychowawcy klasowego, spójnego z zapisami szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki.
6. W procesie wychowania każdy nauczyciel ma obowiązek ściśle współpracować z rodzicami uczniów, w szczególności tych, którzy mają trudności w nauce.

Realizacja zadań opiekuńczych i zdrowotnych**§ 7**

1. Szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Białobrzegach w zakresie udzielania pomocy uczniom.
2. Zespół zapewnia uczniom opiekę pedagogiczną oraz pełne bezpieczeństwo w czasie organizowanych przez nauczycieli zajęć na jego terenie oraz poza terenem szkoły, z uwzględnieniem poniższych ustaleń:
 - a) Podczas zajęć obowiązkowych, nadobowiązkowych i pozalekcyjnych za bezpieczeństwo uczniów odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia. Zobowiązany jest on również do niezwłocznego poinformowania Dyrektora o każdym wypadku, mającym miejsce podczas powyższych zajęć.
 - b) Wycieczki szkolne organizowane są i rozliczane zgodnie z zapisami *Regulaminu wycieczek szkolnych*, zatwierdzonego przez Dyrektora.
 - c) Podczas zajęć poza terenem szkoły pełną odpowiedzialność za zdrowie i bezpieczeństwo uczniów ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia, a podczas wycieczek szkolnych - kierownik wycieczki wraz z opiekunami.
 - d) Nauczyciele zobowiązani są do pełnienia dyżurów przed rozpoczęciem swoich zajęć (obowiązkowych i nadobowiązkowych), w czasie przerw międzylekcyjnych oraz po zajęciach według corocznie ustalanego przez Dyrektora harmonogramu.
 - e) Nauczyciele wychowania fizycznego pełnią dyżury w obiektach sportowych przed i po każdej swojej lekcji. Dyżurującemu nauczycielowi nie wolno zejść z dyżuru do czasu zastąpienia go przez innego nauczyciela.
 - f) Za nieobecnego nauczyciela dyżur pełni nauczyciel go zastępujący.
 - g) Za sprzęt i wartościowe przedmioty przynoszone przez ucznia z własnej inicjatywy Szkoła nie ponosi odpowiedzialności.
3. W Szkole Podstawowej organizowana jest świetlica. Każdy uczeń korzystający ze świetlicy ma obowiązek przestrzegania jej regulaminu, zatwierdzonego przez Dyrektora.
4. W Gimnazjum może być organizowana świetlica dla uczniów dojeżdżających. Każdy uczeń korzystający ze świetlicy ma obowiązek przestrzegania jej regulaminu, zatwierdzonego przez Dyrektora.
5. Ze stołówki szkolnej korzystają w pierwszej kolejności uczniowie dojeżdżający i korzystający ze świetlicy szkolnej. Szczegółowe zasady organizacji stołówki zawiera *Regulamin stołówki szkolnej*, zatwierdzony przez Dyrektora.
6. W przypadkach wymagających pomocy lekarza udzielanej poza obiektem Szkoły nauczyciel ma obowiązek zawiadomić rodziców ucznia o problemach zdrowotnych dziecka. Pierwszej pomocy uczniom udzielają nauczyciele i wychowawcy oraz inni pracownicy, wzywając w trudnych przypadkach wykwalifikowaną służbę zdrowia i zawiadamiając rodziców uczniów.
7. Wskazane jest, aby rodzice zgłaszali wychowawcy klasy problemy zdrowotne dziecka, które mogą mieć wpływ na rodzaj udzielanej pierwszej pomocy.
8. Każdy pracownik szkoły oraz wszyscy uczniowie mają obowiązek udzielenia pomocy uczniom z zaburzeniami rozwojowymi (w tym z uszkodzeniami narządów ruchu, słuchu i wzroku) w nagłych sytuacjach.
9. Oddziały, do których uczęszczają dzieci przewlekle chore powinny mieć za zgodą organu prowadzącego organizację nauki dostosowaną do potrzeb tych dzieci i możliwości organizacyjnych szkoły.
10. Uczniom z rodzin patologicznych i znajdujących się w trudnych warunkach materialnych Dyrektor Szkoły wraz z Radą Rodziców - na wniosek zainteresowanych rodziców lub uczniów - organizują doraźną pomoc materialną lub zwalniają z opłat, równocześnie czyniąc starania o pozyskanie dodatkowych środków na tę działalność.

11. W celu dobrego współdziałania rodziców oraz nauczycieli i wychowawców organizuje się w szkole - Dni Otwartej Szkoły, podczas których rodzice mają prawo do:
 - a) zapoznania się z zadaniami i zamierzeniami dydaktyczno - wychowawczymi w danej klasie i całej Szkole oraz z przepisami dotyczącymi oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów,
 - b) uzyskania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów i przyczyn trudności w nauce,
 - c) uzyskiwania porad w sprawach wychowania i dalszego kształcenia swoich dzieci,
 - d) wyrażania i przekazywania Dyrektorowi Szkoły opinii na temat pracy szkoły.
12. Wszyscy nauczyciele, wychowawcy zobowiązani są do uczestniczenia w Dniu Otwartej Szkoły, a wychowawcy klas do zorganizowania dodatkowo co najmniej raz na kwartał spotkania z rodzicami w celu wymiany informacji oraz dyskusji na tematy wychowawcze.

ORGANY ZESPOŁU, TRYB ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW

§ 8

1. Organami Zespołu Szkół są:

- a) Dyrektor,
- b) Rada Pedagogiczna,
- c) Rada Rodziców,
- d) Samorządy Uczniowskie.

2. Zachowuje się odrębność Samorządów Uczniowskich dla szkół wchodzących w skład Zespołu, natomiast Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców posiadają odrębne komisje dla poszczególnych szkół.
3. W Zespole można utworzyć stanowisko wicedyrektora. Funkcję tą powierza i odwołuje z niej Dyrektor po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego i Rady Pedagogicznej.
4. Dyrektor podczas wykonywania swoich obowiązków współpracuje z Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców i Samorządami Uczniowskimi.
5. Zasady działania i organizacji Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządów Uczniowskich zawarte są w regulaminach tych organów.

6. Kompetencje Dyrektora

- a) kieruje działalnością szkół i reprezentuje Zespół na zewnątrz,
- b) sprawuje nadzór pedagogiczny,
- c) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- d) realizuje uchwały rady pedagogicznej, podjęte w ramach jej kompetencji stanowiących,
- e) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły zaopiniowanym przez radę pedagogiczną i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie,
- f) wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
- g) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych,
- h) współdziała ze szkołami wyższymi oraz zakładami kształcenia nauczycieli w organizacji praktyk pedagogicznych;
- i) odpowiada za właściwą organizację i przebieg sprawdzianu i egzaminów przeprowadzanych w szkole,
- j) stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- k) w uzasadnionych przypadkach wnioskuje do Mazowieckiego Kuratora Oświaty o przeniesienie ucznia do innej szkoły,
- l) jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkołach nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor w szczególności decyduje w sprawach:
 - 1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły,
 - 2) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły,
 - 3) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły,
- m) w wykonywaniu swoich zadań współpracuje z radą pedagogiczną, rodzicami i samorządem uczniowskim,
- n) może, w danym roku szkolnym, ustalić dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, w wymiarze: dla szkoły podstawowej do 6 dni, dla gimnazjum – do 8 dni,
- o) może, za zgodą organu prowadzącego, zawiesić zajęcia na czas oznaczony, zgodnie z odrębnymi przepisami.

7. Kompetencje Rady Pedagogicznej:

- a) zatwierdzanie planów pracy szkoły,
- b) podejmowanie uchwał w sprawie wyników klasyfikacji i promocji uczniów;
- c) podejmowanie uchwał w sprawie innowacji i eksperymentów pedagogicznych w szkole,
- d) ustalanie organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli szkoły,
- e) uchwalanie statutu szkoły i podejmowanie uchwały w sprawie dokonania w nim zmian,
- f) występowania do organu prowadzącego z umotywowanym wnioskiem o odwołanie z funkcji dyrektora lub do Dyrektora Szkoły o odwołanie nauczyciela z funkcji kierowniczej,
- g) zatwierdzanie składu pocztu sztandarowego szkoły,
- h) może występować do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą z wnioskami o zbadanie i dokonanie oceny działalności szkoły, jej Dyrektora lub innego nauczyciela zatrudnionego w szkole; wnioski te mają dla organu charakter wiążący,
- i) z własnej inicjatywy ocenia sytuację oraz stan szkoły i występuje z wnioskami do Dyrektora Szkoły, organu prowadzącego szkołę oraz do wojewódzkiej rady oświatowej, w szczególności w sprawie organizacji zajęć pozalekcyjnych i przedmiotów nadobowiązkowych.

8. Rada Pedagogiczna opiniuje w szczególności:

- a) organizację pracy szkoły, w tym zwłaszcza tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- b) projekt planu finansowego szkoły,
- c) wnioski dyrektora o przyznanie nauczycielom odznaczeń, nagród i innych wyróżnień,
- d) propozycje dyrektora szkoły w sprawach przydziału nauczycielom stałych prac i zajęć w ramach wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatkowo płatnych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
- e) kandydatów na stanowisko dyrektora, wicedyrektora i inne stanowiska kierownicze na podstawie odrębnych przepisów,
- f) dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, ustalone przez dyrektora szkoły zgodnie z odrębnymi przepisami.

9. Dyrektor szkoły wstrzymuje wykonanie uchwał Rady Pedagogicznej niezgodnych z przepisami prawa. O wstrzymaniu wykonania uchwały Dyrektor niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący szkołę oraz organ sprawujący nadzór pedagogiczny. Organ sprawujący nadzór pedagogiczny uchyla uchwałę w razie stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego szkołę. Rozstrzygnięcie organu sprawującego nadzór pedagogiczny jest ostateczne.

10. **Kompetencje Rady Rodziców:**

- a) uchwalanie i dokonywanie zmian w swoim regulaminie działalności Rady Rodziców,
- b) gromadzenie funduszy z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł zgodnie z zasadami, zawartymi w regulaminie działalności Rady Rodziców,
- c) uchwalanie programu wychowawczego i programu profilaktyki oraz projektu ich zmian w porozumieniu z Radą Pedagogiczną,
- d) wnioskowanie wraz z Radą Pedagogiczną i Samorządami Uczniowskimi o nadanie szkole imienia,
- e) występowanie do organu prowadzącego szkołę, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, dyrektora oraz rady pedagogicznej z wnioskami i opiniami dotyczącymi wszystkich spraw szkoły,
- f) opiniowanie programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły,
- g) opiniowanie projektu planu finansowego składanego przez Dyrektora Szkoły,
- h) opiniowanie dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, ustalonych przez dyrektora szkoły zgodnie z odrębnymi przepisami.

11. **Kompetencje Samorządów Uczniowskich:**

Samorzady Uczniowskie przedstawiają wnioski i opinie Radzie Pedagogicznej oraz Dyrektorowi Szkoły we wszystkich sprawach szkoły, a w szczególności w sprawach dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów, takich jak:

- 1) prawo do zapoznania się z programem nauczania i wychowania, jego treścią, celami i stawianymi wymaganiami;
- 2) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu;
- 3) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiającego zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym, a możliwością zaspokajania własnych zainteresowań;
- 4) prawo redagowania i wydawania gazety szkolnej;
- 5) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi szkoły w porozumieniu z jej Dyrektorem;
- 6) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna Samorządu,
- 7) opiniowanie dodatkowych dni wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych, ustalonych przez dyrektora szkoły zgodnie z odrębnymi przepisami.

12. **Tryb wyboru członków Rady Szkoły** (jeśli zapadnie decyzja o jej utworzeniu):

- a) Rada Szkoły liczy 12 członków.
- b) W skład Rady Szkoły wchodzi w równej liczbie nauczyciele, rodzice i uczniowie szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół. Dopuszcza się dokonywanie corocznej zmiany jednej trzeciej składu osobowego Rady.
- c) Wszyscy członkowie Rady Szkoły zobowiązani są do reprezentowania na forum Rady opinii uzyskanych podczas plenarnych posiedzeń swoich organów.
- d) Ogólne zasady wyboru członków Rady Szkoły, dotyczące wszystkich organów:
 - 1) kandydować do Rady Szkoły mogą wszyscy nauczyciele, rodzice i uczniowie szkoły,
 - 2) rodzice uczniów z klas programowo najwyższych - nie posiadający dzieci w klasach młodszych - oraz uczniowie z tych klas będący członkami Rady Szkoły nie mogą łącznie stanowić więcej niż 1/3 składu Rady,

- 3) podczas plenarnych posiedzeń organów ich członkowie zgłaszają umotywowane kandydatury; wszyscy kandydaci ustnie lub pisemnie wyrażają zgodę na kandydowanie do Rady,
 - 4) przy równej liczbie głosów zarządza się ponowne głosowanie według niniejszego trybu.
- e) Do Rady Szkoły zostają wybrani ci kandydaci, którzy:
- 1) dotyczy nauczycieli: uzyskali większość głosów przy obecności nie mniej niż 2/3 regulaminowego składu Rady Pedagogicznej.
 - 2) dotyczy rodziców: uzyskali większość głosów przy obecności co najmniej połowy regulaminowego składu Rady Rodziców,
 - 3) dotyczy uczniów: uzyskali większość głosów podczas ogólnoszkolnego głosowania przeprowadzonego wśród co najmniej 2/3 ogólnej liczby uczniów klas IV-VI Szkoły Podstawowej i I-III Gimnazjum.

13. Zasady współdziałania organów szkoły:

- a) Wszystkie organy szkoły współpracują w duchu porozumienia, tolerancji i wzajemnego szacunku umożliwiając swobodne działanie i podejmowanie decyzji w granicach swoich kompetencji.
- b) Rodzice i uczniowie przedstawiają wnioski i opinie organom szkoły poprzez swoje reprezentacje: Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski.
- c) Rada Rodziców i Samorząd Uczniowski przedstawiają swoje wnioski i opinie Dyrektorowi Szkoły lub Radzie Pedagogicznej w formie pisemnej lub ustnej podczas protokołowanych posiedzeń tych organów.
- d) Wnioski i opinie są rozpatrywane na najbliższych posiedzeniach plenarnych zainteresowanych organów, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach wymagających podjęcia szybkiej decyzji w terminie 7 dni.
- e) Wszystkie organy szkoły zobowiązane są do wzajemnego informowania się o podjętych lub planowanych działaniach i decyzjach w terminie 14 dni od daty ich podjęcia.

14. Rozwiązywanie sytuacji konfliktowych w Szkole:

- a) konflikt pomiędzy nauczycielem a uczniem.
 - 1) Konflikt rozwiązują:
 - wychowawca klasy – w przypadku konfliktu pomiędzy nauczycielami uczącymi w danej klasie a uczniami tej klasy,
 - Dyrektor – jeżeli decyzja wychowawcy nie zakończyła konfliktu lub konflikt z uczniami dotyczy wychowawcy klasy.
 - 2) Od orzeczenia Dyrektora może być wniesione odwołanie do organu prowadzącego szkołę.
 - 3) Odwołanie wnosi jedna ze stron. Nie może być ono jednak wniesione po upływie 2 tygodni od daty wydania orzeczenia.
- b) konflikty pomiędzy nauczycielami:
 - 1) Postępowanie prowadzi Dyrektor.
 - 2) W przypadkach nierozstrzygnięcia sporu przez Dyrektora strony mogą odwołać się do organu prowadzącego szkołę.
 - 3) Konflikt pomiędzy Dyrektorem a nauczycielami rozpatruje na pisemny wniosek jednej ze stron organ prowadzący szkołę.
- c) konflikty pomiędzy rodzicami a innymi organami szkoły:
 - 1) Postępowanie w pierwszej instancji prowadzi Dyrektor.
 - 2) W przypadkach spornych przysługuje prawo wniesienia w ciągu 14 dni odwołania do organu prowadzącego szkołę.

ORGANIZACJA SZKOŁY**§ 9**

1. Terminy rozpoczynania i kończenia zajęć dydaktyczno - wychowawczych, przerw świątecznych oraz ferii zimowych i letnich określają przepisy w sprawie organizacji roku szkolnego.
2. Kalendarz roku szkolnego przygotowywany przez Dyrektora Szkoły powinien być podany uczniom i rodzicom przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych w nowym roku szkolnym i powinien zawierać terminy rozpoczynania i kończenia zajęć, terminy przerw w nauce, terminy ustalania stopni i ocen, terminy posiedzeń klasyfikacyjnych Rady Pedagogicznej.
3. Dyrektor szkoły, w terminie do dnia 30 września, informuje nauczycieli, uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o ustalonych w danym roku szkolnym dodatkowych dniach wolnych od zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
4. Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny, opracowany przez Dyrektora Szkoły zgodnie z odrębnymi przepisami, zatwierdzony przez organ prowadzący.
5. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły jest oddział złożony z uczniów, którzy w jednorocznym kursie nauki danego roku szkolnego uczą się wszystkich przedmiotów obowiązkowych, określonych planem nauczania.
6. Organizację zajęć edukacyjnych określa tygodniowy rozkład zajęć, ustalony przez Dyrektora Szkoły zgodnie z arkuszem organizacyjnym.
7. Podstawową formą pracy szkoły są zajęcia edukacyjne, prowadzone w systemie klasowo-lekcyjnym.
8. Czas trwania poszczególnych zajęć w klasach I-III szkoły podstawowej ustala nauczyciel prowadzący te zajęcia, zachowując ogólny tygodniowy czas zajęć ustalony w tygodniowym rozkładzie zajęć oraz uzgadniając terminy zajęć ruchowych uczniów z innymi nauczycielami uczącymi w tym samym czasie.
9. Godzina lekcyjna trwa 45 minut.
10. O przyjęciu uczniów do wszystkich klas Szkoły decyduje Dyrektor Szkoły.
11. Do Szkoły przyjmuje się z urzędu dzieci zamieszkałe w obwodzie Szkoły.
12. Fakt zamieszkania w obwodzie stwierdza się na podstawie wykazu z Urzędu Miejskiego w Wyśmierzycach, lub na podstawie dowodu osobistego.
13. Listy klas pierwszych Szkoły Podstawowej tworzy Dyrektor Szkoły, biorąc pod uwagę:
 - a) z urzędu przyjmuje się uczniów zamieszkałych w obwodzie Szkoły,
 - b) miejsce zamieszkania uczniów - aby nie rozpraszać grupy dzieci mieszkających w pobliżu do różnych oddziałów,
 - c) równą liczbę uczniów w każdym z oddziałów.
14. Na pisemny wniosek grupy rodziców uczniów przychodzących do klasy pierwszej Szkoły Podstawowej dopuszcza się możliwość zorganizowania oddziału poza ustalonym w statucie trybem.
15. W uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły na pisemny wniosek rodziców (prawnych opiekunów), przyjmuje do Szkoły Podstawowej ucznia spoza obwodu uwzględniając:
 - a) możliwości lokalowe szkoły;
 - b) miejsce zamieszkania (zamieszkanie w pobliżu szkoły);
 - c) osiągnięcia w nauce i zachowaniu.
16. Do Gimnazjum przyjmuje się z urzędu absolwentów sześciolletniej szkoły podstawowej zamieszkałych w jego obwodzie. Kandydaci do Gimnazjum mają obowiązek dostarczenia świadectwa ukończenia szkoły podstawowej oraz zaświadczenia okręgowej komisji egzaminacyjnej o wynikach sprawdzianu po szkole podstawowej w terminie określonym przez Dyrektora Szkoły.

17. Fakt zamieszkania w obwodzie Gimnazjum stwierdza Dyrektor Szkoły na podstawie dowodu osobistego rodziców ucznia (prawnych opiekunów).
18. Tryb przyjmowania uczniów mieszkających poza obwodem Gimnazjum:
- a) Na pisemny wniosek rodziców (prawnych opiekunów) w przypadku, gdy Gimnazjum dysponuje wolnymi miejscami, Dyrektor Szkoły przyjmuje do szkoły ucznia zamieszkałego poza obwodem Szkoły.
 - b) Do powyższego wniosku rodzice dołączają pisemną opinię o zachowaniu ucznia według wzoru ustalonego przez Dyrektora Szkoły oraz świadectwo ukończenia szkoły podstawowej. Liczbę wolnych miejsc ustala Dyrektor Szkoły na podstawie zatwierdzonej przez organ prowadzący organizację szkoły na dany rok szkolny.
 - c) O kryteriach przyjmowania do Gimnazjum uczniów spoza obwodu oraz terminie składania podań w tym zakresie Dyrektor zawiadamia kandydatów umieszczając stosowaną informację na tablicy w holu głównym szkoły najpóźniej w miesiącu lutym każdego roku.
 - d) W przypadku gdy liczba kandydatów zamieszkałych poza obwodem jest większa niż liczba wolnych miejsc, którymi dysponuje Gimnazjum, kandydatów przyjmuje się na podstawie poniższych kryteriów:
 - 1) w pierwszej kolejności przyjmowani są kandydaci, którzy w wyniku rocznej klasyfikacji w klasie szóstej szkoły podstawowej uzyskali łącznie z wynikami zewnętrznego sprawdzianu poziomu opanowania umiejętności, przeprowadzonego w klasie szóstej najwyższą liczbę punktów. Liczbę punktów oblicza się sumując:
 - liczbę punktów uzyskaną z pomnożenia średniej ze wszystkich ocen rocznych uzyskanych przez kandydata z przedmiotów wymienionych w świadectwie ukończenia szkoły podstawowej (wraz z oceną z religii) przez 10,
 - liczbę punktów uzyskanych za wyniki sprawdzianu przeprowadzonego w ostatnim roku nauki w szkole podstawowej, zawartą w zaświadczeniu o szczegółowych wynikach sprawdzianu,
 - liczbę punktów za inne osiągnięcia – za każde osiągnięcie wymienione w świadectwie ukończenia szkoły podstawowej przyznawanych jest 5 punktów;
 - 2) **nie przyjmuje** się do Gimnazjum ucznia mieszkającego poza obwodem, który uzyskał w klasie szóstej nieodpowiednią lub naganną ocenę zachowania.
19. Laureaci konkursów o zasięgu wojewódzkim i ponadwojewódzkim, których program obejmuje w całości lub poszerza treści podstawy programowej co najmniej jednego przedmiotu (bloku przedmiotowego), przyjmowani są do Gimnazjum niezależnie od powyższych kryteriów.
20. Kandydaci spoza obwodu zwolnieni z obowiązku przystąpienia do zewnętrznego sprawdzianu porównywani są z innymi kandydatami bez uwzględniania ocen uzyskanych przez nich podczas sprawdzianu.
21. Listy klas pierwszych Gimnazjum tworzy Dyrektor Szkoły, biorąc pod uwagę:
- a) szczególne zainteresowania, zdolności i osiągnięcia uczniów,
 - b) miejsce zamieszkania - aby nie rozpraszać uczniów mieszkających w pobliżu do różnych oddziałów,
 - c) równą liczbę uczniów w każdym z oddziałów.
22. Ze względu na warunki lokalowe Szkoły dopuszcza się możliwość - po uzyskaniu zgody organu prowadzącego szkołę - podziału istniejących już oddziałów na oddziały mniej liczne oraz łączenia tych oddziałów w przypadku zaistnienia znaczącej zmiany warunków nauki.
23. Tryb postępowania podczas tworzenia nowych oddziałów spośród już istniejących:
- a) dokonywane zmiany należy konsultować z zainteresowanymi uczniami i ich rodzicami w celu wyjaśnienia przyczyny i ustalenia sposobu dokonania zmian,
 - b) do nowych oddziałów przenosić w pierwszej kolejności tych uczniów, których rodzice wyrażą chęć przeniesienia,
 - c) w przypadku braku uczniów chętnych o przeniesieniu decyduje wychowawca klasy w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły - informując zainteresowanych rodziców o przeniesieniu.

24. W tworzeniu nowych oddziałów powinni uczestniczyć wychowawcy zarówno oddziałów dzielonych jak i powstających.
25. W przypadku potrzeby likwidacji oddziału ze względów organizacyjnych likwiduje się oddział wskazany przez komisję, złożoną z Dyrektora Szkoły (wicedyrektora), wychowawców i nauczycieli zainteresowanych klas.
26. Rodzice lub prawni opiekunowie dziecka mają prawo wnioskowania do Dyrektora Szkoły o przeniesienie dziecka do oddziału równoległego. Ucznia do nowego oddziału przenosi Dyrektor Szkoły.
27. O wyborze języka obcego dla wszystkich oddziałów decyduje Dyrektor Szkoły biorąc pod uwagę:
 - a) możliwości kadrowe szkoły,
 - b) możliwości organizacyjne nauki w szkole.
28. Dyrektor Szkoły obowiązkowo dokonuje podziału na grupy na zajęciach języków obcych, zajęć komputerowych i informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów oraz podczas ćwiczeń laboratoryjnych w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów. W oddziałach liczących odpowiednio mniej niż 24 uczniów lub mniej niż 30 uczniów podziału na grupy na powyższych zajęciach można dokonać za zgodą organu prowadzącego. Zajęcia z wychowania fizycznego prowadzone są w grupach liczących od 12 do 26 uczniów.
29. Szkoła może prowadzić innowacje i eksperymenty pedagogiczne na podstawie odrębnych przepisów. Oddział, w którym prowadzona będzie innowacja wybierany jest przez Dyrektora Szkoły w porozumieniu z autorem lub nauczycielem prowadzącym innowację, po zasięgnięciu opinii rodziców zainteresowanego oddziału. Przy rekrutacji kandydatów do klas innowacyjnych bierze się pod uwagę końcoworoczne oceny z przedmiotów wiodących w innowacji, ocenę zachowania i wyniki sprawdzianu zewnętrznego po klasie VI. Szczegółowe zasady rekrutacji zawarte są w dokumentacji innowacji.
30. W celu zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej w obiekcie szkolnym – o wpuszczeniu lub wypuszczeniu z budynku szkoły decyduje woźny, mający w przypadku wątpliwości prawo zatrzymywania wszystkich osób.
31. Woźnemu nie wolno wpuścić do budynku (wypuścić z budynku) osób, co do których nie ma pewności ich poprawnego zachowania. O zatrzymaniu woźny ma obowiązek natychmiast powiadomić Dyrektora Szkoły (wicedyrektora).
32. W celu zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej obiekt szkolny (w budynku Gimnazjum) objęty jest nadzorem kamer CCTV.
33. W celu zapewnienia bezpieczeństwa i porządku podczas zajęć na obiektach sportowych wszystkie drzwi zewnętrzne hali sportowej oraz szatnie powinny być zamknięte. Nauczyciel wychowania fizycznego osobiście przyprowadza uczniów z części dydaktycznych Szkoły i odprowadza ich po zajęciach. Uczniom nie wolno indywidualnie udawać się na obiekty sportowe.
34. Wszyscy uczniowie mają obowiązek dostosowania się do poleceń nauczycieli dyżurnych oraz pracowników obsługi szkoły podczas wchodzenia do budynku, korzystania z szatni, podczas przerw międzylekcyjnych. Zasady organizacji przerw międzylekcyjnych i pełnienia dyżurów określa regulamin zatwierdzony przez Dyrektora Szkoły.
35. Uczniów dojeżdżających do szkoły autobusem szkolnym przyprowadza do Szkoły nauczyciel sprawujący opiekę nad dowozami uczniów, a odbiera ich wychowawca świetlicy. Nauczyciel prowadzący ostatnie w danym dniu zajęcia z uczniami dojeżdżającymi autobusem szkolnym odprowadza ich do szatni.
36. Za organizację szatni szkolnej odpowiada osoba odpowiedzialna za obsługę szatni. Uczniom nie wolno bez jej pozwolenia wchodzić do szatni. Zasady korzystania z szatni szkolnej zawiera regulamin zatwierdzony przez Dyrektora Szkoły.

37. O udostępnieniu uczniom podwórka podczas przerw międzylekcyjnych decyduje Dyrektor Szkoły. Uczniom nie wolno oddalać się z podwórka poza wyznaczoną część pod rygorem ukarania w myśl zapisów niniejszego statutu. W przypadkach nagminnego uciekania uczniów poza teren podwórka Dyrektor Szkoły, w celu zapewnienia bezpieczeństwa, ochrony przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej, zabrania jego udostępniania do czasu uzgodnienia z Zarządem Samorządu Uczniowskiego zasad gwarantujących porządek i bezpieczeństwo uczniów. Uzgodnienia w tym zakresie protokołowane są w księdze protokołów Samorządu Uczniowskiego.
38. Uczniowie kończący naukę w Szkole oraz zmieniający szkołę obowiązani są rozliczyć się ze zobowiązań wobec szkoły najpóźniej na tydzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej wypełniając kartę obiegową. Wzór karty obiegowej ustala w porozumieniu w Radą Rodziców Dyrektor Szkoły. Brak powyższego rozliczenia może być uwzględniony przez wychowawcę podczas ustalania oceny zachowania.
39. Szkoła umożliwia każdemu uczniowi spożycie gorącego posiłku w stołówce szkolnej. Z obiadów szkolnych korzystać również mogą wszyscy pracownicy szkoły. W przypadku nadmiernej liczby chętnych, do korzystania ze szkolnej stołówki uczniów kwalifikuje komisja, powołana przez Dyrektora Szkoły zgodnie z regulaminem świetlicy i stołówki szkolnej, zatwierdzonym przez Dyrektora Szkoły.
40. Odpłatność za korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej ustala organ prowadzący szkołę w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły, z uwzględnieniem możliwości częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat uczniów, którzy potrzebują szczególnej opieki w zakresie żywienia albo z uwzględnieniem możliwości refundowania im opłat ponoszonych w stołówce - prowadzonej przez inny podmiot.
41. Każda planowana impreza szkolna musi być zgłoszona do Dyrektora Szkoły. Wycieczki szkolne (imprezy) oraz dyskoteki organizowane są zgodnie z zasadami zawartymi w regulaminach organizacyjnych tych imprez, zatwierdzonych przez Dyrektora Szkoły.
42. Biblioteka szkolna jest pracownią szkolną, służącą realizacji potrzeb i zainteresowań uczniów, zadań dydaktyczno - wychowawczych, doskonaleniu warsztatu pracy nauczyciela, popularyzowaniu wiedzy pedagogicznej wśród rodziców oraz w miarę możliwości wiedzy o regionie.
43. Z biblioteki mogą korzystać:
- a) uczniowie, nauczyciele i inni pracownicy szkół – bezpłatnie;
 - b) rodzice i inne osoby - po okazaniu dowodu tożsamości.
44. Zasady współpracy biblioteki szkolnej z uczniami, nauczycielami i rodzicami (prawnymi opiekunami) oraz innymi bibliotekami zawarte są w regulaminie biblioteki, zatwierdzonym przez Dyrektora Szkoły.
45. Obowiązki nauczyciela bibliotekarza obejmują:
- a) pracę pedagogiczną z czytelnikami poprzez:
 - 1) udostępnianie zbiorów (w tym korzystanie z czytelni),
 - 2) tworzenie warunków do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
 - 3) rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się (np. informowanie o stanie czytelnictwa, wizualną propagandę książek, rozmowy z czytelnikami),
 - 4) organizowania różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną (np. udzielanie informacji, inspirowanie pracy aktywu bibliotecznego, itp.),
 - b) prace organizacyjne:
 - 1) gromadzenie, ewidencję i opracowywanie zbiorów,
 - 2) selekcję i konserwację zbiorów,
 - 3) organizację warsztatu pracy,

- 4) organizację udostępniania zbiorów,
 - 5) planowanie, sprawozdawczość, odpowiedzialność materialną,
 - c) współpracę z rodzicami,
 - d) współpracę z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo- wychowawczymi,
 - e) organizowanie lub współdziałanie w organizowaniu imprez kulturalnych organizowanych przez szkołę,
 - f) inne prace zlecone przez Dyrektora Szkoły.
46. Nauczyciele wszystkich przedmiotów powinni odwoływać się do zasobów biblioteki szkolnej i współpracować z nauczycielami bibliotekarzami w celu wszechstronnego przygotowania uczniów do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcionowania i wykorzystywania informacji.
47. Wszystkie osoby korzystające z biblioteki szkolnej zobowiązane są do przestrzegania jej regulaminu.
48. Organizacja i formy pracy świetlicy szkolnej Szkoły Podstawowej:
- a) szkoła umożliwi rodzicom przekazanie dzieci pod opiekę podczas ich nieobecności w domu spowodowanej pracą zawodową oraz sprawowanie opieki pedagogicznej nad uczniami dojeżdżającymi do szkoły,
 - b) czas pracy świetlicy szkolnej dostosowany jest do potrzeb rodziców w tym zakresie,
 - c) rodzice pisemnie zgłaszają chęć skierowania dziecka do świetlicy szkolnej z dokładnym zaznaczeniem terminu ich pobytu w szkole,
 - d) zajęcia w świetlicy prowadzone są w grupach wychowawczych, liczba uczniów w każdej grupie nie powinna przekraczać 25,
 - e) każdy uczeń korzystający ze świetlicy szkolnej ma obowiązek dostosować się do jej regulaminu, zatwierdzonego przez Dyrektora Szkoły.
49. Organizacja i formy pracy świetlicy szkolnej w Gimnazjum.
- a) świetlica szkolna zorganizowana jest dla uczniów dojeżdżających do szkoły,
 - b) czas pracy świetlicy szkolnej dostosowany jest do terminów dowożenia uczniów,
 - c) chęć korzystania ze szkolnej świetlicy rodzice ucznia zgłaszają pisemnie do wychowawcy świetlicy z dokładnym zaznaczeniem czasu przebywania w świetlicy. Ucznia oczekującego w świetlicy na dowóz do domu zwolnić mogą tylko rodzice zgłaszając ten fakt wychowawcy świetlicy,
 - d) w świetlicy prowadzone są zajęcia w grupach wychowawczych, liczba uczniów w grupie nie powinna przekraczać 25,
 - e) każdy uczeń korzystający ze świetlicy szkolnej ma obowiązek dostosować się do jej regulaminu, zatwierdzonego przez Dyrektora Szkoły.
50. W Szkole zatrudnia się nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi w oparciu o arkusz organizacyjny, zatwierdzony przez organ prowadzący. Warunkiem zatrudnienia nauczyciela na stanowisku pedagogicznym jest posiadanie kwalifikacji pedagogicznych, zgodnych z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.
51. Zakres obowiązków pracowników administracji i obsługi określa Dyrektor Szkoły w przydziałach czynności.
52. Nauczyciel obowiązany jest:
- a) rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę,
 - b) wspierać każdego ucznia w jego rozwoju,
 - c) dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego,

- d) kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
 - e) dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.
53. Obowiązkiem nauczyciela jest:
- a) realizacja programów nauczania, wychowania i opieki według jego najlepszej wiedzy i woli oraz realizacja zadań organizacyjnych wyznaczonych w planie pracy szkoły,
 - b) zapewnienie uczniom bezpieczeństwa podczas zajęć szkolnych obowiązkowych i innych,
 - c) doskonalenie swoich wiadomości i umiejętności poprzez podejmowanie doskonalenia zawodowego,
 - d) udzielanie pomocy uczniom w eliminowaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznanie ich potrzeb,
 - e) obserwowanie i analizowanie rozwoju psychofizycznego uczniów oraz udzielanie im pomocy w przypadku występujących problemów,
 - f) rozwijanie i ukierunkowanie zdolności i zainteresowań uczniów oraz udzielanie im wszechstronnej pomocy,
 - g) efektywne wykorzystanie czasu lekcji i pomocy dydaktycznych,
 - h) dbałość o pomoce dydaktyczne, sprzęt i pomieszczenia szkolne,
 - i) poinformowanie ucznia o przewidywanych klasyfikacyjnych stopniach śródrocznych i rocznych zgodnie z zapisami zawartymi w szkolnym systemie oceniania.
54. Nauczyciele ponoszą odpowiedzialność za:
- a) poziom wyników nauczania i wychowania powierzonych im uczniów,
 - b) bezpieczeństwo powierzonych opiece uczniów w Szkole i na zajęciach organizowanych przez szkołę oraz za skutki wypadków wynikających z niedopełnienia obowiązków nauczycielskich w tym zakresie.
55. Praca nauczyciela powinna cechować się bezstronnością i obiektywizmem w ocenie uczniów, podmiotowym i sprawiedliwym ich traktowaniem, indywidualnym podejściem do spraw każdego ucznia.
56. Nauczyciel ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji uzyskiwanych od wychowawców, rodziców, pedagoga i psychologa szkolnego, Dyrektora Szkoły lub z innych źródeł - dotyczących spraw osobistych i rodzinnych ucznia oraz osiągniętych wyników nauczania.
57. Nauczycielowi nie wolno wykorzystywać uczniów do załatwiania żadnych spraw osobistych.
58. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest ustalenie zestawu programów nauczania dla danego oddziału oraz jego modyfikowanie w miarę potrzeb a także współpraca w zakresie nauczania i wychowania uczniów danego oddziału oraz wymiany informacji.
59. Nauczyciele mogą tworzyć zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe lub inne zespoły problemowo – zadaniowe.
60. Pracą zespołu kieruje przewodniczący powołany przez Dyrektora na wniosek członków zespołu.
61. Przewodniczący zespołu odpowiedzialny jest za opracowanie szczegółowego programu pracy oraz jego systematyczną działalność zespołu zgodną z tym programem.
62. Zadania i obowiązki wychowawcy klasy zawarte są w programie wychowawczym szkoły.
63. W okresie pomiędzy posiedzeniami Rady Pedagogicznej Dyrektor Szkoły informuje pracowników o istotnych sprawach szkolnych w formie pisemnych zarządzeń, wykładając je do wglądu w pokojach nauczycielskich bądź w razie potrzeby w innych miejscach. Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do systematycznego zapoznawania się z zarządzeniami Dyrektora Szkoły oraz do terminowego wykonywania zawartych w nich poleceń.

OPIEKA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA**§ 10**

1. Opiekę pedagogiczną nad uczniami sprawuje pedagog szkolny, do obowiązków którego należy w szczególności:
 - 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych,
 - 2) określanie form i sposobów udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
 - 3) organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
 - 4) podejmowanie działań profilaktyczno-wychowawczych wynikających z programu wychowawczego szkoły w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i nauczycieli,
 - 5) wspieranie działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, wynikających z programu wychowawczego szkoły,
 - 6) planowanie i koordynowanie zadań realizowanych przez szkołę na rzecz uczniów, rodziców i nauczycieli w zakresie wyboru przez uczniów kierunku kształcenia i zawodu,
 - 7) działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
 - 8) informowanie dyrektora szkoły o nierealizowaniu obowiązku szkolnego przez uczniów,
 - 9) współudział w opracowaniu planu dydaktyczno – wychowawczego szkoły,
 - 10) rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów,
 - 11) współdziałanie z instytucjami pomocy rodzinie,
 - 12) współpraca z psychologiem szkolnym,
 - 13) prowadzenie badań i działań diagnostycznych dotyczących poszczególnych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron uczniów,
 - 14) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz realizacja różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku szkolnym poszczególnych uczniów,
 - 15) prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej.
2. Opiekę psychologiczną nad uczniami sprawuje psycholog szkolny, do obowiązków którego należy w szczególności:
 - 1) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w celu wspierania rozwoju ucznia, określenia odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym działań profilaktycznych, mediacyjnych i interwencyjnych wobec uczniów, rodziców i nauczycieli,
 - 2) organizowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
 - 3) zapewnienie uczniom doradztwa w zakresie wyboru kierunku kształcenia i zawodu,
 - 4) wspieranie wychowawców klas oraz zespołów wychowawczych i innych zespołów problemowo-zadaniowych w działaniach profilaktyczno-wychowawczych wynikających z programu wychowawczego szkoły,
 - 5) okresowa analiza sytuacji wychowawczej w Szkole wspólnie z Zespołem Wychowawczym,
 - 6) rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów sprawiających trudności wychowawcze, rozpoznawanie przyczyn złego zachowania oraz udzielanie pomocy wychowawcy i rodzicom w pracy z uczniem „trudnym”,
 - 7) wspieranie rodziców (prawnych opiekunów) i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,

- 8) organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formie zajęć edukacyjno – terapeutycznych uczniom o specjalnych potrzebach psychofizycznych i edukacyjnych,
 - 9) czuwanie nad prawidłowością wdrażania w Szkole i efektami programów profilaktycznych,
 - 10) współdziałanie z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami opiekuńczo – wychowawczymi wspierającymi szkołę oraz poradnią psychologiczno – pedagogiczną,
 - 11) współpraca z pedagogiem szkolnym,
 - 12) prowadzenie badań i działań diagnostycznych dotyczących poszczególnych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron uczniów,
 - 13) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz realizacja różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku szkolnym poszczególnych uczniów,
 - 14) prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej.
3. W przypadku braku w Szkole stanowiska psychologa, jego zadania realizuje pedagog szkolny.
4. Pomocy psychologiczno – pedagogicznej udzielają także prowadzący zajęcia z uczniem, nauczyciele, wychowawcy we współpracy z:
- a) rodzicami uczniów,
 - b) poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
 - c) placówkami doskonalenia nauczycieli,
 - d) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami,
 - e) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
5. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia, wynikających w szczególności:
- 1) z niepełnosprawności,
 - 2) z niedostosowania społecznego,
 - 3) z zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
 - 4) ze szczególnych uzdolnień,
 - 5) ze specyficznych trudności w uczeniu się,
 - 6) z zaburzeń komunikacji językowej,
 - 7) z choroby przewlekłej,
 - 8) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,
 - 9) z niepowodzeń edukacyjnych,
 - 10) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi,
 - 11) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą,
 - 12) z innych potrzeb dziecka.
6. Korzystanie z pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole jest dobrowolne i nieodpłatne.
7. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana z inicjatywy:
- 1) ucznia,
 - 2) rodziców ucznia,
 - 3) nauczyciela, wychowawcy grupy wychowawczej lub specjalisty, prowadzącego zajęcia z uczniem,

- 4) poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej,
 - 5) pomocy nauczyciela.
8. Pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla ucznia organizuje dyrektor szkoły, informując niezwłocznie rodziców o ustalonych formach, sposobach i okresie udzielania pomocy oraz wymiarze godzin.
9. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana uczniom w formie:
- 1) klas terapeutycznych,
 - 2) zajęć rozwijających uzdolnienia,
 - 3) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,
 - 4) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
 - 5) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej,
 - 6) porad i konsultacji,
- a rodzicom rodziców uczniów i nauczycielom w formie porad i konsultacji, warsztatów i szkoleń.
10. Nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych oraz specjaliści prowadzą w szkole działania pedagogiczne mające na celu:
- 1) rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów oraz zaplanowanie sposobów ich zaspokojenia, w tym w szczególności w:
 - a) w klasach I-III szkoły podstawowej – obserwacje i pomiary pedagogiczne mające na celu rozpoznanie u uczniów ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się,
 - b) w gimnazjum – doradztwo edukacyjno-zawodowe;
 - 2) rozpoznanie zainteresowań i uzdolnień uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych, oraz zaplanowanie wsparcia związanego z rozwijaniem zainteresowań i uzdolnień uczniów.
11. Nauczyciel, wychowawca grupy wychowawczej lub specjalista informuje niezwłocznie dyrektora placówki o stwierdzonej potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, wynikającą z przeprowadzonych działań pedagogicznych.
12. Planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi szkole jest zadaniem zespołu składającego się z nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych oraz specjalistów, prowadzących zajęcia z uczniem, zwanego dalej „zespołem”. W spotkaniach zespołu mogą uczestniczyć rodzice ucznia.
13. Osoby biorące udział w spotkaniach zespołu są obowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniach zespołu.
14. Zespół tworzy dyrektor szkoły:
- 1) dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczenie o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego, orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania lub opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej – niezwłocznie po otrzymaniu orzeczenia lub opinii,
 - 2) dla ucznia który nie posiada orzeczenia lub opinii wymienionych w pkt 1 – niezwłocznie po przekazaniu przez nauczyciela, wychowawcę grupy wychowawczej lub specjalistę informacji o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
15. Dyrektor szkoły wyznacza osobę koordynującą pracę zespołu. Pracę kilku zespołów może koordynować także jedna osoba.
16. Do zadań zespołu należy:
- 1) ustalenie zakresu, w którym uczeń wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne, w tym szczególne uzdolnienia;

- 2) określenie zalecanych form, sposobów i okresu udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, a w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie lub opinię poradni – także z uwzględnieniem zaleceń zawartych w orzeczeniu lub opinii;
 - 3) zaplanowanie działań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego i sposobu ich realizacji – w przypadku ucznia gimnazjum,
 - 4) podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
 - 5) dokonywanie oceny efektywności udzielanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej.
17. Zespół zakłada i prowadzi kartę indywidualnych potrzeb ucznia, zwaną dalej „kartą”. Karty nie zakłada się dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Po każdym spotkaniu zespołu kartę przedstawia się dyrektorowi szkoły.
18. Kształcenie uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy:
- a) 18-ty rok życia — w przypadku szkoły podstawowej,
 - b) 21-szy rok życia — w przypadku gimnazjum.
19. Dla ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego opracowuje się indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, uwzględniający zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego oraz dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
20. W szkole za zgodą organu prowadzącego można zatrudniać dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
21. Opiekę logopedyczną nad uczniami sprawuje logopeda, do obowiązków którego należy w szczególności:
- a) prowadzenie badań wstępnych w celu ustalenia stanu mowy uczniów, w tym mowy głośnej i pisma;
 - b) diagnozowanie logopedyczne oraz, odpowiednio do jego wyników, udzielanie pomocy logopedycznej poszczególnym uczniom z trudnościami w uczeniu się, we współpracy z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z uczniem;
 - c) prowadzenie terapii logopedycznej indywidualnej i grupowej dla uczniów, w zależności od rozpoznanych potrzeb;
 - d) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej, w tym współpraca z najbliższym środowiskiem ucznia.
22. Do zadań doradcy zawodowego należy:
- a) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
 - b) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia,
 - c) prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej,
 - d) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę,
 - e) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.
23. W przypadku braku doradcy zawodowego w szkole dyrektor szkoły wyznacza nauczyciela planującego i realizującego zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego.

ZASADY ORGANIZACJI ODDZIAŁÓW SPORTOWYCH**§ 11**

1. W Szkole Podstawowej i Gimnazjum za zgodą organu prowadzącego można organizować klasy sportowe.
2. Zadaniem klasy sportowej jest stworzenie uczniom optymalnych warunków, umożliwiających łączenie zajęć sportowych z realizacją innych zajęć dydaktycznych, w szczególności przez:
 - 1) opracowanie tygodniowego planu zajęć tak, aby rozkład innych zajęć dydaktycznych był dostosowany do rozkładu zajęć sportowych,
 - 2) dążenie do maksymalnego opanowania i utrwalenia przez uczniów wiadomości, objętych programem nauczania, na zajęciach dydaktycznych,
 - 3) umożliwienie uczniom osiągnięciem bardzo dobre wyniki sportowe i uczestniczącym w zawodach ogólnopolskich lub międzynarodowych realizowania indywidualnego programu lub toku nauki, na warunkach określonych odrębnymi przepisami.
3. W klasach IV-VI Szkoły Podstawowej i wszystkich klasach Gimnazjum, realizuje się etap szkolenia sportowego mający na celu ujawnienie predyspozycji i uzdolnień kwalifikujących uczniów do szkolenia w określonej dyscyplinie lub dziedzinie sportu.
4. Obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin zajęć sportowych wynosi w klasach sportowych co najmniej 10 godzin.
5. Do klasy sportowej przyjmuje się uczniów za zgodą ich rodziców (prawnych opiekunów). Warunkiem przyjęcia do klasy sportowej jest co najmniej poprawna ocena zachowania.
6. Rekrutację do klas sportowych przeprowadza komisja egzaminacyjna, powołana przez dyrektora szkoły, w skład której wchodzi nauczyciele wychowania fizycznego, według zasad i w terminach ustalonych przez dyrektora szkoły. Podczas rekrutacji komisja egzaminacyjna m.in.:
 - a) przeprowadza próbę sprawności fizycznej kandydata do klasy sportowej,
 - b) sprawdza odpowiedni stan zdrowia ucznia na podstawie zaświadczenia lekarskiego.
7. Uczeń klasy sportowej zobowiązany jest do przedstawienia aktualnych badań lekarskich na każde żądanie dyrektora szkoły.
8. W ramach programu szkolenia sportowego Szkoła organizuje dla uczniów obozy szkoleniowe.
9. Uczeń może być usunięty z klasy sportowej (przeniesiony do klasy równoległej) w przypadku:
 - a) dużej liczby nieusprawiedliwionych nieobecności podczas zajęć sportowych,
 - b) uchylania się od ćwiczeń sportowych oraz braku postępów w nabywaniu wiedzy i umiejętności sportowych,
 - c) nieprzestrzegania zapisów niniejszego statutu oraz naruszania zasad bezpieczeństwa obowiązujących w szkole, podczas zawodów sportowych i obozów szkoleniowych.
10. Wniosek o usunięcie ucznia z klasy sportowej składa do dyrektora szkoły nauczyciel wychowania fizycznego prowadzący zajęcia w porozumieniu z wychowawcą klasy.
11. O usunięciu ucznia z klasy sportowej dyrektor szkoły zawiadamia rodziców ucznia.

OBOWIĄZEK SZKOLNY, UCZNIOWIE SZKOŁY**§ 12**

1. Obowiązek szkolny rozpoczyna się wg następujących zasad:
 - a) w roku szkolnym 2015/2016 spełnianie obowiązku szkolnego rozpoczynają dzieci urodzone w okresie od dnia 1 lipca 2008 r. do dnia 31 grudnia 2008 r., które nie rozpoczęły spełniania obowiązku szkolnego w roku szkolnym 2014/2015 oraz urodzone w 2009 r.

2. Obowiązek szkolny trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia. **Uczeń, który ukończył 18 rok życia zostaje skreślony z listy uczniów.** W takim przypadku uczeń może zwrócić się z pisemną prośbą do Dyrektora Szkoły o zgodę na dokończenie cyklu kształcenia. Dyrektor może nie wyrazić zgody, jeżeli:
 - a) uczeń jest zagrożony oceną niedostateczną z jakiegokolwiek przedmiotu,
 - b) liczba jego nieusprawiedliwionych nieobecności daje podstawę do nieklasyfikowania go lub
 - c) grozi mu naganna ocena zachowania.
3. Kontrolę nad spełnianiem przez uczniów obowiązku szkolnego sprawuje Dyrektor Szkoły, prowadząc księgę ewidencji dzieci.
4. Obowiązek szkolny może być spełniany poza szkołą. Zezwolenia w stosunku do uczniów swojego obwodu udziela Dyrektor Szkoły na wniosek rodziców dziecka. Dziecko spełniające obowiązek w tej formie otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły na podstawie egzaminu klasyfikacyjnego przeprowadzonego przez szkołę.
5. Za spełnianie obowiązku szkolnego uznaje się również udział dzieci i młodzieży upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim w zajęciach rewalidacyjno – wychowawczych, organizowanych zgodnie z odrębnymi przepisami.
6. Rodzice ucznia podlegającego obowiązkowi szkolnemu są zobowiązani do:
 - a) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły,
 - b) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne,
 - c) zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć szkolnych.
7. Niespełnienie obowiązku szkolnego podlega egzekucji w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
8. Uczeń ma prawo do:
 - a) zapoznania się z programem nauczania, jego treścią, celami i stawianymi wymaganiami, w tym z wymogami stosowanego w Szkole systemu oceniania,
 - b) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej,
 - c) opieki wychowawczej i warunków pobytu w szkole zapewniających bezpieczeństwo, ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej,
 - d) życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
 - e) rozwijania zainteresowań, zdolności i talentów,
 - f) korzystania z poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i zawodowego,
 - g) przejawiania własnej aktywności w zdobywaniu wiedzy i umiejętności przy wykorzystaniu wszystkich możliwości szkoły; wyrażania opinii i wątpliwości dotyczących treści nauczania oraz uzyskiwania na nie wyjaśnień i odpowiedzi,
 - h) przedstawiania wychowawcy klasy, Dyrektorowi Szkoły i innym nauczycielom swoich problemów oraz uzyskania od nich pomocy, odpowiedzi, wyjaśnień,
 - i) poszanowania godności własnej w sprawach osobistych, rodzinnych i koleżeńskich, zachowania w tajemnicy jego problemów i spraw pozaszkolnych powierzonych w zaufaniu,
 - j) jawnego wyrażania opinii dotyczących życia szkoły; nie może to jednak uwłaczać niczyjej godności osobistej,
 - k) organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej i rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły,
 - l) uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych; udokumentowana pozaszkolna działalność ucznia jest oceniana na równi z działalnością szkolną,

- m) reprezentowania szkoły we wszystkich konkursach, przeglądach, zawodach i innych imprezach, zgodnie ze swoimi umiejętnościami i możliwościami,
- 1) do pomocy socjalnej w następującej formie: uczeń dojeżdżający korzysta ze świetlicy i stołówki szkolnej w pierwszej kolejności,
 - 2) dla uczniów z rodzin niepełnych, wielodzietnych lub będących w bardzo trudnej sytuacji materialnej istnieje możliwość sfinansowania w całości lub części kosztów obiadów, zakupu podręczników lub odzieży z funduszu Rady Rodziców, PCK, Urzędu Miasta lub dochodów własnych szkoły. Podania w tej sprawie uczniów lub jego rodzice składają na ręce Dyrektora Szkoły. Decyzja o przyznaniu pomocy powinna być uzgadniana z pedagogiem szkolnym lub - w przypadku obiadów - z nauczycielem świetlicy szkolnej.
- n) do korzystania z pomieszczeń i terenów szkolnych – tylko w obecności nauczyciela lub rodziców, którzy zadeklarują taką formę pomocy szkole,
- o) wybrania w gimnazjum przedmiotów uzupełniających - zajęcia artystyczne oraz zajęcia techniczne.
9. Uczeń, który uważa, że jego prawa zostały naruszone, powinien postępować zgodnie zapisami § 6 niniejszego statutu.
10. Uczeń ma obowiązek:
- a) przestrzegania postanowień zawartych w statucie szkoły, w jego załącznikach oraz regulaminach obowiązujących w szkole,
 - b) systematycznego i aktywnego uczestnictwa w zajęciach lekcyjnych, przygotowywania się do nich oraz właściwego zachowania się w ich trakcie,
 - c) systematycznego i aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły,
 - d) przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli, innych pracowników szkoły i osób dorosłych,
 - e) wykonywania poleceń wydawanych przez wszystkich nauczycieli i pracowników obsługi,
 - f) dostosowania się do organizacji nauki w Szkole: uczniom zabrania się biegania po korytarzach podczas przerw międzylekcyjnych, samowolnego oddalania się z budynku szkoły, samowolnego przechodzenia do hali sportowej,
 - g) dbania o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz swoich kolegów – uczniom zabrania się palenia tytoniu, picia alkoholu, używania i dystrybucji narkotyków i innych środków odurzających zarówno w szkole jak i poza nią; za powyższe przekroczenia stosuje się w Szkole surowe kary poczynając od przeniesienia do równoległego oddziału wzwyż,
 - h) usprawiedliwiania w określonym terminie i formie nieobecności na zajęciach edukacyjnych:
 - nieobecności ucznia na zajęciach szkolnych usprawiedliwiają rodzice lub prawni opiekunowie,
 - usprawiedliwienia dostarczają uczniowie na piśmie w zeszycie usprawiedliwień w terminie nie później niż do 15-go każdego następnego miesiąca; po tym terminie usprawiedliwienia nie będą respektowane,
 - i) troszczenia się o mienie Szkoły i jego estetyczny wygląd, starania się o utrzymanie czystości i porządku na terenie szkoły; uczeń ma obowiązek przynoszenia obuwia zmiennego (wyłącznie miękkiego, tekstylnego o białej podeszwie) w worku, pozostawionym w szatni; uczniom zabrania się pozostawiania w szatni przedmiotów wartościowych i pieniędzy,
 - j) zaznaczania w widoczny sposób (podpisanie, wyszycie inicjałów itp.) wierzchnich okryć i obuwia pozostawianych w szatni,
 - k) dbania o schludny wygląd oraz noszenia odpowiedniego stroju obowiązującego w szkole, uwzględniającego: odpowiednią długość bluzek zakrywających brzuch i plecy, długość spódnic do kolana, brak makijażu, manicure,

- l) w czasie uroczystości szkolnych i miejskich – obowiązuje stój oficjalny (biała bluzka – ciemna spódnica/spodnie),
 - m) ubierania na zajęcia wychowania fizycznego obowiązującego stroju gimnastycznego – biała koszulka, czarne lub granatowe spodenki,
 - n) na zajęcia wychowania fizycznego zdjęcia wszelkich ozdób i biżuterii,
 - o) nie korzystania na terenie szkoły z prywatnych telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych,
 - p) przychodzenia do szkoły nie wcześniej niż na 15 minut przed pierwszą swoją lekcją oraz opuszczania szkoły bezpośrednio po zakończeniu zajęć,
 - q) opuszczania sal lekcyjnych podczas przerw – uczniowie korzystają z pomieszczeń szkolnych w pierwszej kolejności tylko w przypadku imprez wcześniej zaplanowanych i zgłoszonych (np. w planie pracy Samorządu Uczniowskiego),
 - r) podczas korzystania ze sprzętu i pomieszczeń szkolnych uczniowie zobowiązani są do przestrzegania regulaminów znajdujących się w pracowniach oraz instrukcji obsługi urządzeń.
11. Uczniowie Gimnazjum biorą udział w realizacji projektu edukacyjnego, którego szczegółowe warunki realizacji określa dyrektor szkoły w porozumieniu z radą pedagogiczną. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, uniemożliwiających udział ucznia w realizacji projektu edukacyjnego, dyrektor gimnazjum może zwolnić ucznia z realizacji projektu edukacyjnego.
12. Wychowawca klasy na początku roku szkolnego, w którym uczniowie będą realizować projekt edukacyjny, informuje uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach realizacji projektu edukacyjnego.
13. Uczeń może być nagradzany za:
- a) rzetelną naukę i wzorowe zachowanie,
 - b) wybitne osiągnięcia,
 - c) pracę na rzecz szkoły i środowiska,
 - d) dzielność i odwagę.
14. W Szkole przewiduje się następujące nagrody dla uczniów:
- a) pochwała wychowawcy,
 - b) pochwała Dyrektora Szkoły,
 - c) nagrody książkowe,
 - d) dyplomy,
 - e) listy gratulacyjne dla rodziców,
 - f) wpis pamiątkowy do kroniki szkolnej uczniów, którzy przynieśli zaszczyt Szkole i rodzicom - wnioskuje wychowawca klasy, zatwierdza wpis Rada Pedagogiczna,
 - g) inne (np. wycieczka, nagroda rzeczowa, wyjście do kina itp.).
15. Uczeń może być ukarany:
- a) ustnym upomnieniem wychowawcy klasy,
 - b) naganą wychowawcy z wpisem do dziennika i powiadomieniem rodziców lub prawnych opiekunów ucznia,
 - c) ustnym upomnieniem Dyrektora Szkoły,
 - d) naganą Dyrektora Szkoły – uczeń ukarany naganą Dyrektora Szkoły nie może brać udziału w imprezach rozrywkowych organizowanych przez szkołę. Dyrektor Szkoły udziela nagany w porozumieniu z wychowawcą klasy. O udzielonej naganie Dyrektora Szkoły **wychowawca** informuje na piśmie rodziców lub prawnych opiekunów ucznia;

- e) zawieszeniem prawa do udziału w zajęciach pozalekcyjnych, do reprezentowania szkoły na zewnątrz,
 - f) przeniesieniem do równoległej klasy - wnioskuje wychowawca klasy, pedagog szkolny – przenosi ucznia Dyrektor Szkoły,
16. Sposób ukarania dostosowuje się do rodzaju popełnionego przez ucznia wykroczenia.
17. W Szkole nie wolno stosować kar naruszających nietykalność i godność osobistą uczniów.
18. Szkoła ma obowiązek informowania rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o przyznanej mu nagrodzie lub zastosowaniu wobec niego kary. Obowiązek ten spełnia wychowawca zainteresowanego ucznia.

SZKOLNY SYSTEM OCENIANIA PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WYSMIERZYCACH

§ 13

Zasady oceniania, określone w niniejszym dokumencie dotyczą uczniów klas I-VI szkoły podstawowej. Zapisy opracowano na podstawie *art. 22 ust. 2 pkt 4 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)* oraz na podstawie *Rozporządzenia MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 z późn. zm.)*, zwanym w dalszej części *Rozporządzeniem*. Poniższe zasady oceniania dotyczą wszystkich nauczycieli i uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Szydłowcu.

OCENIANIE WEWNĄTRZSZKOLNE

§ 14

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach, i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.
2. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w statucie szkoły.
3. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,
 - 2) udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - 3) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
 - 4) dostarczenie rodzicom (prawym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
 - 5) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

§ 15

Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych,
- 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania,
- 3) ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, według skali i w formach przyjętych w szkole,
- 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych,

- 5) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania,
- 6) ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania,
- 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.

§ 16

1. Wychowawca na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz o skutkach ustalenia uczniowi nagannej oceny klasyfikacyjnej zachowania – odnotowując ten fakt w dzienniku lekcyjnym w formie i miejscu określonym przez dyrektora szkoły.
2. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania zachowania w szkole, odnotowując ten fakt w dzienniku lekcyjnym w formie i miejscu określonym przez dyrektora szkoły.

§ 17

1. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić, podając szczegółowe kryteria, przewidziane dla danego sprawdzianu.

§ 18

1. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania. Wymagania te w formie pisemnej nauczyciel przekazuje dyrektorowi szkoły oraz informuje o nich rodziców ucznia.
2. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, techniki i sztuki należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, uwzględniając w pierwszej kolejności wkład pracy, postęp w zdobywanych umiejętnościach oraz zaangażowanie i aktywność ucznia.

§ 19

1. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z zajęć z wychowania fizycznego, zajęć komputerowych lub informatyki na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, oraz na czas określony w tej opinii.
2. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego lub informatyki uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się "zwolniony" albo "zwolniona".

§ 20

1. Rok szkolny składa się z dwóch okresów. Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się w ostatnim tygodniu I okresu.
2. Przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej poszczególni nauczyciele są zobowiązani poinformować ucznia (a za jego pośrednictwem jego rodziców - prawnych opiekunów) w formie ustnej o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych. O przewidywanych klasyfikacyjnych ocenach niedostatecznych rodziców informują w formie ustnej lub pisemnej wychowawcy klas. Szczegółowe terminy informowania uczniów i ich rodziców o ww. ocenach ustalane są corocznie przez dyrektora szkoły w „Kalendarzu roku szkolnego” i udostępniane na tablicach informacyjnych w szkole.
3. Ustalona przez nauczyciela niedostateczna roczna ocena klasyfikacyjna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

§ 21

Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne. W przypadku wprowadzenia w szkolnym planie nauczania zestawienia zajęć edukacyjnych w blok przedmiotowy, odrębnie ocenia się poszczególne zajęcia edukacyjne wchodzące w skład tego bloku.

OCENIANIE W KLASACH I-III

§ 22

1. Ocenianie bieżące polega na odnotowaniu wyników obserwacji pracy ucznia w dzienniku lekcyjnym zgodnie z poniższą punktacją i zastosowaniem następujących kryteriów:
 - 6 punktów - celujący – otrzymuje uczeń, który:
 - a) samodzielnie i twórczo rozwiązuje nowe problemy i zadania,
 - b) wykazuje szczególną aktywność na zajęciach, jest badawczy, odkrywczy i twórczy,
 - c) samodzielnie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, korzystając z różnych źródeł wiedzy,
 - d) jego wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się większą dojrzałością niż pozostałych uczniów w klasie.
 - 5 punktów - bardzo dobry – otrzymuje uczeń, który:
 - a) aktywnie uczestniczy w zajęciach,
 - b) sprawnie stosuje posiadane umiejętności do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.
 - 4 punkty - dobry – otrzymuje uczeń, który:
 - a) chętnie uczestniczy w zajęciach,
 - b) jego osiągnięcia i postępy pozwalają na samodzielne rozwiązywanie typowych zadań i problemów o średnim stopniu trudności.
 - 3 punkty - dostateczny – otrzymuje uczeń, który:
 - a) sporadycznie bierze udział w zajęciach,
 - b) jego osiągnięcia i postępy pozwalają na rozwiązywanie zadań i problemów o niewielkim stopniu trudności, z pomocą nauczyciela.
 - 2 punkty - dopuszczający – otrzymuje uczeń, który: opanował niezbędne minimum podstawowych wiadomości i umiejętności.
 - 1 punkt - niedostateczny – otrzymuje uczeń, którego poziom osiągnięć edukacyjnych uniemożliwia lub utrudnia kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej.
2. Dodatkowo nauczyciele stosują różnorodne formy wyróżnień np. pochwały, gratulacje, komentarze.
3. W klasach I-III śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych są ocenami opisowymi.
4. Ocenianie klasyfikacyjne śródroczne uczniów w klasach I-III polega na wypełnieniu przez nauczyciela prowadzącego dane zajęcia edukacyjne karty śródrocznej oceny opisowej według załącznika nr 4. Każdy wychowawca klas I-III ma obowiązek przekazania rodzicom karty śródrocznej oceny opisowej podczas spotkania z rodzicami.
5. Roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych, uwzględnia poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności z zakresu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla I etapu edukacyjnego oraz wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyższaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.
6. Roczna opisowa ocenę klasyfikacyjną i opisową ocenę zachowania sporządza komputerowo i podpisaną przez wychowawcę klasy dołącza się do dziennika lekcyjnego i arkusza ocen ucznia. Każdy nauczyciel prowadzący w danej klasie zajęcia wyodrębnione z kształcenia zintegrowanego ma obowiązek dostarczyć wychowawcy klasy zwięzłą, pisemną ocenę opisową podsumowującą osiągnięcia uczniów z prowadzonych przez niego zajęć według **załącznika nr 5**.

7. Roczna i śródroczna ocena zachowania ucznia ma charakter opisowy.
8. Ocenę z zachowania ustala nauczyciel – wychowawca, uwzględniając opinię pozostałych nauczycieli uczących ucznia.
9. Przy formułowaniu oceny z zachowania wychowawca bierze pod uwagę postawę ucznia podczas zajęć edukacyjnych w szkole i poza szkołą - podczas wyjść, wycieczek i zielonych szkół.
10. Ocena z zachowania nie ma wpływu na oceny z zajęć edukacyjnych i promocję do klasy programowo wyższej.
11. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania w klasach I-III uwzględnia następujące obszary zachowania:
 - a) kultura osobista, stosunek do kolegów i osób dorosłych, troska o bezpieczeństwo,
 - b) aktywność i zaangażowanie ucznia podczas lekcji oraz w życiu klasy i szkoły,
 - c) przygotowanie do zajęć.
12. Opinie dotyczące zachowania uczniów klas I-III rejestrowane są przez nauczycieli uczących w dzienniku lekcyjnym przed końcem I i II okresu nauki za pomocą literowych skrótów:
 - wzorowe (W),
 - poprawne (P),
 - nieodpowiednie (N)

oznaczających:

1) KULTURA OSOBISTA, STOSUNEK DO KOLEGÓW I OSÓB DOROSŁYCH, TROSKA O BEZPIECZEŃSTWO

W - Grzecznie odnosi się do kolegów i osób starszych; stosuje zwroty grzecznościowe; przestrzega zasad bezpiecznej pracy i zabawy; poprawnie reaguje w sytuacjach konfliktowych; zawsze pomaga innym, kończy rozpoczętą pracę

P - Nie zawsze grzecznie odnosi się do kolegów i osób starszych; nie zawsze stosuje zwroty grzecznościowe; nie zawsze przestrzega zasad bezpiecznej pracy i zabawy; czasami poprawnie reaguje w sytuacjach konfliktowych; nie zawsze pomaga innym, zazwyczaj kończy rozpoczętą pracę

N - Niegrzecznie odnosi się do kolegów i osób starszych; nie stosuje zwrotów grzecznościowych; nie przestrzega zasad bezpiecznej pracy i zabawy; rzadko reaguje w sytuacjach konfliktowych; nie pomaga innym, nie kończy rozpoczętej pracy

2) ZAANGAŻOWANIE PODCZAS LEKCJI ORAZ UDZIAŁ W ŻYCIU KLASY I SZKOŁY

W - Jest zdyscyplinowany, skupiony; bierze aktywny udział w zajęciach; jest samodzielny, spostrzegawczy, myśli logicznie; szybko wykonuje polecenia; aktywnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły.

P - Nie zawsze jest zdyscyplinowany, nie zawsze skupia uwagę, jest mało aktywny na zajęciach; nie zawsze jest samodzielny, spostrzegawczy, wykonuje polecenia w umiarkowanym tempie; czasami angażuje się w życie klasy i szkoły

N - Bierny udział w zajęciach; wymaga pomocy nauczyciela; jest mało spostrzegawczy; rozmawia, mówi niepytany(a), często zajmuje się czymś innym, zaczepia inne dzieci, przeszkadza im w pracy, często nie wykonuje poleceń; nie angażuje się w życie klasy i szkoły.

3) PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ

Jest przygotowany do zajęć: **W** - zawsze, **P** - często, **N** - zwykle nieprzygotowany.

13. Śródroczna ocena zachowania ucznia sporządzona przez wychowawcę jest zamieszczana na karcie śródrocznej oceny opisowej ucznia (**załącznik nr 4**).
14. Roczna ocena zachowania ucznia sporządzona komputerowo przez wychowawcę stanowi załącznik do dziennika lekcyjnego i arkusza ocen.

15. Szczegółowe zasady przeprowadzania sprawdzianów pisemnych w klasach I-III szkoły podstawowej:
 - a) częstotliwość sprawdzianów pisemnych w klasach I-III ustala nauczyciel, dostosowując ich liczbę do możliwości psychofizycznych uczniów,
 - b) sprawdziany pisemne są zapowiadane w klasach I-III z przynajmniej 2 dniowym wyprzedzeniem,
 - c) poprawianie sprawdzianu pisemnego polega na podkreśleniu błędów w kolorze czerwonym i naniesieniu poprawnej formy wraz z komentarzem nauczyciela.
16. W wyjątkowych przypadkach Rada Pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I-III szkoły podstawowej na wniosek wychowawcy klasy oraz po zasięgnięciu opinii rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
17. Nagrody książkowe za wzorową naukę i zachowanie uczniom **klas I-III** przyznaje wychowawca klasy, uwzględniając następujące kryteria:
 - a) wysokie wyniki nauczania, uwzględnione zapisami w kartach obserwacji oraz śródrocznej i rocznej ocenie opisowej,
 - b) właściwe zachowanie na terenie szkoły i poza nią w stosunku do kolegów, rodziców, nauczycieli i pracowników obsługi szkoły,
 - c) obowiązkowość – systematyczne wywiązywanie się z powierzonych zadań,
 - d) aktywne uczestnictwo w zajęciach,
 - e) wysoką frekwencję – nagrody nie może otrzymać uczeń, który ma nieusprawiedliwione nieobecności i nieuzasadnione spóźnienia.

OCENIANIE W KLASACH IV-VI

§ 23

1. Składnikami stanowiącymi przedmiot oceny są:
 - a) zakres wiadomości i umiejętności,
 - b) rozumienie materiału naukowego,
 - c) umiejętności stosowania wiedzy,
 - d) kultura przekazywania wiadomości.
2. Przewiduje się następujące źródła informacji, prowadzące do ustalenia oceny bieżącej:
 - a) odpytywanie ustne;
 - b) sprawdziany pisemne;
 - c) prace domowe;
 - d) projekty edukacyjne i prace wykonywane przez uczniów;
 - e) estetyka zeszytu przedmiotowego;
 - f) ocena aktywności ucznia podczas zajęć;
 - g) działalność pozalekcyjna ucznia.
3. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne wpisuje się w pełnym brzmieniu.
4. Każdy nauczyciel jest zobowiązany do podania uczniom z początkiem roku szkolnego szczegółowych kryteriów ustalania stopni bieżących, klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych z jego przedmiotu zgodnych z ogólnymi kryteriami zawartymi w niniejszym dokumencie. Kryteria te opracowuje na piśmie zespół przedmiotowy i są one jednakowe dla wszystkich uczniów z danej klasy (dla wszystkich oddziałów poszczególnych klas), z wyjątkiem tych uczniów, względem których orzeczono obniżenie wymagań edukacyjnych. Kryteria te tworzą przedmiotowy system oceniania dla danego przedmiotu.
5. Oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustala się wg poniższej skali stosując następujące ogólne kryteria oceniania:

Stopień	Stopień wyrażony słownie	Ogólne kryteria ustalania stopni
6	celujący (cel)	<p>Zakres i jakość wiadomości: Wiadomości ściśle naukowe, a ich zakres szerszy niż wymagania programowe; treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ</p> <p>Rozumienie materiału naukowego: Zgodne z nauką rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk bez jakiegokolwiek ingerencji z zewnątrz</p> <p>Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Samodzielne i sprawne posługiwanie się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych</p> <p>Kultura przekazywania wiadomości: Poprawny język, styl, swoboda w posługiwaniu się terminologią naukową, wysoki stopień kondensacji wypowiedzi</p>
5	bardzo dobry (bdb)	<p>Zakres i jakość wiadomości: Wyczerpujące opanowanie całego materiału programowego (koniec roku lub semestru); wiadomości powiązane ze sobą w logiczny układ</p> <p>Rozumienie materiału naukowego: Właściwe rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk bez ingerencji nauczyciela</p> <p>Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Umiejętne wykorzystywanie wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela</p> <p>Kultura przekazywania wiadomości: Poprawny język, styl, poprawne posługiwanie się terminologią naukową, kondensacja wypowiedzi na zasadzie zgody z wymaganiami poszczególnych przedmiotów nauczania</p>
4	dobry (db)	<p>Zakres i jakość wiadomości: Opanowanie materiału programowego; wiadomości powiązane związkami logicznymi</p> <p>Rozumienie materiału naukowego: Poprawne rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk inspirowane przez nauczyciela</p> <p>Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Stosowanie wiedzy w sytuacjach teoretycznych i praktycznych inspirowane przez nauczyciela</p> <p>Kultura przekazywania wiadomości: Brak błędów językowych, usterki stylistyczne, podstawowe pojęcia i prawa ujmowane w terminach naukowych, język umiarkowanie skondensowany</p>
3	dostateczny (dst)	<p>Zakres i jakość wiadomości: Zakres materiału programowego ograniczony do treści podstawowych z danego przedmiotu; wiadomości podstawowe połączone związkami logicznymi</p> <p>Rozumienie materiału naukowego: Dość poprawne rozumienie podstawowych uogólnień oraz wyjaśnianie ważniejszych zjawisk z pomocą nauczyciela</p> <p>Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Stosowanie wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela</p> <p>Kultura przekazywania wiadomości: Niewielkie i nieliczne błędy, wiadomości przekazywane w języku zbliżonym do potocznego, mała kondensacja wypowiedzi</p>

2	dopuszczający (dop)	Zakres i jakość wiadomości: Niepełna znajomość podstawowego materiału programowego; wiadomości luźno zestawione
		Rozumienie materiału naukowego: Brak rozumienia podstawowych uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk
		Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Brak umiejętności stosowania wiedzy nawet przy pomocy nauczyciela
		Kultura przekazywania wiadomości: Liczne błędy, nieporadny styl, trudności w wysławianiu
1	nieдостateczny (ndst)	Zakres i jakość wiadomości: Rażąco brak wiadomości programowych i jedności logicznej między wiadomościami
		Rozumienie materiału naukowego: Zupełny brak rozumienia uogólnień oraz kompletna nieumiejętność wyjaśniania zjawisk
		Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy
		Kultura przekazywania wiadomości: Bardzo liczne błędy, rażąco nieporadny styl, duże trudności w mówieniu językiem literackim

6. Przy ustalaniu ocen bieżących dopuszcza się stosowanie plusów i minusów z wyłączeniem stopni: **celującego i niedostatecznego**.
7. Śródroczną ocenę klasyfikacyjną ustala się w oparciu o oceny bieżące z odpowiedzi ustnych, sprawdzianów pisemnych, prac domowych – obowiązkowych i nadobowiązkowych, za wiedzę i umiejętności oraz za aktywność i osiągnięcia obserwowane podczas zajęć szkolnych i pozaszkolnych.
8. Oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.

OCENA ZACHOWANIA UCZNIÓW KLAS IV-VI

§ 24

1. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia w szczególności:
 - a) wywiązywanie się z obowiązków ucznia;
 - b) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej;
 - c) dbałość o honor i tradycje szkoły;
 - d) dbałość o piękno mowy ojczystej;
 - e) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób;
 - f) godne, kulturalne zachowanie się;
 - g) okazywanie szacunku innym osobom;
 - h) dbałość o schludny wygląd oraz noszenie odpowiedniego stroju obowiązującego w szkole – obowiązujący strój szkolny: odpowiednia długość bluzek zakrywająca brzuch i plecy, długość spódnic do kolana; brak makijażu, manicure,
 - i) postawę i kulturę osobistą – w bliskim i dalszym otoczeniu, a także w świecie wirtualnym.
2. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania, począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, ustala się według następującej skali, z zastrzeżeniem ust. 3-6:

ZACHOWANIE	Ocenę otrzymuje uczeń, który:
wzorowe (wz)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wzorowo wypełnia obowiązki szkolne; ➤ rozwija samodzielnie swoje zainteresowania i uzdolnienia; ➤ osiąga sukcesy na szczeblu szkoły, regionu, województwa w olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych itp.; ➤ systematycznie i punktualnie uczęszcza na zajęcia lekcyjne; ➤ bierze czynny udział w życiu szkoły, klasy, środowiska, samorządu uczniowskiego, w kołach zainteresowań; ➤ godnie reprezentuje szkołę w środowisku (udział w uroczystościach szkolnych, patriotycznych, pracach użytecznych na rzecz szkoły i środowiska itp.); ➤ dba o honor i tradycje szkoły; ➤ jest uczciwy w codziennym postępowaniu; ➤ nie ulega nałogom, dba o kulturę słowa; ➤ uczeń, który ma w ciągu semestru ponad 5 spóźnień lub więcej niż 3 godziny nieusprawiedliwione nie może otrzymać oceny wzorowej z zachowania.
bardzo dobre (bdb)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ bardzo dobrze wypełnia obowiązki szkolne; ➤ bardzo dobrze wywiązuje się z podjętych zadań; ➤ nie ulega nałogom, dba o kulturę słowa; ➤ jest uczciwy i sumienny; ➤ bierze udział w olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych, konkursach itp.; ➤ dba o honor i tradycje szkoły; ➤ dba o piękno mowy ojczystej; ➤ uczeń, który jest arogancki w zachowaniu w stosunku do pracowników, innych uczniów lub rodziców, wyraża się wulgarnie, nie może mieć oceny bardzo dobrej z zachowania; ➤ dba o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób; ➤ uczeń, który ma w ciągu semestru więcej niż 7 spóźnień lub ponad 10 godziny nieusprawiedliwionych nie może otrzymać oceny bardzo dobrej lub wyższej z zachowania.
dobre (db)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dobrze wypełnia obowiązki szkolne; ➤ jest uczciwy, sumienny, dobrze wywiązuje się z podjętych zadań; ➤ bierze udział w olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych, konkursach itp.; ➤ nie ulega nałogom, dba o kulturę słowa; ➤ uczeń, który ma w ciągu semestru więcej niż 7 spóźnień lub ponad 10 godzin nieusprawiedliwionych nie może mieć oceny dobrej lub wyższej z zachowania; ➤ okazuje szacunek innym osobom; ➤ postępuje zgodnie z dobrem społeczności szkolnej;
poprawne (popr)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zasadniczo przestrzega postanowień Statutu Szkoły, a w przypadku drobnego jego naruszenia, po zwróceniu uwagi zmienia swoje postępowanie; ➤ nie ma więcej niż 15 godzin nieusprawiedliwionych w semestrze; ➤ nie angażuje się w życie klasy, środowiska; ➤ nie ulega nałogom; ➤ uczeń, który jest arogancki w zachowaniu w stosunku do pracowników, innych uczniów lub rodziców, wyraża się wulgarnie, nie reaguje na uwagi dorosłych nie może mieć oceny poprawnej lub wyższej z zachowania.
nieodpowiednie (ndp)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ bardzo często nie przestrzega zapisów Statutu Szkoły; ➤ uwagi osób dorosłych nie przynoszą oczekiwanych rezultatów; ➤ prezentuje aspołeczną postawę wobec szkoły i środowiska; ➤ zachowuje się niekulturalnie; ➤ nie okazuje szacunku innym osobom; ➤ naraża na niebezpieczeństwo zdrowie swoje i innych; ➤ nie przestrzega kultury słowa; ➤ nie szanuje mienia publicznego.

naganne (nag)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nie przestrzega zapisów Statutu Szkoły; ➤ ulega nałogom, ma zły wpływ na kolegów; ➤ niszczy mienie szkolne i mienie prywatne; ➤ nie uczęszcza na zajęcia lekcyjne (wagaruje); ➤ jest wulgarny i arogancki wobec kolegów i osób dorosłych. ➤ swym postępowaniem wywiera zły wpływ na kolegów; ➤ jest odpowiedzialny za pobicia, wymuszenia, kradzieże na terenie szkoły i poza nią; ➤ uwagi i działania wychowawcze osób dorosłych nie odnoszą żadnego pozytywnego skutku.
------------------	--

3. Uczeń korzystający ze sprzętu elektronicznego, który nie jest własnością szkoły, może mieć obniżoną ocenę z zachowania.
4. Pomocnicze elementy dla wychowawców brane pod uwagę przy ustalaniu oceny zachowania uczniów:
 - a) stopień pilności i systematyczności w pełnieniu obowiązków szkolnych:
 - sumienność w nauce i wykonywaniu innych obowiązków,
 - wytrwałość i samodzielność w przezwyciężaniu napotkanych trudności w nauce,
 - rozwijanie zainteresowań i uzdolnień,
 - systematyczność i punktualność w uczęszczaniu na zajęcia szkolne oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa pracy,
 - dbałość o podręczniki i pomoce szkolne,
 - poszanowanie i rozwijanie dobrych tradycji szkoły,
 - b) stopień zaangażowania ucznia na rzecz szkoły, klasy i środowiska społecznego:
 - wywiązywanie się z zadań powierzonych przez szkołę i organizacje uczniowskie,
 - podejmowanie działań zmierzających do udzielania pomocy innym,
 - inicjowanie i wykonywanie prac społecznie użytecznych na rzecz klasy, szkoły i środowiska,
 - przejawianie troski o mienie szkoły, własność ogólnonarodową i prywatną,
 - umiejętność współdziałania w zespole i odpowiedzialność za wyniki,
 - umiejętność godzenia nauki z pracą społeczną i obowiązkami domowymi,
 - udział w pozaszkolnych formach zagospodarowania czasu wolnego uczniów.
 - c) stopień przestrzegania norm społeczno – moralnych:
 - uczciwość w postępowaniu codziennym i reagowanie na zło,
 - sposób postępowania nie naruszający godności własnej i godności innych,
 - dbałość o kulturę słowa, w wypowiedziach ustnych i pisemnych, w tym umieszczanych w Internecie,
 - zachowanie świadczące o poszanowaniu wytworów pracy ludzkiej,
 - dbałość o zdrowie swoje i innych, nieuleganie nałogom i pomoc innym w rezygnacji z nałogów,
 - dbałość o higienę osobistą i estetykę wyglądu, ład i estetykę otoczenia.
5. Uczeń, który w niewłaściwy sposób korzysta z Internetu, zamieszcza w nim rzeczy szkodzące jemu i innym – może mieć obniżoną ocenę z zachowania.
6. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchylenia na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualizowania nauczania lub opinii publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.
7. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.

8. Ocena zachowania nie może mieć wpływu na:
 - a) oceny z zajęć edukacyjnych,
 - b) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.
9. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.
10. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii:
 - a) nauczycieli uczących ucznia,
 - b) uczniów danej klasy,
 - c) ocenianego ucznia,
 - d) opinii innych pracowników szkoły.
11. Ocena zachowania ustalona przez wychowawcę jest ostateczna. Rada pedagogiczna mocą uchwały może zobowiązać wychowawcę do ponownego ustalenia oceny zachowania, jeżeli nie zachował trybu przewidzianego w niniejszym systemie oceniania.
12. Wychowawca klasy ustalający śródroczną lub roczną ocenę zachowania ucznia ma obowiązek na żądanie przekazać jego rodzicom pisemne uzasadnienie tej oceny.
13. **Rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.**
14. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwia lub utrudnia kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, nauczyciel przedmiotu określa formy pomocy stwarzające uczniowi szansę uzupełnienia braków. O planowanych formach pomocy zainteresowany nauczyciel na piśmie informuje wychowawcę oraz dyrektora szkoły podczas posiedzenia klasyfikacyjnego Rady Pedagogicznej. Wychowawca powiadamia o powyższym ucznia i jego rodziców z początkiem nowego semestru.

OGÓLNOSZKOLNE ZASADY PRZEPROWADZANIA SPRAWDZIANÓW PISEMNYCH

§ 25

1. Za sprawdzian pisemny (klasówkę, pracę klasową) uznaje się każdą kontrolną pisemną pracę ucznia obejmującą dowolny zakres treści przeprowadzany z całą klasą. Nauczyciel ma obowiązek przechowywać sprawdziany pisemne uczniów do końca roku szkolnego.
2. Jako kartkówkę uznaje się krótkotrwałą, pisemną formę pracy kontrolnej (przewidzianą na najdłużej 15 minut) z zakresu ostatnich 3 lekcji, stosowaną w sposób systematyczny i planowy w celu sprawdzenia wiedzy i umiejętności oraz zmobilizowania uczniów do systematycznej nauki – zakończoną wystawieniem oceny. Dla kartkówek nie przewiduje się poprawiania stopnia.
3. Nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi lub całej klasie, jeśli stwierdzi, że zachowanie uczniów nie gwarantuje samodzielności pracy. Uczniowie, w stosunku do których nauczyciel podejrzewa brak samodzielności w pisaniu sprawdzianu powinni zostać odpytani z zakresu sprawdzianu w najbliższym możliwym czasie w obecności klasy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas sprawdzianu pisemnego może być podstawą ustalenia stopnia niedostatecznego.
4. Nauczyciel zobowiązany jest do poprawienia pisemnych prac kontrolnych w terminie dwóch tygodni. Do czasu oddania poprawionego sprawdzianu nauczyciel nie powinien przeprowadzać następnego sprawdzianu pisemnego. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują do wglądu wg poniższych zasad:
 - a) uczniowie zapoznają się z poprawionymi pracami pisemnymi w szkole po rozdaniu ich przez nauczyciela;
 - b) rodzice uczniów mają wgląd do poprawionych prac pisemnych swoich dzieci na terenie szkoły po ustaleniu terminu z nauczycielem uczącym danego przedmiotu;
 - c) na życzenie rodziców, za pośrednictwem ucznia, nauczyciel wykonuje odpłatną kserokopię sprawdzianu i udostępnia ją rodzicom na stałe, odnotowując na oryginale pracy pisemnej fakt przekazania kopii.

5. Szczegółowe zasady przeprowadzania sprawdzianów pisemnych w klasach od IV wzwyż:
- Prace klasowe są obowiązkowe dla wszystkich uczniów.
 - Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy klasowej z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od daty oddania pracy. Nauczyciel - na wniosek ucznia - ma obowiązek ustalić termin i miejsce pisania sprawdzianu. Nauczyciel ma prawo bez zapowiedzi odpytać z przewidzianego sprawdzianem zakresu materiału lub sprawdzić przewidziane sprawdzianem umiejętności ucznia, który nie napisał w terminie ww. sprawdzianu.
 - Poprawa prac klasowych jest dobrowolna i musi się odbyć w ciągu dwóch tygodni od daty rozdania prac. Uczeń poprawia ją tylko raz. O poprawę sprawdzianu wnioskuje uczeń. Termin i formę poprawy ustala nauczyciel, informując o niej ucznia.
 - Każdy stopień uzyskany podczas poprawiania pracy klasowej wpisuje się do dziennika obok pierwszego stopnia z tego sprawdzianu. Jeżeli uczeń podczas poprawy sprawdzianu uzyskał stopień wyższy, poprzedni stopień nie jest uwzględniany podczas ustalania oceny klasyfikacyjnej.
 - Sprawdziany pisemne są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. W ciągu tygodnia można zaplanować uczniom maksymalnie trzy sprawdziany pisemne, w ciągu dnia - jeden. Nauczyciel planujący przeprowadzanie sprawdzianu wpisuje ołówkiem w dzienniku lekcyjnym **temat sprawdzianu** z odpowiednim wyprzedzeniem, o ile nie zaplanowano już w danym tygodniu 3 sprawdzianów.
 - Nauczyciel podczas każdego sprawdzianu podaje uczniom punktację, przewidzianą za poszczególne umiejętności, wiedzę, zadania czy polecenia oraz liczbę punktów, wymaganą do otrzymania określonej oceny. Sprawdziany bez przygotowanej punktacji nie mogą być przeprowadzane.
 - Na koniec semestru (roku szkolnego) nie przewiduje się sprawdzianu końcowego (zaliczeniowego).
6. **Nauczyciel poprawiający sprawdzian pisemny** ma obowiązek uwzględnić poniższe zasady ustalania ocen:
- bardzo dobry - 91 - 100% maks. liczby punktów,
 - dobry - 75 - 90% maks. liczby punktów,
 - dostateczny - 50 - 74% maks. liczby punktów,
 - dopuszczający - 40 - 49% maks. liczby punktów,
 - niedostateczny - 0 - 39% maks. liczby punktów.
- Każdy sprawdzian powinien zawierać zadanie (polecenie) wykraczające poza podstawy programowe, oceniane na stopień celujący, pod warunkiem uzyskania przez ucznia co najmniej 91% punktów przewidzianych w sprawdzianie.
7. Nie odrobienie pracy domowej, brak zeszytu ćwiczeń lub zeszytu przedmiotowego **może** być podstawą do ustalenia bieżącej oceny niedostatecznej z danego przedmiotu.
8. Za wykonanie dodatkowych prac nadobowiązkowych nauczyciel może wystawić uczniowi ocenę celującą, bardzo dobrą lub dobrą. Brak lub źle wykonana praca nadobowiązkowa nie może być podstawą do ustalenia uczniowi oceny niedostatecznej, dopuszczającej lub dostatecznej.
9. Dopuszcza się w szkole ustalenie innych zasad oceniania uczniów w formie nowatorstwa, innowacji czy eksperymentów pedagogicznych, pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii Rady Pedagogicznej i rodziców zainteresowanych uczniów. Zgodę na stosowanie innych zasad oceniania wyraża na piśmie dyrektor szkoły po otrzymaniu od nauczyciela szczegółowej, pisemnej informacji o odmiennych zasadach oceniania odrębnie dla każdej klasy.
10. Wskazane jest prowadzenie przez nauczycieli klas od IV wzwyż kart obserwacji ucznia lub klasy, umożliwiających notowanie nabytych przez ucznia umiejętności czy zdobytej wiedzy. Fakt prowadzenia karty obserwacji i sposób jej przechowywania podawany jest przez wychowawcę klasy do wiadomości uczniów i ich rodziców.
11. Wskazane jest propagowanie wśród uczniów sposobów i zasad dokonywania oceny własnych postępów i osiągnięć (samoocena).

12. Ocena klasyfikacyjna nie powinna być ustalana jako średnia z ocen bieżących.
13. Ocenianie uczniów powinno odbywać się systematycznie w ciągu semestru szkolnego. Uczeń powinien otrzymywać oceny zarówno za odpowiedzi ustne, jak i samodzielne prace pisemne. Odstępstwa od powyższej zasady dopuszczalne są na przedmiotach: technika, plastyka, informatyka i wychowanie fizyczne. Oceny za prace pisemne wpisywane są do dziennika w kolorze czerwonym.
14. Uczniowi można ustalić ocenę klasyfikacyjną z co najmniej 2 ocen bieżących wystawionych podczas różnorodnych form kontroli poziomu wiedzy czy umiejętności.

EGZAMIN KLASYFIKACYJNY

§ 26

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
2. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Wniosek w tej sprawie składa uczeń lub jego rodzice do Dyrektora Szkoły.
3. Na prośbę ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieobecności nieusprawiedliwionej lub na prośbę jego rodziców (prawnych opiekunów) Rada Pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.
4. Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń realizujący na podstawie odrębnych przepisów indywidualny tok lub program nauki oraz uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą.
5. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.
6. Egzamin klasyfikacyjny z plastyki, muzyki, techniki, informatyki, zajęć komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.
7. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia nieklasyfikowanego oraz realizującego indywidualny tok nauki przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych (egzaminator) w obecności, wskazanego przez dyrektora szkoły, nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych. Egzaminator przygotowuje zestaw egzaminacyjny przewidujący otrzymanie każdego stopnia zgodnie z podanymi uczniom wymaganiami edukacyjnymi.
8. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
9. O terminie przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego egzaminator informuje Dyrektora Szkoły.
10. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły, który zezwolił na spełnianie przez ucznia odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. W skład komisji wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze - jako przewodniczący komisji,
 - 2) nauczyciele obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania dla odpowiedniej klasy.Przewodniczący komisji uzgadnia z uczniem oraz jego rodzicami (prawnymi opiekunami) liczbę zajęć edukacyjnych, z których uczeń może zdawać egzamin w ciągu jednego dnia.
11. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni - w charakterze obserwatorów - rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.
12. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający w szczególności:
 - 1) imiona i nazwiska nauczycieli, a w przypadku egzaminu klasyfikacyjnego przeprowadzanego dla ucznia realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą skład komisji,
 - 2) termin egzaminu klasyfikacyjnego,
 - 3) zadania (ćwiczenia) egzaminacyjne,
 - 4) wyniki egzaminu klasyfikacyjnego oraz uzyskane oceny.

Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

13. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
14. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się "nieklasyfikowany" albo "nieklasyfikowana".
15. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna.
16. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego niedostateczna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

ODWOŁANIE OD OCENY

§ 27

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
2. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:
 - 1) W przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych - przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych. Sprawdzian, przeprowadza się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń.
 - 2) W przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów; w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.
3. Termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
4. W skład komisji wchodzi:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:
 - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji,
 - b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne,
 - c) dwóch nauczycieli z danej lub innej szkoły tego samego typu, prowadzący takie same zajęcia edukacyjne;
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:
 - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji,
 - b) wychowawca klasy,
 - c) wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie,
 - d) pedagog,
 - e) psycholog,
 - f) przedstawiciel samorządu uczniowskiego,
 - g) przedstawiciel rady rodziców.

5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. b, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
6. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem ust. 9.
7. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:
 - a) skład komisji,
 - b) termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1,
 - c) zadania (pytania) sprawdzające,
 - d) wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę;
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:
 - a) skład komisji,
 - b) termin posiedzenia komisji,
 - c) wynik głosowania,
 - d) ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem.

Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.

8. Do protokołu, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.
9. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
10. Przepisy ust. 1-9 stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uzyskanej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku, ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.

EGZAMIN POPRAWKOWY

§ 28

1. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy z tych zajęć. O przeprowadzenie egzaminu poprawkowego wnioskuje do Dyrektora Szkoły uczeń, jego rodzice (prawni opiekunowie) lub wychowawca klasy.
2. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej oraz ustnej, z wyjątkiem egzaminu z plastyki, muzyki, informatyki, techniki oraz wychowania fizycznego, z których egzamin ma przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych.
3. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły do dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w ostatnim tygodniu ferii letnich. O terminie egzaminu poprawkowego uczeń (lub jego rodzice) dowiadują się w sekretariacie szkoły lub z tablicy ogłoszeń na parterze szkoły.
4. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze - jako przewodniczący komisji,

- 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne - jako egzaminujący,
- 3) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne - jako członek komisji.

Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje jako osobę egzaminującą innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.

5. Nauczyciel egzaminujący przygotowuje zestaw egzaminacyjny, przewidujący wymagania edukacyjne na każdy stopień. Zestaw ten jest dopuszczany do egzaminu przez przewodniczącego komisji.
6. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne, wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
7. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, nie później niż do końca września.
8. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji i powtarza klasę.
9. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, rada pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są, zgodnie ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej.
10. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym programie nauczania, uzyskał roczne oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej.
11. Uczeń kończy szkołę podstawową – jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, na którą składają się oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych uzyskane w klasie programowo najwyższej i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych uzyskał oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych wyższe od oceny niedostatecznej.

MOTYWACYJNA FUNKCJA SYSTEMU OCENIANIA

§ 29

1. Świadectwo ukończenia szkoły z wyróżnieniem otrzymuje uczeń **od klasy IV wzwyż**, który w wyniku klasyfikacji rocznej osiągnął średnią ocen z wszystkich obowiązkowych przedmiotów nauczania przewidzianych szkolnym planem nauczania **4,75 i powyżej** oraz **co najmniej bardzo dobrą** oceną zachowania. Uczeń od klasy IV wzwyż kończący:
 - a) klasę z wyróżnieniem - otrzymuje nagrodę w formie książkowej,
 - b) szkołę z wyróżnieniem - otrzymuje nagrodę w formie książkowej, a jego rodzicom wręczany jest list gratulacyjny podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego.
2. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.
3. Nagrody książkowe zapewnia Rada Rodziców w miarę własnych możliwości finansowych.

OCENIANIE ZEWNĘTRZNE

§ 30

1. W klasie szóstej szkoły podstawowej okręgowa komisja egzaminacyjna, przeprowadza sprawdzian poziomu opanowania umiejętności, określonych w standardach wymagań.
2. Sprawdzian przeprowadza się w kwietniu, w terminie ustalonym przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

3. Sprawdzian trwa 60 minut. Dla uczniów z dysfunkcjami, czas trwania sprawdzianu może być przedłużony, nie więcej jednak niż o 30 minut - w przypadku sprawdzianu.
4. Uczniowie z dysfunkcjami mają prawo przystąpić do sprawdzianu w warunkach i formie dostosowanych do ich dysfunkcji, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno - pedagogicznej lub innej publicznej poradni specjalistycznej. Opinia powinna być wydana przez poradnię nie później niż do końca września roku szkolnego, w którym odbywa się sprawdzian, z tym że w przypadku uczniów (słuchaczy) przystępujących do sprawdzianu - nie wcześniej niż po ukończeniu klasy III szkoły podstawowej.
5. Uczeń, który z przyczyn losowych bądź zdrowotnych nie przystąpił do sprawdzianu w ustalonym terminie albo przerwał sprawdzian, przystępuje do niego w dodatkowym terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej, nie później niż do dnia 20 sierpnia danego roku, w miejscu wskazanym przez dyrektora komisji okręgowej.
6. Uczeń, który nie przystąpił do sprawdzianu w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, powtarza ostatnią klasę szkoły podstawowej oraz przystępuje do sprawdzianu w następnym roku.
7. Opinię, o której mowa wyżej, rodzice (prawni opiekunowie) ucznia albo słuchacz przedkładają dyrektorowi szkoły, w terminie do dnia 15 października roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin gimnazjalny.
8. W szczególnych przypadkach losowych bądź zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do sprawdzianu w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, dyrektor komisji okręgowej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia z obowiązku przystąpienia do sprawdzianu. Na świadectwie ukończenia szkoły zamiast wyniku sprawdzianu wpisuje się "zwolniony".
9. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia lub wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego, lub zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu sprawdzianu w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom, przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego przerywa i unieważnia sprawdzian tego. Informację o przerwaniu i unieważnieniu sprawdzianu ucznia zamieszcza się w protokole.
10. Uczeń może uzyskać na sprawdzianie maksymalnie 40 punktów. Wynik sprawdzianu ustala Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie na podstawie liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów. Wynik sprawdzianu ustalony przez ww. Komisję jest ostateczny.
11. Wynik sprawdzianu nie wpływa na ukończenie szkoły.

§ 31

1. Dyrektor szkoły przynajmniej raz w ciągu roku szkolnego przedstawia Radzie Pedagogicznej ogólne wnioski z funkcjonowania szkolnego systemu oceniania. Uwagi zgłaszane do dyrektora Szkoły przez nauczycieli, uczniów i rodziców są podstawą do dokonywania analizy i zmian w niniejszym dokumencie.
2. Zmiany w szkolnym systemie oceniania dokonywane są na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej.
3. Szkolny System Oceniania wchodzi w życie z dniem uchwalenia przez Radę Pedagogiczną.

SKOLNY SYSTEM OCENIANIA PUBLICZNEGO GIMNAZJUM IM. ST. REYMONTA W WYŚMIERZYCACH

§ 32

Zasady oceniania, określone w niniejszym dokumencie dotyczą uczniów klas I-III gimnazjum. Zapisy opracowano na podstawie *art. 22 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)* oraz na podstawie *rozporządzenia MEN z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 83, poz. 562 z późn. zm.)*, zwanym w dalszej części *Rozporządzeniem*. Poniższe zasady oceniania dotyczą wszystkich nauczycieli i uczniów Publicznego Gimnazjum nr 1 w Szydłowcu.

OCENIANIE WEWNĄTRZSZKOLNE**§ 33**

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej, określonej w odrębnych przepisach, i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.
2. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznawaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz obowiązków ucznia określonych w statucie szkoły.
3. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 - a) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,
 - b) udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - c) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu,
 - d) dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
 - e) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

§ 34

Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych,
- 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania,
- 3) ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, według skali i w formach przyjętych w szkole,
- 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych,
- 5) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania,
- 6) ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania,
- 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.

§ 35

1. Nauczyciele na początku roku szkolnego informują uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, oraz warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
2. Wychowawca na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania, warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania oraz o skutkach ustalenia uczniowi nagannej oceny klasyfikacyjnej zachowania – odnotowując ten fakt w dzienniku lekcyjnym w formie i miejscu określonym przez dyrektora szkoły.

§ 36

1. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Na prośbę ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić, podając szczegółowe kryteria, przewidziane dla danego sprawdzianu.

§ 37

1. Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania. Wymagania te w formie pisemnej nauczyciel przekazuje dyrektorowi szkoły oraz informuje o nich rodziców ucznia.
2. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego, techniki, muzyki i plastyki (sztuki) należy w szczególności brać pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, uwzględniając w pierwszej kolejności wkład pracy, postęp w zdobywanych umiejętnościach oraz zaangażowanie i aktywność ucznia.

§ 38

1. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z zajęć z wychowania fizycznego lub informatyki na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w tych zajęciach, wydanej przez lekarza, oraz na czas określony w tej opinii.
2. Jeżeli okres zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego lub informatyki uniemożliwia ustalenie śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się "zwolniony" albo "zwolniona".

§ 39

1. **Rok szkolny składa się z dwóch okresów.** Klasyfikowanie śródroczne przeprowadza się w ostatnim tygodniu I okresu.
2. Przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej poszczególni nauczyciele są zobowiązani poinformować ucznia (a za jego pośrednictwem jego rodziców - prawnych opiekunów) w formie ustnej o przewidywanych dla niego ocenach klasyfikacyjnych. O przewidywanych klasyfikacyjnych ocenach niedostatecznych rodziców informują w formie ustnej lub pisemnej wychowawcy klas. Szczegółowe terminy informowania uczniów i ich rodziców o ww. ocenach ustalone są corocznie przez dyrektora szkoły w „Kalendarzu roku szkolnego” i udostępniane na tablicach informacyjnych w szkole.
3. Ustalona przez nauczyciela niedostateczna roczna ocena klasyfikacyjna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

§ 40

1. Oceny klasyfikacyjne ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne. W przypadku wprowadzenia w szkolnym planie nauczania zestawienia zajęć edukacyjnych w blok przedmiotowy, odrębnie ocenia się poszczególne zajęcia edukacyjne wchodzące w skład tego bloku.
2. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchylenia na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualizowania nauczania lub opinii publicznej poradni psychologiczno – pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej.

OCENIANIE UCZNIÓW

§ 41

1. Składnikami stanowiącymi przedmiot oceny są:
 - a) zakres wiadomości i umiejętności,
 - b) rozumienie materiału naukowego,
 - c) umiejętności stosowania wiedzy,
 - d) kultura przekazywania wiadomości.
2. Przewiduje się następujące źródła informacji, prowadzące do ustalenia oceny bieżącej:
 - a) odpytywanie ustne,
 - b) sprawdziany pisemne,
 - c) prace domowe,
 - d) projekty edukacyjne i prace wykonywane przez uczniów,

- e) estetyka zeszytu przedmiotowego,
 f) ocena aktywności ucznia podczas zajęć,
 g) działalność pozalekcyjna ucznia.
3. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne wpisuje się do dokumentacji nauczania w pełnym brzmieniu.
4. Każdy nauczyciel jest zobowiązany do podania uczniom z początkiem roku szkolnego szczegółowych kryteriów ustalania stopni bieżących, klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych z jego przedmiotu zgodnych z ogólnymi kryteriami zawartymi w punkcie 5. Kryteria te opracowuje na piśmie zespół przedmiotowy i są one jednakowe dla wszystkich uczniów z danej klasy (dla wszystkich oddziałów poszczególnych klas), z wyjątkiem tych uczniów, względem których orzeczono obniżenie wymagań edukacyjnych. Kryteria te tworzą przedmiotowy system oceniania dla danego przedmiotu.
5. Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne ustala się wg poniższej skali stosując następujące ogólne kryteria oceniania:

Stopień	Stopień wyrażony słownie	Ogólne kryteria ustalania stopni
6	celujący (cel.)	Zakres i jakość wiadomości: Wiadomości ściśle naukowe, a ich zakres szerszy niż wymagania programowe; treści wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ.
		Rozumienie materiału naukowego: Zgodne z nauką rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk bez jakiegokolwiek ingerencji z zewnątrz.
		Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Samodzielne i sprawne posługiwanie się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych.
		Kultura przekazywania wiadomości: Poprawny język, styl, swoboda w posługiwaniu się terminologią naukową, wysoki stopień kondensacji wypowiedzi.
5	bardzo dobry (bdb.)	Zakres i jakość wiadomości: Wyczerpujące opanowanie całego materiału programowego (koniec roku lub semestru); wiadomości powiązane ze sobą w logiczny układ.
		Rozumienie materiału naukowego: Właściwe rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk bez ingerencji nauczyciela.
		Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Umiejętne wykorzystywanie wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela.
		Kultura przekazywania wiadomości: Poprawny język, styl, poprawne posługiwanie się terminologią naukową, kondensacja wypowiedzi na zasadzie zgody z wymaganiami poszczególnych przedmiotów nauczania.
4	dobry (db.)	Zakres i jakość wiadomości: Opanowanie materiału programowego; wiadomości powiązane związkami logicznymi.
		Rozumienie materiału naukowego: Poprawne rozumienie uogólnień i związków między nimi oraz wyjaśnianie zjawisk inspirowane przez nauczyciela.
		Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Stosowanie wiedzy w sytuacjach teoretycznych i praktycznych inspirowane przez nauczyciela.
		Kultura przekazywania wiadomości: Brak błędów językowych, usterki stylistyczne, podstawowe pojęcia i prawa ujmowane w terminach naukowych, język umiarkowanie skondensowany.

3	dostateczny (dst.)	Zakres i jakość wiadomości: Zakres materiału programowego ograniczony do treści podstawowych z danego przedmiotu; wiadomości podstawowe połączone związkami logicznymi.
		Rozumienie materiału naukowego: Dość poprawne rozumienie podstawowych uogólnień oraz wyjaśnianie ważniejszych zjawisk z pomocą nauczyciela.
		Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Stosowanie wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych przy pomocy nauczyciela.
		Kultura przekazywania wiadomości: Niewielkie i nieliczne błędy, wiadomości przekazywane w języku zbliżonym do potocznego, mała kondensacja wypowiedzi.
2	dopuszczający (dop.)	Zakres i jakość wiadomości: Niepełna znajomość podstawowego materiału programowego; wiadomości luźno zestawione.
		Rozumienie materiału naukowego: Brak rozumienia podstawowych uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
		Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Brak umiejętności stosowania wiedzy nawet przy pomocy nauczyciela.
		Kultura przekazywania wiadomości: Liczne błędy, nieporadny styl, trudności w wysławianiu.
1	niedostateczny (ndst)	Zakres i jakość wiadomości: Rażąco brak wiadomości programowych i jedności logicznej między wiadomościami.
		Rozumienie materiału naukowego: Zupełny brak rozumienia uogólnień oraz kompletna nieumiejętność wyjaśniania zjawisk.
		Posługiwanie się i operowanie nabytymi wiadomościami: Zupełny brak umiejętności stosowania wiedzy.
		Kultura przekazywania wiadomości: Bardzo liczne błędy, rażąco nieporadny styl, duże trudności w mówieniu językiem literackim.

6. Przy ustalaniu ocen bieżących dopuszcza się stosowanie plusów z wyłączeniem stopni: **celującego i niedostatecznego**.
7. Klasyfikacyjną ocenę śródroczną ustala się w oparciu o oceny bieżące z odpowiedzi ustnych, sprawdzianów pisemnych, prac domowych – obowiązkowych i nadobowiązkowych, za wiedzę i umiejętności oraz za aktywność i osiągnięcia obserwowane podczas zajęć obowiązkowych i pozalekcyjnych. Klasyfikacyjną ocenę roczną ustala się na podstawie klasyfikacyjnej oceny śródrocznej i ocen bieżących otrzymanych przez ucznia w II okresie zajęć.
8. Oceny bieżące oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.

OCENA ZACHOWANIA UCZNIÓW

§ 42

1. Ocena zachowania powinna uwzględniać w szczególności:
 - 1) funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym,
 - 2) respektowanie zasad współżycia społecznego i ogólnie przyjętych norm etycznych.

A) OGÓLNE ZASADY OCENY ZACHOWANIA UCZNIĄ

1. Ocenie zachowania podlegają następujące elementy:
 - funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym:
 - aktywność społeczna,
 - stosunek do obowiązków szkolnych;
 - respektowanie zasad współżycia społecznego i ogólnie przyjętych norm etycznych:
 - kultura osobista,
 - dbanie o zdrowie swoje i innych,
 - udział w realizacji projektu edukacyjnego.
2. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia w szczególności:
 - a) wywiązywanie się z obowiązków ucznia,
 - b) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej,
 - c) dbałość o honor i tradycje szkoły,
 - d) dbałość o piękno mowy ojczystej,
 - e) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób,
 - f) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią,
 - g) okazywanie szacunku innym osobom.
3. Ocena zachowania nie może mieć wpływu na:
 - c) oceny z zajęć edukacyjnych,
 - d) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły.
4. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania.
5. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii:
 - a) nauczycieli uczących ucznia,
 - b) uczniów danej klasy,
 - c) ocenianego ucznia,
 - d) opinii innych pracowników szkoły.
6. Wychowawca klasy ustalający śródroczną lub roczną ocenę zachowania ucznia ma obowiązek, na żądanie jego rodziców (prawnych opiekunów), przedstawić w formie ustnej uzasadnienie tej oceny.
7. Ocena wystawiona przez wychowawcę jest ostateczna. Rada pedagogiczna mocą uchwały może zobowiązać wychowawcę do ponownego ustalenia oceny zachowania, jeżeli nie zachował trybu przewidzianego w niniejszym systemie oceniania.
8. **Rada pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu w danej szkole co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania.**

B) PRZYJĘTA SKALA OCEN ZACHOWANIA

1. Śródroczną i roczną ocenę zachowania ustala się według skali:
 - wzorowe - wz.
 - bardzo dobre - bdb,
 - dobre - db.
 - poprawne - pop.
 - nieodpowiednie - ndp.
 - naganne - ng.

2. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne zachowania dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym są ocenami opisowymi.
3. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, należy uwzględnić wpływ stwierdzonych zaburzeń lub odchylenia na jego zachowanie na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

C) SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA USTALANIA OCENY ZACHOWANIA

1. **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- a) przestrzega zapisów statutu i regulaminów obowiązujących w szkole (m.in. zmienia obuwie; nosi obowiązujący strój szkolny, zgodnie z wymaganiami szkoły),
- b) wypełnia obowiązki szkolne na miarę swoich możliwości,
- c) odnosi się z szacunkiem do nauczycieli, pracowników szkoły, uczniów oraz innych osób dorosłych,
- d) dba o kulturę słowa,
- e) dba o zdrowie i przestrzega zasad higieny; nie pali, nie pije alkoholu, nie zażywa narkotyków,
- f) dba o ład i porządek, mienie szkolne, własne i innych,
- g) posiada nie więcej niż 10 godzin nieusprawiedliwionych i nie więcej niż 10 spóźnień w semestrze,
- h) prawidłowo wypełnia swoje zadania w okresie realizacji projektu edukacyjnego, reagując pozytywnie na uwagi zespołu i opiekuna projektu.

2. **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:

- a) wyróżnia się aktywnością w życiu klasy i szkoły,
- b) odznacza się wysoką kulturą osobistą,
- c) współpracuje z innymi uczniami (m.in. w ramach pomocy koleżeńskiej),
- d) posiada nie więcej niż 5 godzin nieusprawiedliwionych i najwyżej 5 spóźnień w semestrze,
- e) pełni aktywną rolę podczas realizacji projektu edukacyjnego, wspomagając członków zespołu.

3. **Ocenę wzorową** otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

- a) wnosi twórczy wkład w rozwój szkoły,
- b) godnie reprezentuje szkołę w konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych,
- c) inicjuje działania na rzecz szkoły i społeczności szkolnej,
- d) aktywnie reaguje na wszelkie przejawy zła,
- e) podczas realizacji projektu edukacyjnego czynnie uczestniczył w formułowaniu tematu projektu, aktywnie uczestniczył w kluczowych działaniach na poszczególnych etapach jego realizacji.

4. **Ocenę poprawną** otrzymuje uczeń, który sporadycznie nie spełnia kryteriów wymaganych na ocenę dobrą, ale właściwie reaguje na upomnienia nauczycieli i pracowników szkoły oraz innych osób dorosłych, wypełnia swoje obowiązki w trakcie realizacji projektu edukacyjnego, lecz zdarzyło mu się nie wywiązać z przyjętych zadań, co było przyczyną opóźnień lub konfliktów w zespole. U ucznia dopuszcza się do 20 godzin nieusprawiedliwionych w semestrze. O uwzględnieniu spóźnień przy wystawianiu oceny decyduje wychowawca. Uczeń nie może otrzymać oceny poprawnej lub wyższej z zachowania w przypadku stwierdzenia, że publikował w sieci Internet lub za pomocą innych środków komunikacji elektronicznej wulgaryzmy, obraźliwe wypowiedzi lub materiały multimedialne dotyczące innych osób.

5. **Ocenę nieodpowiednią** otrzymuje uczeń, który:

- a) często nie spełnia wymaganych kryteriów na ocenę dobrą,
- b) utrudnia prowadzenie zajęć edukacyjnych,
- c) jest niekulturalny, arogancki w stosunku do nauczycieli, pracowników szkoły i uczniów,

- d) nie wykonuje poleceń nauczycieli i pracowników szkoły,
- e) niszczy mienie szkoły i uczniów,
- f) ulega nałogom,
- g) posiada nie więcej niż 60 godzin nieusprawiedliwionych w semestrze,
- h) często zaniedbywał swoje obowiązki podczas realizacji projektu edukacyjnego lub odmawiał współpracy, co miało wpływ na przebieg przyjętego przez zespół harmonogramu prac i wiązało się ze zwiększeniem obowiązków innych członków zespołu projektowego.

6. Ocenę naganną uczeń otrzymuje za:

- a) drastyczne wykroczenia przeciwko statutowi i regulaminowi szkoły,
- b) chuligańskie wybryki,
- c) stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej,
- d) stwarzanie sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu,
- e) dewastację mienia szkoły,
- f) wywieranie negatywnego wpływu na rówieśników,
- g) dużą liczbę godzin nieusprawiedliwionych (powyżej 60 godzin w semestrze),
- h) nieprzystąpienie do realizacji projektu lub niewywiązywanie się z realizacji swoich obowiązków mimo rozmów z członkami zespołu i opiekunem projektu, a jego postawa była lekceważąca zarówno w stosunku do członków zespołu, jak i opiekuna.

**OGÓLNOSZKOLNE ZASADY
PRZEPROWADZANIA SPRAWDZIANÓW PISEMNYCH**

§ 43

1. Za sprawdzian pisemny (klasówkę, pracę klasową) uznaje się każdą kontrolną pisemną pracę ucznia obejmującą dowolny zakres treści przeprowadzany z całą klasą. Nauczyciel ma obowiązek przechowywać sprawdziany pisemne uczniów do końca roku szkolnego.
2. Jako karkówkę uznaje się krótkotrwałą, pisemną formę pracy kontrolnej (przewidzianą na najdłużej 15 minut) z zakresu ostatnich 3 lekcji, stosowaną w sposób systematyczny i planowy w celu sprawdzenia wiedzy i umiejętności oraz zmobilizowania uczniów do systematycznej nauki – zakończoną wystawieniem oceny. Dla kartkówek nie przewiduje się poprawiania stopnia.
3. Nauczyciel ma prawo przerwać sprawdzian uczniowi lub całej klasie, jeśli stwierdzi, że zachowanie uczniów nie gwarantuje samodzielności pracy. Uczniowie, w stosunku do których nauczyciel podejrzewa brak samodzielności w pisaniu sprawdzianu powinni zostać odpytani z zakresu sprawdzianu w najbliższym możliwym czasie w obecności klasy. Stwierdzenie faktu odpisywania podczas sprawdzianu pisemnego może być podstawą ustalenia stopnia niedostatecznego.
4. Nauczyciel zobowiązany jest do poprawienia pisemnych prac kontrolnych w terminie dwóch tygodni. Do czasu oddania poprawionego sprawdzianu nauczyciel nie powinien przeprowadzać następnego sprawdzianu pisemnego. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują do wglądu wg poniższych zasad:
 - a) uczniowie zapoznają się z poprawionymi pracami pisemnymi w szkole po rozdaniu ich przez nauczyciela,
 - b) rodzice uczniów mają wgląd do poprawionych prac pisemnych swoich dzieci na terenie szkoły po ustaleniu terminu z nauczycielem uczącym danego przedmiotu,
 - c) na życzenie rodziców, za pośrednictwem ucznia, nauczyciel wykonuje odpłatną kserokopię sprawdzianu i udostępnia ją rodzicom na stałe, odnotowując na oryginale pracy pisemnej fakt przekazania kopii.

5. Szczegółowe zasady przeprowadzania sprawdzianów pisemnych:
- 1) Prace klasowe są obowiązkowe dla wszystkich uczniów.
 - 2) Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy klasowej z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie dwutygodniowym od daty oddania pracy. Nauczyciel - na wniosek ucznia - ma obowiązek ustalić termin i miejsce pisania sprawdzianu. Nauczyciel ma prawo bez zapowiedzi odpytać z przewidzianego sprawdzianem zakresu materiału lub sprawdzić przewidziane sprawdzianem umiejętności ucznia, który nie napisał w terminie ww. sprawdzianu.
 - 3) Poprawa prac klasowych jest dobrowolna i musi się odbyć w ciągu dwóch tygodni od daty rozdania prac. Uczeń poprawia ją tylko raz. O poprawę sprawdzianu wnioskuje uczeń. Termin i formę poprawy ustala nauczyciel, informując o niej ucznia.
 - 4) Każdy stopień uzyskany podczas poprawiania pracy klasowej wpisuje się do dziennika obok pierwszego stopnia z tego sprawdzianu. Jeżeli uczeń podczas poprawy sprawdzianu uzyskał stopień wyższy, poprzedni stopień nie jest uwzględniany podczas ustalania oceny klasyfikacyjnej.
 - 5) Sprawdziany pisemne są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. W ciągu tygodnia można zaplanować uczniom maksymalnie trzy sprawdziany pisemne, w ciągu dnia - jeden. Nauczyciel planujący przeprowadzanie sprawdzianu wpisuje ołówkiem w dzienniku lekcyjnym temat sprawdzianu z odpowiednim wyprzedzeniem, o ile nie zaplanowano już w danym tygodniu 3 sprawdzianów.
 - 6) Nauczyciel podczas każdego sprawdzianu podaje uczniom punktację, przewidzianą za poszczególne umiejętności, wiedzę, zadania czy polecenia oraz liczbę punktów, wymaganą do otrzymania określonej oceny. Sprawdziany bez przygotowanej punktacji nie mogą być przeprowadzane.
 - 7) Na koniec semestru (roku szkolnego) nie przewiduje się sprawdzianu końcowego (zaliczeniowego).
6. Nauczyciel poprawiający sprawdzian pisemny ma obowiązek uwzględnić poniższe zasady ustalania ocen bieżących:

% z maksymalnej liczby punktów	Ocena	Skrót
więcej niż 100%	celujący	6 (cel.)
98 – 100%	bardzo dobry +	5+ (bdb.+)
89 – 97%	bardzo dobry	5 (bdb.)
85 – 88%	dobry +	4+ (db.+)
73 – 84%	dobry	4 (db)
67 – 72%	dostateczny +	3+ (dst.+)
50 – 66%	dostateczny	3 (dst.)
44 – 49%	dopuszczający +	2+ (dop.+)
35 – 43%	dopuszczający	2 (dop.)
mniej niż 35%	niedostateczny	1 (ndst.)

7. Każdy sprawdzian powinien zawierać zadanie (polecenie) wykraczające poza podstawy programowe, oceniane na stopień celujący, pod warunkiem uzyskania przez ucznia co najmniej 91% punktów przewidzianych w sprawdzianie.
8. Nieodrobienie pracy domowej, brak zeszytu ćwiczeń lub zeszytu przedmiotowego może być podstawą do ustalenia bieżącej oceny niedostatecznej z danego przedmiotu.
9. Za wykonanie dodatkowych prac nadobowiązkowych nauczyciel może wystawić uczniowi ocenę celującą, bardzo dobrą lub dobrą. Brak lub źle wykonana praca nadobowiązkowa nie może być podstawą do ustalenia uczniowi oceny niedostatecznej, dopuszczającej lub dostatecznej.
10. Dopuszcza się w szkole ustalenie innych zasad oceniania uczniów w formie nowatorstwa, innowacji czy eksperymentów pedagogicznych, pod warunkiem uzyskania pozytywnej opinii Rady Pedagogicznej i rodziców zainteresowanych uczniów. Zgodę na stosowanie innych zasad oceniania wyraża na piśmie dyrektor szkoły po otrzymaniu od nauczyciela szczegółowej, pisemnej informacji o odmiennych zasadach oceniania odrębnie dla każdej klasy.

11. Wskazane jest propagowanie wśród uczniów sposobów i zasad dokonywania oceny własnych postępów i osiągnięć (samoocena).
12. Ocena klasyfikacyjna nie powinna być ustalana jako średnia z ocen bieżących.
13. Ocenianie uczniów powinno odbywać się systematycznie w ciągu semestru szkolnego. Uczeń powinien otrzymywać oceny zarówno za odpowiedzi ustne, jak i samodzielne prace pisemne. Odstępstwa od powyższej zasady dopuszczalne są na przedmiotach: technika, plastyka, informatyka i wychowanie fizyczne. Oceny za prace pisemne wpisywane są do dziennika w kolorze czerwonym.
14. Uczniowi można ustalić ocenę klasyfikacyjną z co najmniej 2 ocen bieżących wystawionych podczas różnorodnych form kontroli poziomu wiedzy czy umiejętności.

EGZAMIN KLASYFIKACYJNY

§ 44

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
2. Uczeń nie klasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności może zdawać egzamin klasyfikacyjny. Wniosek w tej sprawie składa uczeń lub jego rodzice do Dyrektora Szkoły.
3. Na prośbę ucznia nie klasyfikowanego z powodu nieobecności nie usprawiedliwionej lub na prośbę jego rodziców (prawnych opiekunów) Rada Pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.
4. Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń realizujący na podstawie odrębnych przepisów indywidualny tok lub program nauki oraz uczeń spełniający obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą.
5. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.
6. Egzamin klasyfikacyjny z plastyki, muzyki, zajęć artystycznych, techniki, zajęć technicznych, informatyki, technologii informacyjnej, zajęć komputerowych i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.
7. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia nieklasyfikowanego oraz realizującego indywidualny tok nauki przeprowadza nauczyciel danych zajęć edukacyjnych (egzaminator) w obecności, wskazanego przez dyrektora szkoły, nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych. Egzaminator przygotowuje zestaw egzaminacyjny przewidujący otrzymanie każdego stopnia zgodnie z podanymi uczniom wymaganiami edukacyjnymi.
8. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Termin egzaminu klasyfikacyjnego uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
9. O terminie przeprowadzenia egzaminu klasyfikacyjnego egzaminator informuje Dyrektora Szkoły.
10. Egzamin klasyfikacyjny dla ucznia realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły, który zezwolił na spełnianie przez ucznia odpowiednio obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki poza szkołą. W skład komisji wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze - jako przewodniczący komisji;
 - 2) nauczyciele obowiązkowych zajęć edukacyjnych określonych w szkolnym planie nauczania dla odpowiedniej klasy.Przewodniczący komisji uzgadnia z uczniem oraz jego rodzicami (prawnymi opiekunami) liczbę zajęć edukacyjnych, z których uczeń może zdawać egzamin w ciągu jednego dnia.
11. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni - w charakterze obserwatorów - rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.

12. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający w szczególności:
- 1) imiona i nazwiska nauczycieli, a w przypadku egzaminu klasyfikacyjnego przeprowadzanego dla ucznia realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą skład komisji,
 - 2) termin egzaminu klasyfikacyjnego,
 - 3) zadania (ćwiczenia) egzaminacyjne,
 - 4) wyniki egzaminu klasyfikacyjnego oraz uzyskane oceny.
- Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
13. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu klasyfikacyjnego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
14. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się "nieklasyfikowany" albo "nieklasyfikowana".
15. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna.
16. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego niedostateczna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

ODWOŁANIE OD OCENY

§ 45

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
2. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych - przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych. Sprawdzenie, przeprowadza się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń.
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania – ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów; w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.
3. Termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
4. W skład komisji wchodzi:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:
 - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji,
 - b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne,
 - c) dwóch nauczycieli z danej lub innej szkoły tego samego typu, prowadzący takie same zajęcia edukacyjne;
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:
 - a) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący w tej szkole inne stanowisko kierownicze – jako przewodniczący komisji,
 - b) wychowawca klasy,
 - c) wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie,

- d) pedagog,
 - e) psycholog,
 - f) przedstawiciel samorządu uczniowskiego,
 - g) przedstawiciel rady rodziców.
5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. b, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
 6. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego, z zastrzeżeniem ust. 9.
 7. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:
 - a) skład komisji,
 - b) termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1,
 - c) zadania (pytania) sprawdzające,
 - d) wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę;
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:
 - a) skład komisji,
 - b) termin posiedzenia komisji,
 - c) wynik głosowania,
 - d) ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem.
- Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
8. Do protokołu, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.
 9. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły.
 10. Przepisy ust. 1-9 stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uzyskanej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku, ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.

EGZAMIN POPRAWKOWY

§ 46

1. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednych albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy z tych zajęć. O przeprowadzenie egzaminu poprawkowego wnioskuje do Dyrektora Szkoły uczeń, jego rodzice (prawni opiekunowie) lub wychowawca klasy.
2. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej oraz ustnej, z wyjątkiem egzaminu z plastyki, muzyki, informatyki, techniki oraz wychowania fizycznego, z których egzamin ma przede wszystkim formę ćwiczeń praktycznych.
3. Termin egzaminu poprawkowego wyznacza dyrektor szkoły do dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Egzamin poprawkowy przeprowadza się w ostatnim tygodniu ferii letnich. O terminie egzaminu poprawkowego uczeń (lub jego rodzice) dowiadują się w sekretariacie szkoły lub z tablicy ogłoszeń na parterze szkoły.

4. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez dyrektora szkoły. W skład komisji wchodzi:
 - 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel zajmujący inne stanowisko kierownicze - jako przewodniczący komisji,
 - 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne - jako egzaminujący,
 - 3) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne - jako członek komisji.Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, może być zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku dyrektor szkoły powołuje jako osobę egzaminującą innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
5. Nauczyciel egzaminujący przygotowuje zestaw egzaminacyjny, przewidujący wymagania edukacyjne na każdy stopień. Zestaw ten jest dopuszczany do egzaminu przez przewodniczącego komisji.
6. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne, wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
7. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez dyrektora szkoły, nie później niż do końca września.
8. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji i powtarza klasę.
9. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia, rada pedagogiczna może jeden raz w ciągu danego etapu edukacyjnego promować do klasy programowo wyższej ucznia, który nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są, zgodnie ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej.

MOTYWACYJNA FUNKCJA SYSTEMU OCENIANIA

§ 47

1. Począwszy od klasy IV szkoły podstawowej, uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania, otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej z wyróżnieniem.
2. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.
3. Uczeń kończący:
 - a) klasę z wyróżnieniem – może otrzymać nagrodę w formie książkowej,
 - b) szkołę z wyróżnieniem – może otrzymać nagrodę w formie książkowej, a jego rodzicom może być wręczony list gratulacyjny podczas uroczystości zakończenia roku szkolnego.
4. Nagrody książkowe zapewnia Rada Rodziców w miarę własnych możliwości finansowych.

OCENIANIE ZEWNĘTRZNE

§ 48

1. W klasie III gimnazjum jest przeprowadzany egzamin, obejmujący:
 - 1) w części pierwszej - wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotów humanistycznych,
 - 2) w części drugiej - wiadomości i umiejętności z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych,
 - 3) w części trzeciej – wiadomości i umiejętności z zakresu języka obcego nowożytnego.

2. Egzamin przeprowadza się w terminie ustalonym przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Każda część egzaminu gimnazjalnego jest przeprowadzana innego dnia i trwa: części pierwsza (humanistyczna) i druga (matematyczno – przyrodnicza) po 120 minut, część trzecia (z języka obcego nowożytnego) 90 minut. Dla uczniów z dysfunkcjami, czas trwania egzaminu może być przedłużony, nie więcej jednak niż: część pierwsza i druga o 60 minut, część trzecia o 45 minut.
3. Uczniowie z dysfunkcjami mają prawo przystąpić do egzaminu w warunkach i formie dostosowanych do ich dysfunkcji, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno - pedagogicznej lub innej publicznej poradni specjalistycznej. Opinia powinna być wydana przez poradnię nie później niż do końca września roku szkolnego, jednak nie wcześniej niż po ukończeniu szkoły podstawowej.
4. Opinię, o której mowa wyżej, rodzice (prawni opiekunowie) ucznia przedkładają dyrektorowi szkoły, w terminie do dnia 15 października roku szkolnego, w którym jest przeprowadzany egzamin gimnazjalny.
5. Uczeń, który z przyczyn losowych bądź zdrowotnych nie przystąpił do egzaminu w ustalonym terminie albo przerwał egzamin, przystępuje do niego w dodatkowym terminie ustalonym przez dyrektora Komisji Centralnej, nie później niż do dnia 20 sierpnia danego roku, w miejscu wskazanym przez dyrektora komisji okręgowej.
6. Uczeń, który nie przystąpił do egzaminu w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, powtarza ostatnią klasę gimnazjum oraz przystępuje do egzaminu w następnym roku.
7. W szczególnych przypadkach losowych bądź zdrowotnych, uniemożliwiających przystąpienie do egzaminu w terminie do dnia 20 sierpnia danego roku, dyrektor komisji okręgowej, na udokumentowany wniosek dyrektora szkoły, może zwolnić ucznia z obowiązku przystąpienia do egzaminu. Na świadectwie ukończenia szkoły zamiast wyniku egzaminu wpisuje się "zwolniony".
8. W przypadku:
 - 1) stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia lub
 - 2) wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego, lub
 - 3) zakłócania przez ucznia prawidłowego przebiegu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom,przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego przerywa i unieważnia odpowiednią część egzaminu gimnazjalnego tego ucznia. Informację o przerwaniu i unieważnieniu odpowiedniej części egzaminu gimnazjalnego ucznia zamieszcza się w protokole.
9. Uczeń może uzyskać za każdą część egzaminu gimnazjalnego po 50 punktów. Wynik egzaminu gimnazjalnego ustala Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie na podstawie liczby punktów przyznanych przez egzaminatorów. Wynik egzaminu gimnazjalnego ustalony przez ww. Komisję jest ostateczny.
10. Wynik egzaminu nie wpływa na ukończenie szkoły.

§ 49

1. Dyrektor Szkoły przynajmniej raz w ciągu roku szkolnego przedstawia Radzie Pedagogicznej ogólne wnioski z funkcjonowania szkolnego systemu oceniania. Uwagi zgłaszane do Dyrektora Szkoły przez nauczycieli, uczniów i rodziców są podstawą do dokonywania analizy i zmian w niniejszym dokumencie.
2. Zmiany w szkolnym systemie oceniania dokonywane są na podstawie uchwały Rady Pedagogicznej.
3. Szkolny System Oceniania wchodzi w życie z dniem uchwalenia przez Radę Pedagogiczną.

TRADYCJA I CEREMONIAŁ SZKOLNY

§ 50

Jako tradycję szkolną przyjmuje się organizowanie:

- 1) Dzień pierwszaka jako formy przyjęcia uczniów klas pierwszych do społeczności uczniowskiej, w końcu września każdego roku szkolnego,
- 2) Organizowanie **Dnia Rodziny** w Szkole Podstawowej w końcu stycznia każdego roku szkolnego;

- 3) **Dnia Żaka** – jako formy przyjęcia uczniów klas pierwszych gimnazjum do społeczności uczniowskiej.
- 4) Organizowanie **Święta Szkoły** będącego promocją szkoły w środowisku, przedstawiającego dorobek uczniów w mijającym roku szkolnym, otwartego na szeroką współpracę kulturalną ze wszystkimi placówkami oświatowo - wychowawczymi i kulturalnymi w regionie.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 51

1. Szkoła prowadzi i przechowuje dokumentację zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Zasady prowadzenia przez Szkołę gospodarki finansowej i materiałowej określają odrębne przepisy.
3. Zmiany w niniejszym statucie uchwała Rada Pedagogiczna zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej 2/3 regulaminowego jej składu. Wniosek o dokonanie zmiany inne organy szkoły kierują na piśmie do Rady Pedagogicznej. Rada Rodziców oraz Samorząd Uczniowski wnioskuje o dokonanie zmian w statucie po podjęciu stosownej uchwały. Zmiany w statucie są uchwalane po zaopiniowaniu ich przez wszystkie organy szkoły.
4. Wyboru członków do komisji powoływanych przez organ prowadzący lub sprawujący nadzór pedagogiczny nad Szkołą dokonuje się w trybie wyboru członków do Rady Szkoły.

Dyrektor Szkoły

(data i podpis)

Załącznik nr 1 do Statutu

PROGRAM WYCHOWAWCZY
PUBLICZNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ W WYŚMIERZYCACH
W ZESPOLE SZKÓŁ W WYŚMIERZYCACH

WSTĘP

Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata.

System oświaty zapewnia w szczególności:

1. realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz praw dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do ich wieku i osiągniętego rozwoju,
2. wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny,
3. dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych i specjalnych form pracy dydaktycznej.

Szkolny program wychowawczy obejmuje w szczególności:

- powinności wychowawcze będące wymiarem pracy edukacyjnej każdego nauczyciela, określone w ramach zadań ogólnych szkoły,
- treści wychowawcze właściwe dla poszczególnych zajęć edukacyjnych,
- powinności wychowawców klasowych,
- wychowawcze treści zawarte w Statucie i Regulaminie szkolnym,
- harmonogram działań doraźnych i okolicznościowych,
- istniejące lub tworzone zwyczaje i obyczaje szkolne,
- zasady współpracy wychowawczej z rodzicami,
- zasady współpracy wychowawczej z samorządami,
- cele wychowawcze szkolnego samorządu uczniowskiego.

Podstawa programowa:

Nauczyciele w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

1. znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym),
2. rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
3. mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie,
4. stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie i odpowiedzialność za innych, wolność własną i wolność innych,
5. poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,

6. uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
7. przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwości doskonalenia się,
8. kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

ROZDZIAŁ I – WARTOŚCI WYCHOWACZE PREFEROWANE PRZEZ SZKOŁĘ

Celem wychowania szkolnego jest pełny rozwój młodego człowieka we wszystkich sferach jego osobowości. W chwili obecnej do priorytetów wychowawczych należą:

- a) pomoc w uzyskaniu orientacji etycznej i hierarchizacji wartości;
- b) personalizacja życia i odnajdywanie swojego miejsca
 - w rodzinie
 - w grupie koleżeńskiej
 - w społeczności szerszej (lokalnej, regionalnej, narodowej)
- c) kształtowanie etyki pracy.

Celem wychowania jest osiągnięcie przez ucznia określonego, dobranego przez wychowawcę zespołu cech i postaw. Powinien on być określany podmiotowo, z uwzględnieniem cech osobowych ucznia, powinien być przez ucznia akceptowany przynajmniej w zakresie poznawalnym dla jego wieku. W ten sposób wychowanie ma szansę przejścia w samowychowanie. Aby młody człowiek wzrastał osobowo („stawał się”) szkoła winna odślaniać przed nim wartości i pomagać urzeczywistniać je. O miejsce dla wartości – dla prawdy, dobra, piękna – w granicach szkolnych murów musi się starać całe społeczeństwo.

W przypadku prawidłowo podejmowanych działań wychowawczych, uczeń wraz z wiekiem, podejmuje kontrolę nad rozwojem pożądanых cech, należących do wszystkich sfer jego osobowości:

- dba o sprawność fizyczną i zdrowie,
- panuje nad sferą wrażeń i doznań zmysłowych,
- kieruje harmonijnie rozwiniętą sferą uczuć,
- rozwija się intelektualnie,
- kształci wolę,
- rozwija sferę duchową.

Rodzice pełnią rolę zasadniczą i wiodącą w procesie wychowania dziecka. Szkoła spełnia funkcję pomocniczą, choć na niektórych płaszczyznach (kształcenie, przystosowanie do życia społecznego) – niezwykle ważną.

Drugorzędna rola szkoły nie oznacza bynajmniej, iż ta nie może stawiać swoich warunków dzieciom, a pośrednio rodzicom.

Wychowanie w szkole powinno mieć na uwadze całego ucznia, we wszystkich sferach jego osobowości, traktując go w miarę możliwości integralnie.

A. WYCHOWANIE FIZYCZNE

Cele:

- kształtowanie sprawności fizycznej,
- profilaktyka zdrowotna,
- hart.

Formy realizacji: na lekcjach wychowania fizycznego, zajęciach rekreacyjnych, w trakcie gier i ćwiczeń terenowych, na zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych, na wycieczkach i rajdach.

B. KSZTAŁCENIE ZDOLNOŚCI SPOSTRZEGANIA I KOJARZENIA

Cele:

- wyostrzenie zmysłów,
- umiejętność obserwacji,
- ćwiczenie pamięci,
- umiejętności koncentracji,
- zdolność kojarzenia.

Formy realizacji: na wszystkich lekcjach prowadzonych aktywnymi metodami.

C. UKIERUNKOWANIE UCZUĆ, EMOCJI

Cele:

- kształtowanie wrażliwości uczuciowej,
- poznawanie własnej sfery uczuciowej,
- opanowywanie emocji,
- uwalnianie sądów, ocen spod wpływu uczuć,
- umiejętność kontaktowania się z ludźmi.

Formy realizacji: w kontaktach interpersonalnych, na godzinach wychowawczych.

D. ROZWÓJ INTELEKTUALNY

Cele:

- poszukiwanie prawdy,
- przewyciężanie lenistwa myślowego,
- poznanie swoich uzdolnień,
- rozszerzanie swoich zainteresowań,
- umiejętność przyswajania wiedzy,
- umiejętność poszukiwania informacji,
- umiejętność wypowiedzania się,
- budowa struktur myślowych.

Formy realizacji: na wszystkich lekcjach, zwłaszcza prowadzonych aktywnymi metodami, w kołach zainteresowań, w pracy indywidualnej ucznia.

E. ROZWÓJ MORALNY

Cele:

- myślenie wartościujące,
- umiejętność oceny własnych zachowań,
- gotowość do poświęceń,
- odwaga cywilna,
- świadome posłuszeństwo,
- autentyczność działań, otwartość, ufność.

Formy realizacji: w trakcie wszystkich zajęć (ze szczególnym uwzględnieniem studium na literaturę) w czasie godzin wychowawczych oraz w rozmowach nauczyciela z uczniem.

F. KSZTAŁCENIE WOLI

Cele:

- pracowitość, rzetelność, wytrwałość,
- odpowiedzialność,
- aktywność,
- stawianie celów i osiąganie ich,
- animacja działań.

Formy realizacji: w trakcie wszystkich zajęć (poprzez uwzględnianie w ocenie pracy: punktualności wykonania, nakładu pracy i formy jej prezentacji), szczególnie zaś w pracy typu organizacyjnego, w działalności samorządowej uczniów.

G. ROZWÓJ DUCHOWY

Cele:

- poznawanie zasad wiary,
- poznawanie dorobku kultury,
- kształcenie postawy twórczej,
- myślenie refleksyjne,
- zdolność do głębokiego kontaktu z drugim człowiekiem,
- rozwój kontaktu z Bogiem.

Formy realizacji: na zajęciach katechezy, historii, języka polskiego, na godzinach wychowawczych, na rekolekcjach, w czasie zajęć artystycznych, w kontakcie z przyrodą, w kontakcie z wytworami kultury, w przyjaźni.

W czasie zajęć uczniowie uświadamiają sobie, w czym są podobni do swych kolegów a czym się różnią; zastanawiają się czemu ludzie czasem odnoszą się niewłaściwie do tych, którzy się od nich różnią; dowiadują się co to są stereotypy i dlaczego nie można im wierzyć. Formy konkretnych działań, ich rodzaj musi odpowiadać potrzebom środowiska i być corocznie weryfikowane.

ROZDZIAŁ II – TREŚCI WYCHOWAWCZE I HARMONOGRAM ICH REALIZACJI

Integracja w edukacji jest zorientowana na dziecko jako podmiot i indywidualność. Integralne podejście do ucznia jako człowieka ma istotną wartość wychowawczą. Dziecko poznając świat fizyczny i społeczny w jego jedności i różnorodności lepiej go rozumie i łatwiej odnajduje w nim swoje miejsce.

W edukacji praca dydaktyczno-wychowawcza jest wielostronną i wieloaspektową działalnością, w której procesy nauczania i uczenia się oraz wszelkie formy pracy opiekuńczo-wychowawczej ściśle łączą się ze sobą i zmierzają do ukształtowania osobowości dziecka zgodnie z systemem społecznie pożądanymi wartościami, poszanowaniem oczekiwań rodziców i potrzeb dziecka.

Z celów ogólnych edukacji wynikają zadania wychowawcze i opiekuńcze dla szkoły i nauczyciela:

- uświadamianie uczniom, że rodzina, środowisko lokalne i ojczyzna stanowią wielką wartość i że każdy ma wobec tych wspólnot obowiązki;
- kształtowanie zwyczajów, obyczajów i właściwych postaw wobec członków rodziny, kolegów, nauczycieli i innych ludzi;
- kształtowanie właściwych nawyków higienicznych.

Zintegrowana edukacja powinna:

- zapewnić dziecku harmonijny rozwój osobowości w sferach: intelektualnej, fizycznej, psychicznej i moralnej;
- uwzględniać indywidualne potrzeby dziecka, umacniać wiarę we własne siły i umożliwiać osiągnięcie sukcesu;
- stwarzać warunki rozwijania samodzielności, kreatywności i zainteresowań;
- pomagać w kształtowaniu pozytywnego obrazu samego siebie oraz rozpoznawać i nazywać własne i cudze uczucia;
- kształtować umiejętność porozumiewania się z rówieśnikami i dorosłymi w różnych sytuacjach;
- uczyć rozwiązywania problemów, sytuacji konfliktowych oraz podejmowania decyzji;
- wdrażać do czynnego uczestnictwa w pracy zespołu, do wykonywania zadań wspólnie z innymi.

Plan działań wychowawczych dla klasy I

Cel wychowania: dziecko znajduje swoje miejsce w grupie i działa w niej.

Cele operacyjne	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1. Poznajemy się przez zabawę	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie sobie przez dzieci co to znaczy, że są członkami społeczności szkolnej, - kształtowanie umiejętności komunikowania się z rówieśnikami, - dostrzeganie i akceptowanie podobieństw między sobą. 	<ul style="list-style-type: none"> - gry i zabawy integracyjne: „Jak masz na imię?”, „Pozwólcie, że wam przedstawię ...”, „To właśnie ja”, - uroczystości klasowe: imieniny, urodziny, zabawy (andrzejki, choinka). 	Wychowawca, Rodzice.
2. Prezentujemy siebie.	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzeganie różnic w swoim wyglądzie i akceptowanie ich, - dostrzeganie własnej indywidualności i niepowtarzalności, - zwrócenie uwagi na różnice między ludźmi, - kształtowanie umiejętności rozpoznawania swoich charakterystycznych cech. 	<ul style="list-style-type: none"> - ekspresja plastyczna: „Książeczka o mnie”, „Każdy z nas wygląda inaczej”, „Moja twarz jest niepowtarzalna”. 	wychowawca, uczniowie.
3. Rozumiemy swoje uczucia. Radzimy sobie w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i nazywanie uczuć, - uświadomienie uczniom, że ludzie w różnych sytuacjach przeżywają różne uczucia, - uświadomienie sobie, że uczucia, które przeżywamy wyrażają się za pomocą mimiki, - dostrzeganie i rozumienie uczuć innych ludzi. 	<ul style="list-style-type: none"> - odgrywanie ról, - ekspresja plastyczna „Twarze do kolorowania” - technika niedokończonych zdań. -program profilaktyczno - wychowawczy: „Jak radzić sobie z przemocą i agresją” 	wychowawca, uczniowie
4. Tworzymy klasę.	<ul style="list-style-type: none"> - tworzymy normy, reguły, zasady obowiązujące w klasie, - uświadomienie dzieciom, że klasa jest nie tylko miejscem nauki, ale też miejscem spotkań z innymi ludźmi. 	<ul style="list-style-type: none"> - jesteśmy klasą: pasowanie na ucznia, wycieczki krajoznawczo-turystyczne, imprezy kulturalne (wystawy, spektakle, przedstawienia). 	wychowawca, rodzice, uczniowie, Rada Rodziców, Dyrekcja Szkoły.
5. Dbamy o zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom, co mogą zrobić aby być zdrowym, - dostrzeganie różnic pomiędzy dobrym, a złym samopoczuciem, - codzienna higiena podstawą dobrego zdrowia, - uczestnictwo w stomatologicznych akcjach profilaktycznych, - stosowanie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą. 	<ul style="list-style-type: none"> - dbamy o swoje zdrowie: pielęgnacja ciała, nawyki zdrowego odżywiania, zdrowy styl życia, - spotkanie z pielęgniarką, - zajęcia na temat zdrowego odżywiania się - „Dzień sportu”, - zachowujemy bezpieczeństwo w szkole i w drodze do szkoły: spotkanie z policjantem, wycieczki na skrzyżowanie ulic, plakaty o bezpieczeństwie w szkole i na drodze. 	wychowawca, pielęgniarka, policjant, rodzice, uczniowie.
6. Poznajemy tradycje szkolne	<ul style="list-style-type: none"> - udział w życiu kulturalnym szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, filmy wystawy, konkursy - udział w uroczystościach szkolnych 	wychowawca, bibliotekarz

Efekty działań wychowawczych.

Dziecko:

- zauważa i akceptuje podobieństwa i różnice między sobą i innymi ludźmi;
- uświadamia sobie, że jest wyjątkowe i niepowtarzalne;
- odczuwa dumę ze swej tożsamości;
- uświadamia sobie i akceptuje uczucia własne i innych osób;
- ma poczucie przynależności do klasy;
- współtworzy i respektuje normy grupowe;
- zna zasady bezpieczeństwa w szkole i poza nią;
- wie, na czym polega zdrowy styl życia i stara się go przestrzegać.

Plan działań wychowawczych dla klasy II

Cel wychowania: dziecko umie zachować się w sytuacjach trudnych.

Cele operacyjne	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1. Rozwiązujemy trudne sytuacje w naszej klasie.	- kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, - uświadomienie uczniom jakie sytuacje źle wpływają na ich samopoczucie.	- scenki dramatyczne: kłótnie, bójki, dokuczanie, skarżenie itp., - rozmowa na temat przedstawionych scenek i rzeczywistych sytuacji, - ekspresja słowna i muzyczna: mój „dobry dzień”, mój „zły dzień”.	wychowawca, uczniowie.
2. Pomagamy sobie wzajemnie.	- wpajanie zasad funkcjonowania w grupie.	- sporządzanie listy osób, które mogą pomóc innym, - opieka nad uczniami mającymi trudności w nauce, w adaptacji w klasie.	wychowawca, rodzice, uczniowie.
3. Rozwiązujemy problemy.	- kształtowanie umiejętności podejmowania trafnych decyzji, - kształtowanie postaw asertywnych – uczymy się odmawiać, - kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów.	- zabawa; „Skrzynia ze skarbami”, - scenki dramatyczne, - rozmowy, - plakaty, - „burza mózgów”.	wychowawca, uczniowie, rodzice.
4. Dbamy o zdrowie.	- rozróżnianie produktów jadalnych, niejadalnych, szkodliwych dla zdrowia, - poznawanie substancji trujących i sposobów postępowania z nimi, - poznanie zasad obchodzenia się z lekarstwami, - uświadomienie uczniom konieczności dbania o zdrowie i higienę jamy ustnej. - spożywanie warzyw i owoców w ramach programu "Warzywa i owoce"	- pogadanka, - pokaz produktów, klasyfikowanie ich, - zaprojektowanie etykiety na domowe środki chemiczne, - spotkanie z lekarzem - zasady bezpiecznego używania lekarstw, - wycieczka do apteki, - spotkanie z pielęgniarką, - konkurs plastyczny, - film.	wychowawca, uczniowie, rodzice, lekarz.
5. Znamy tradycje szkoły.	- gromadzenie informacji o szkole, - udział w życiu kulturalnym szkoły	- pogadanki, wystawy, konkursy - udział w uroczystościach szkolnych	

Efekty działań wychowawczych.

Dziecko:

- potrafi radzić sobie w trudnych sytuacjach;
- wie, do kogo może się zwrócić o pomoc;
- zna formy odmawiania innym osobom;

- rozróżnia dobro i zło w sytuacjach codziennych i odpowiednio reaguje;
- właściwie używa różnych substancji (w tym leków);
- wie, co może być dla niego niebezpieczne;
- dba o własne zdrowie i higienę jamy ustnej;
- zna i przestrzega zasady współdziałania w grupie.

Plan działań wychowawczych dla klasy III

Cel wychowania:

Cele operacyjne	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1. Tworzymy klasę.	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do czynnego uczestnictwa w życiu klasy, - uświadomienie, że klasę tworzą różne osoby, które wnoszą do niej własne wartości, - rozwijanie umiejętności akceptacji siebie, 	<ul style="list-style-type: none"> - gry i zabawy integracyjne, - układanie klasowego puzzla, - wyjazdy klasowe do kina, teatru, muzeów. 	wychowawca, uczniowie, rodzice.
2. Przedstawiamy swoje rodziny.	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie wartości rodziny, - wyrabianie szacunku dla jej członków, - wyrabianie odpowiedzialności za powierzone obowiązki, - uświadomienie uczniom znaczenia zrozumienia i uwzględnienia potrzeb członków rodziny oraz ich akceptacja, - podtrzymywanie tradycji rodzinnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - rodzina, z której pochodzę, - drzewo genealogiczne, - plakat o rodzinie, - każdy w rodzinie ma swoje obowiązki – zabawa „Zgadnij co lubię robić”, - w rodzinie wzajemnie sobie pomagamy – rysunek „Pomocna dłoń”, - organizujemy Dzień Babci i Dziadka, Dzień Dziecka, Dzień Rodziny 	wychowawca, uczniowie, rodzice.
3. Tworzymy tradycje naszej szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły, - rozwijanie samodzielności, kreatywności, w zakresie organizowanych imprez, - wyrabianie szacunku dla tradycji szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - bierzemy udział w uroczystościach szkolnych: rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, Dzień Ziemi, Święto Niepodległości, - kalendarium różnych dat – sporządzamy linię czasu z oznaczeniem ważnych dat w ciągu roku szkolnego. 	wychowawca, uczniowie, rodzice, dyrekcja, Rada Rodziców.
4. Poznajemy nasze miasto.	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie atrakcyjności własnej miejscowości i jej okolic pod względem turystycznym, - wdrażanie do dbałości o czystość i estetykę swojego miasta, - identyfikowanie się w działaniu ze społecznością lokalną. 	<ul style="list-style-type: none"> - poznajemy interesujące i ważne miejsca naszego miasta: wycieczki, spotkanie z burmistrzem miasta, wykonanie gazetki ściennej, - dbamy o czystość naszej miejscowości; udział w akcji „Sprzątanie Świata”, 	wychowawca, uczniowie, rodzice, władze miasta.
5. Podtrzymujemy tradycje rodzinne i regionalne.	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie tradycji regionalnych i rodzinnych, - wdrażanie do ich podtrzymywania, - rozwijanie postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> - bierzemy udział w podtrzymywaniu tradycji rodzinnych i regionalnych: przygotowujemy ozdoby choinkowe, malujemy pisanki, układamy życzenia okolicznościowe; - „Święto Wiosny” - topienie Marzanny, - kolędowanie, - noc świętojańska 	wychowawca, uczniowie, rodzice,

6. Poznajemy piękno Naszej Ojczyzny	- poznanie własnej ojczyzny, - uświadomienie uczniom, że ojczyzna stanowi wielką wartość i że każdy ma wobec niej obowiązki, - wyrabianie wrażliwości na piękno naszej ojczyzny, - kształtowanie uczuć patriotycznych oraz szacunku dla ojczyzny i jej symboli narodowych.	- poznajemy piękno naszego kraju – wykonujemy albumy „Krajobrazy Polski” - Warszawa – nasza stolica	Wychowawca, uczniowie, rodzice.
-------------------------------------	---	--	---------------------------------

Efekty działań wychowawczych:

Dziecko:

- uświadamia sobie, że klasę tworzą różne osoby, które wnoszą do niej własne wartości;
- zna charakterystyczne cechy swojej rodziny;
- rozumie znaczenie podtrzymywania tradycji szkolnych, rodzinnych i regionalnych;
- zna zabytki swojej miejscowości;
- odczuwa dumę z piękna swojego kraju.

Plan działań wychowawczych dla klasy IV

Cel wychowania: uczeń podejmuje nowe wyzwania w II etapie edukacji.

Cele operacyjne	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1. Postrzegamy siebie i rozumiemy swoje uczucia	- uświadomienie sobie swoich mocnych stron, - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w życiu, osiągania sukcesów, - wyrażanie własnych uczuć, - wyrażanie postaw asertywnych.	- ankiety - scenki dramowe, teksty literackie, - ekspresja i ankieta, - symulacja sytuacji różnych	wychowawcy klas
2. Umiejętność funkcjonowania w zespole klasowym	- tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie, - uświadomienie zagrożeń płynących z braku tolerancji, - dostrzeganie różnic między ludźmi, - komunikowanie się z rówieśnikami, - ustalenie zasad pracy w grupie - kontrakt klasowy	- scenki dramowe, - filmy	wychowawcy klas
3. Rozwiązujemy problemy	- uświadomienie konsekwencji przy podejmowaniu ryzykownych decyzji - uświadomienie uczniom potrzeby sprawdzania konsekwencji swoich wyborów i możliwości późniejszej zmiany decyzji - kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych,	- ankieta, - rozmowy profilaktyczne z rodzicami, - scenki dramowe,	wychowawcy klas,
4. Dbamy o zdrowie	- rozpoznawanie swoich potrzeb, przyzwyczajzeń i ich wpływ na zdrowie, - uświadomienie dzieciom wartości zdrowego trybu życia, (substancje szkodliwe dla organizmu), - samodoskonalenie się w zakresie sprawności fizycznej, - wdrażanie do aktywnego spędzania wolnego czasu, - praca nad budowaniem odpowiedzialności za własne zdrowie	- scenki dramowe - spotkanie z pielęgniarką szkolną, - konkursy plastyczne,, - zawody sportowe, - zachęcanie do zapoznania się z odpowiednią lekturą.	wychowawcy klas,

5. Rozwijamy się intelektualnie	- rozwijanie nawyku samokształcenia i stałego doskonalenia, - rozszerzanie swoich zainteresowań i poznawanie uzdolnień, - korzystanie z różnych źródeł, - kształtowanie umiejętności selekcji, syntezy i analizy, - rozwijanie zamiłowań czytelniczych, - rozwijanie dociekliwości poznawczej, - kształtowanie umiejętności uczenia się, - zachęcanie do udziału w konkursach.	- konkurs czytelniczy, - konkursy przedmiotowe,	wszyscy n-le, wychowawcy, bibliotekarz
6. Potrafimy organizować pracę własną i zespołową.	- tworzenie klimatu emocjonalnego w grupie, - wyrabianie w uczniach nawyku uczenia się i ekonomicznego gospodarowania czasem, - uczenie zdrowej rywalizacji, pożytecznego i kulturalnego spędzania czasu.	- scenki dramatyczne, - wspólne wyjazdy, - organizowanie imprez otwartych, - szkolna giełda pomysłów.	wszyscy nauczyciele
7. Tradycje narodowe i rodzinne	- kultywowanie tradycji narodowych i rodzinnych, - poznanie specyfiki swojego regionu, - lokalne i regionalne święta i obyczaje, - zapoznanie z najważniejszymi wydarzeniami oraz postaciami regionu i Polski, - rozwijanie szacunku dla symboli narodowych.	- wycieczki do miejsc pamięci narodowych, - spotkania z ciekawymi ludźmi, - konkursy plastyczne, - apele i akademie z okazji świąt państwowych (Święto Niepodległości, Rocznica Konstytucji 3 Maja,	wychowawcy klas, n-le zgodnie z planem pracy szkoły,
8. Patron i tradycje szkoły	- pogłębianie wiedzy na temat patrona szkoły -praca nad sobą- prawdy życiowe które głosił patron -udział w uroczystościach szkolnych	Filmy, konkursy, uroczystości, apele	Wychowawcy klas

Efekty działań wychowawczych:

Uczeń:

- potrafi mówić o swoich sukcesach i dzielić się swoimi przeżyciami z kolegami i koleżankami,
- rozmawia o swoich uczuciach i reakcjach emocjonalnych,
- ma poczucie przynależności do zespołu klasowego i funkcjonowania w nim,
- potrafi współdziałać i współpracować z rówieśnikami,
- docenia wzajemną pomoc,
- zastanawia się nad sposobami rozwiązywania różnych problemów,
- uświadamia sobie jakie kryteria są dla niego ważne przy podejmowaniu decyzji,
- uczy się odmawiania,
- uświadamia sobie znaczenie równowagi psychicznej i fizycznej,
- potrafi umiejętnie i aktywnie wykorzystywać czas wolny,
- rozwija się intelektualnie,
- potrafi wykorzystać różne źródła wiedzy,
- kultywuje tradycje narodowe i rodzinne,
- dba o najbliższe środowisko.

Plan działań wychowawczych dla klasy V

Cel wychowania: Uczeń wie, jak komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi.

Cele operacyjne	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1. Poznajemy siebie z własnego doświadczenia i opinii innych.	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom, że każdy z nich jest odrębną jedyną w swoim rodzaju osobą, - rozwijanie umiejętności dostrzegania swoich mocnych stron, - uświadomienie dzieciom skutków jakie niesie obniżanie czyjejs wartości, - sporządzanie map mentalnych JA z zaznaczeniem swoich mocnych stron charakteru i działania oraz tych, nad którymi należy pracować „Jaki/ jaka jestem”, - dostrzeganie świata własnych potrzeb i zasób swoich możliwości. 	<ul style="list-style-type: none"> - kwestionariusze do samooceny ucznia, - zabawa interakcyjna, - ankieta „moje mocne strony”, - pogadanka. - piszemy księgę marzeń i celów indywidualnych, klasy, szkoły, 	wychowawcy klas, katecheci, nauczyciel wdż w r.
2. Potrafimy jasno i precyzyjnie komunikować się z innymi.	<ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do aktywnego słuchania, - poznawanie zasad sprzyjających jasności wypowiedzi, - kształtowanie umiejętności egzekwowania swoich praw, - kształtowanie umiejętności wyrażania swojego zdania, prośb, sądów, oczekiwań. 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie w kręgu – poznajemy techniki ułatwiające aktywne słuchanie (zasady jasności wypowiedzi) - testy i sprawdziany rozumienia tekstów mówionych, - przypomnienie praw ze zwróceniem uwagi również na obowiązki, - symulacje sytuacji domowych, szkolnych, - spotkanie z psychologiem, - psychotest, ankieta. 	wychowawcy klas wszyscy nauczyciele
3. Uczymy się mówić co czujemy i rozumieć uczucia innych.	<ul style="list-style-type: none"> - używanie komunikatu „ja” w sytuacjach trudnych, - poznawanie i odczytywanie mowy ciała, - uświadamianie sobie przyczyny ukrywania uczuć i skutków, jakie może to powodować, - szukanie sposobów radzenia sobie ze swoimi lękami i niepokojem. 	<ul style="list-style-type: none"> - ankieta typu niedokończonych zdań, - ćwiczenia typu „co mówi ta twarz”, „co czuł, co myślał”, - scenki, - worek z problemami. 	wychowawcy klas
4. Potrafimy organizować pracę własną i zespołową.	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie ekonomicznego gospodarowania czasem, - umożliwienie uczniom wejścia w różne role – koordynatora, inicjatora, wykonawcy, - uczenie zdrowej rywalizacji, pożytecznego i kulturalnego spędzania czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - scenki dramatyczne, - Lista Pomysłów, - wycieczki - uroczystości klasowe - organizowanie imprez otwartych, - szkolna giełda pomysłów. 	nauczyciele, wychowawcy klas
5. Wdrażanie do samodzielnej pracy umysłowej.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie różnorodnych zajęć (gier, zabaw, podczas których wiadomości szkolne będą utrwalane i wiązane z życiem), - zorganizowanie pomocy koleżeńskiej przy odrabianiu lekcji, - rozwijanie swoich talentów, możliwości, zainteresowań, - rozwijanie umiejętności twórczego myślenia. 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja różnych konkursów – zgodnie z planem pracy szkoły, - zachęcanie dobrych uczniów co pomocy słabszym, - uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań szkolnych i pozaszkolnych, 	wychowawcy klas, organizatorzy konkursów, opiekunowie kół zainteresowań.
6. Tradycje szkoły i ceremoniał szkolny	-udział w uroczystościach szkolnych	- konkursy, uroczystości, apele	Wychowawcy klasa

7. Uczymy się kultury ekologicznej.	<ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie degradacji środowiska naturalnego, - wprowadzanie podstawowych zasad zachowania się względem środowiska, - kształtowanie postawy szacunku dla środowiska naturalnego i troski o Ziemię, - uświadamianie całej społeczności szkolnej potrzeby troski o ochronę środowiska naturalnego, - pobudzanie do refleksji na temat życia naszej planety Ziemi. 	<ul style="list-style-type: none"> - akcja „Sprzątanie Świata”, - współpraca z firmą Reba (zbiórka baterii) - zbiórka korków i makulatury, - konkurs piosenki ekologicznej, - przyroda w poezji i piosence - Dzień Ziemi, 	wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele, organizatorzy konkursów i uroczystości szkolnych
-------------------------------------	---	--	--

Efekty działań wychowawczych:

Uczeń:

- jest świadomy własnej tożsamości,
- dostrzega swoje mocne strony,
- dostrzega świat własnych potrzeb i zasób swoich możliwości oraz potrzeby innych ludzi,
- jest komunikatywny w stosunku do kolegów i dorosłych,
- ma swoje zdanie,
- potrafi egzekwować swoje prawa,
- jest świadomy własnych uczuć i uczuć innych,
- potrafi twórczo myśleć,
- potrafi organizować pracę własną i zespołową,
- jest wrażliwy na degradację środowiska naturalnego, podejmuje próby walki o ochronę środowiska naturalnego.

Plan działań wychowawczych dla klasy VI

Cel wychowania: Uczeń zna swoje mocne i słabe strony, potrafi nad nimi pracować.

Cele operacyjne	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne
1. Rozwój emocjonalny i intelektualny ucznia.	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności akceptacji siebie, - jakim człowiekiem chcę być, - uczucia i reakcje organizmu, - rozwijanie umiejętności twórczego myślenia, - pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystaniu, - kształtowanie umiejętności przygotowywania się do egzaminu i podjęcia nauki w gimnazjum, - rozwijanie umiejętności samooceny, - kształtowanie umiejętności planowania działań i przewidywania ich efektów, - doskonalenie umiejętności korzystania z różnych źródeł wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> - ankieta, rozmowy, - zajęcia w grupie, - plakaty, - galerie i wystawy prac, - publikacje prac literackich uczniów na łamach gazetek szkolnych i środowiskowych, - zajęcia pozalekcyjne, - sprawdziany realizowane w sposób testowy, - przeprowadzenie próbnego sprawdzianu po klasie VI. 	wychowawcy klas, opiekunowie kół zainteresowań, wszyscy nauczyciele.
2. Umiejętność funkcjonowania w grupie.	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom wpływu grup, do których należą, na ich postawy i zachowania, - uświadamianie zagrożeń płynących z braku tolerancji, - kształtowanie umiejętności odmawiania; uświadomienie sytuacji niebezpiecznych, - pomaganie innym – poszukiwanie sposobów pomagania rówieśnikom w trudnych sytuacjach. 	<ul style="list-style-type: none"> - ankiet, - filmy, - „scenki odmawiania” - pogadanki, - udział w akcjach charytatywnych. 	wychowawcy klas, pedagog szkolny, wszyscy nauczyciele.

3. Rozwiązywanie trudnych sytuacji.	<ul style="list-style-type: none"> - moje lęki i niepokoje, - asertywność jako postawa, dzięki której możemy zachować swoją tożsamość i poczucie własnej wartości, - uczenie poprawnych zachowań z zachowaniem norm obowiązujących w społeczeństwie, - poznanie sposobu radzenia sobie z przykrymi emocjami, - opanowywanie emocji - konflikty są częścią naszego życia, - uświadomienie uczniom znaczenia zrozumienia i uwzględniania potrzeb drugiej strony w sytuacjach konfliktowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - ankiety, - scenki rodzajowe, - praca w grupach, - dyskusja, - filmy wideo, 	wychowawcy klas, rodzice,
4. Zagrożenie dla zdrowia wynikające z sięgania po używki.	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom i rodzicom o istniejących zagrożeniach: narkotyki, alkohol, nikotyna, toksykomania, - uświadomienie zagrożeń dla zdrowia wynikających ze spożywania używek. 	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z przedstawicielami prewencji, - spotkanie z lekarzem, - filmy tematyczne, - pogadanki, prelekcje. 	wychowawcy klas
5. Edukacja kulturalna, dziedzictwo kulturowe w regionie.	<ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjność mojej miejscowości i jej okolic pod względem turystycznym, - poznanie obiektów objętych ochroną przyrodniczą, historyczną i krajoznawczą, - rozwijanie postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej, - tworzenie obrazu swojego regionu. 	<ul style="list-style-type: none"> - albumy tematyczne, gazetki - poznawanie miejsc pamięci, - wycieczki do Rezerwatu Sokół, - uroczystości związane z bł. F. Rosłańcem, - organizowanie spotkań z ludźmi zasłużonymi dla miasta i środowiska, 	wychowawcy klas, nauczyciel przyrody, techniki, historii, języka polskiego
6. Tradycje szkoły i ceremoniał szkolny	- udział w uroczystościach szkolnych	- akademie i uroczystości szkolne	wychowawcy klas

Efekty działań wychowawczych:

Uczeń:

- akceptuje samego siebie,
- zna siebie, swoje możliwości, predyspozycje, talenty, wie jakim człowiekiem chce być,
- potrafi efektywnie planować swoje działania,
- wie, jaki wpływ mają inni na jego zachowania i postawy,
- jest świadomy zagrożeń płynących z braku tolerancji,
- potrafi radzić sobie w sytuacjach trudnych,
- potrafi radzić sobie z własnymi emocjami i konfliktami,
- prowadzi zdrowy tryb życia,
- jest silnie związany ze swoim regionem, zna jego walory.

ROZDZIAŁ III - PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA AGRESJI I PRZESTĘPCZOŚCI

1. Rodzice i nauczyciele powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, proponować im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i w mieście.
2. Rodzice i wychowawcy mają obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego (rozmowa wychowawcy z rodzicami w celu ustalenia wspólnych rozwiązań).
3. Dyrektor szkoły oraz wychowawcy czuwają nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego (m. in. rozmowy nauczycieli z uczniami i rodzicami - o sposobach karalności przy nie spełnianiu obowiązku szkolnego).

4. Wychowawcy powinni prowadzić w różnych formach szkolenia rodziców, pogłębiać ich wiedzę o niedostosowaniu społecznym i uzależnieniach poprzez organizowanie spotkań z przedstawicielami prokuratury, policji, poradni, wyświetlanie tematycznych filmów.
5. Dyrektor szkoły ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli, umożliwiać udział w kursach pedagogicznych na temat przeciwdziałania agresji i przestępczości.
6. Dyrektor szkoły ma obowiązek przekazywania wychowawcom wykazów uczniów objętych opieką kuratora sądu rodzinnego.
7. Nauczyciele mają obowiązek współpracy z kuratorami sądowymi czuwającymi nad programem resocjalizacji uczniów trudnych (w przypadkach zgłoszenia przez kuratora takiej potrzeby).
8. Wychowawcy powinni przeprowadzać w klasach badania socjometryczne i bazować w pracy wychowawczej na wynikach tych badań.
9. Wszyscy nauczyciele, którzy ukończyli odpowiednie formy doskonalenia zawodowego (kursy, studia podyplomowe) mają obowiązek stosować poznane metody, formy pracy i techniki w pracy z uczniami w celu przeciwdziałania agresji i przestępczości uczniów.
10. Wychowawcy dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażują w życie klasy wszystkich uczniów, również nieakceptowanych.
11. Dyrektor szkoły i wychowawcy zabiegają o różne formy pomocy materialnej dla uczniów.
12. Dyrektor szkoły i wychowawcy mają obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy dzieciom, które padły ofiarą przestępczości.
13. Wszyscy pracownicy szkoły i uczniowie mają obowiązek ścisłej współpracy z policją i z sądem dla nieletnich (w razie zaistniałej potrzeby).
14. Dyrektor szkoły i Samorząd Uczniowski przeprowadzają w szkole ankiety i wywiady dotyczące przejawów przestępczości w celu uzyskania informacji o skali problemu.
15. Wszyscy pracownicy szkoły w sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla uczniów.
16. Dyrektor szkoły, wychowawcy współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin patologicznych (ferie zimowe i wakacje).
17. Rodzice i wychowawcy, poprzez prowadzone działania wychowawcze kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych.

DYREKTOR SZKOŁY

Załącznik nr 2 do Statutu

PROGRAM WYCHOWAWCZY Publicznego Gimnazjum im. Wł. St. Reymonta w Wyśmierzycach W ZESPOLE SZKÓŁ W YŚMIERZYCACH

1. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191 z późn. zm.);
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (art. 48 ust. 1; art. 53 ust. 3; art. 72 ust. 1);
- Konwencja O Prawach Dziecka z 20 listopada 1989 r.;
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka;
- Podstawa Programowa Kształcenia Ogólnego;
- Statut Publicznego Gimnazjum w Wyśmierzycach.

2. ZAŁOŻENIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE, NA KTÓRYCH OPARTY ZOSTAŁ SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

- idee obszaru wychowania Podstawy Programowej Kształcenia Ogólnego;
- założenia programów edukacyjnych nauczycieli gimnazjum;
- założenia koncepcji trójpodmiotowości oddziaływań wychowawczych i kształcących: uczeń, szkoła, dom rodzinny;
- tradycje narodowe i rodzinne;
- tradycje szkoły i społeczności lokalnej;
- zagrożenia współczesnego świata;
- wymagania stawiane młodym ludziom przez życie w społeczeństwie informacyjnym;
- wymagania stawiane młodym ludziom przez życie w rozwijającej oraz integrującej się Europie;
- rosnące aspiracje i oczekiwania młodych ludzi;
- ciekawość poznawcza młodzieży.

3. WARTOŚCI WYCHOWAWCZE

- prawda, uczciwość, szczerść;
- dobro;
- odpowiedzialność za siebie i innych;
- sprawiedliwość;
- pozytywny stosunek do nauki i kształcenia;
- zaangażowanie w działalność szkolną i społeczną;
- niezależność w podejmowaniu decyzji;
- wrażliwość na potrzeby innych;
- wrażliwość na piękno przyrody;
- umiejętność życia w rodzinie i społeczeństwie;
- uczestnictwo w kulturze;
- szacunek do języka, historii, tradycji narodowej w tym innych kultur i społeczeństw;
- poszanowanie wartości i godności ludzkiej;
- inicjatywa, kreatywność, przedsiębiorczość;
- zdrowie.

4. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrekcja

- a) dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej w szkole;
- b) dba o kształtowanie twórczej atmosfery w szkole;
- c) dba o motywację pracowników;
- d) stwarza warunki do prawidłowej realizacji wymogów zawartych w rozporządzeniach MEN;
- e) nadzoruje realizację obowiązku szkolnego przez uczniów;
- f) umożliwia i czuwa nad kształceniem nauczycieli i specjalistów szkolnych;
- g) współpracuje z Radą Rodziców;
- h) współpracuje z Samorządem Uczniowskim;
- i) dba o zapewnienie uczniom, nauczycielom i pracownikom szkoły bezpieczeństwa na terenie szkoły.

Wychowawcy

- a) udzielają uczniom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych na tle niepowodzeń szkolnych;
- b) sprawują opiekę nad uczniami i diagnozują ich środowisko;
- c) dbają o integrację zespołu klasowego;
- d) dbają o kształtowanie prawidłowych relacji interpersonalnych;
- e) koordynują prace z zakresu profilaktyki wychowawczej i zdrowotnej;
- f) kontrolują systematyczność uczęszczania uczniów do szkoły;
- g) tworzą warunki wspomagające wszechstronny rozwój uczniów – społeczny, intelektualny;
- h) dbają o przygotowanie uczniów do życia w rodzinie i społeczeństwie;
- i) motywują uczniów do aktywności społecznej;
- j) uczą tolerancji i poszanowania godności drugiego człowieka;
- k) współpracują z nauczycielami uczącymi w danej klasie uzgadniając z nimi i koordynując działania wychowawcze, zwłaszcza wobec uczniów, którzy wymagają zapewnienia zindywidualizowanej opieki;
- l) współpracują z rodzicami w celu poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo – wychowawczych uczniów, udzielania pomocy w działaniach wychowawczych oraz otrzymywania pomocy od nich, włączania ich w sprawy klasy i szkoły;
- m) organizuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną dla swoich wychowanków.

Rzecznik praw ucznia

- a) wspiera rozwój szkoły jako miejsca optymalnie przyjaznego uczniom;
- b) diagnozuje potrzeby środowiska i społeczności szkolnej;
- c) wskazuje i ujawnia słabe strony placówki jako instytucji wspomagającej wychowanie;
- d) uczy mediacji pomiędzy wychowawcą a rodzicami, uczniami a rodzicami i uczniami a nauczycielami;
- e) współdziała ze wszystkimi podmiotami i ośrodkami mogącymi wesprzeć wychowawcze zadania szkoły.

Nauczyciele

- a) wspierają rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności oraz zainteresowania;
- b) modelują swoją postawę i działaniami pedagogicznymi zachowania społecznie adekwatne;
- c) kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu i demokracji oraz szacunku dla każdego człowieka;
- d) odpowiadają za bezpieczeństwo gimnazjalistów podczas pobytu w szkole i poza jej terenem
- e) reagują na przejawy niedostosowania społecznego u młodzieży;
- f) udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych - rozpoznanie potrzeb uczniów;
- g) współpracują z instytucjami wspierającymi wychowawczą rolę szkoły;
- h) współpracują z rodzicami w sprawach kształcenia i wychowania uczniów;
- i) współpracują ze społecznymi organami szkoły;
- j) organizują konkursy oraz imprezy dla uczniów.

Samorząd Uczniowski

- a) inspiruje i organizuje życie kulturalne oraz intelektualne na terenie szkoły;
- b) rozwija demokratyczne formy współżycia, współdziałania uczniów i nauczycieli, wzajemnego wspierania się,
- c) kształtuje umiejętności zespołowego działania;
- d) stwarza warunki do aktywności społecznej, samokontroli, samooceny i samodyscypliny;
- e) organizuje społeczność uczniowską do jak najlepszego spełniania obowiązków szkolnych;
- f) przedstawia władzom szkoły opinie i potrzeby uczniów, jest rzecznikiem interesów ogółu społeczności uczniowskiej;
- g) współdziała z władzami szkoły w celu zapewnienia uczniom należytych warunków do nauki oraz rozwijania zainteresowań;
- h) organizuje pomoc koleżeńską uczniom napotykałym na trudności w nauce;
- i) dba o dobre imię i honor szkoły.

Rada Rodziców

- a) wspiera proces wychowawczy szkoły;
- b) ukierunkowuje działania wychowawcze szkoły;
- c) współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz o ich wypoczynku;
- d) organizuje formy aktywności na rzecz wspomaganie realizacji celów i zadań szkoły;
- e) gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły.

**5. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE KIERUNKÓW PRACY
WYCHOWAWCZEJ, KTÓRE BĘDĄ REALIZOWANE W RAMACH
PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO SZKOŁY****GLÓWNE CELE WYCHOWAWCZE SZKOŁY**

- A. Wspomaganie naturalnego rozwoju w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, duchowym.
- B. Kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane.
- C. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.

CELE, ZADANIA I FORMY REALIZACJI

- A. Wspomaganie naturalnego rozwoju w wymiarze intelektualnym, psychicznym, zdrowotnym, estetycznym, duchowym

CELE SZCZEGÓŁOWE

- rozwijanie ciekawości poznawczej, kreatywności, przedsiębiorczości;
- przygotowanie uczniów do wejścia w świat poprzez aktywność intelektualną, multimedialną, naukę języków obcych;
- rozwój zainteresowań aktywnością sportową, turystyczną, rekreacyjną;
- kształtowanie potrzeby uczestnictwa w życiu kulturalnym;
- kształtowanie umiejętności współpracy;
- kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła;
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych;
- kształtowanie poszanowania cudzego mienia.

ZADANIA

- organizowanie konkursów przedmiotowych i artystycznych;
- motywowanie do aktywności twórczej i rozwijania zdolności poprzez uwzględnienie w programach dydaktyczno – wychowawczych zadań wyzwalających opisaną wyżej aktywność;
- zajęcia dla uczniów o SPE;
- zajęcia z obszaru profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych;
- motywowanie do przestrzegania zasad szkolnych;
- modelowanie zachowań pożądaných społecznie.

B. Kształtowanie sposobu myślenia i postaw uznawanych za pożądane

CELE SZCZEGÓŁOWE

- kultywowanie tradycji europejskich, narodowych, religijnych i rodzinnych;
- kształtowanie postaw proekologicznych;
- kształtowanie nawyków kultury i higieny osobistej;
- kształtowanie postawy poszanowania dla innych tradycji i kultur;
- kształtowanie postawy poszanowania godności drugiego człowieka bez względu na rasę, narodowość, płeć;
- kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych.

ZADANIA

- organizowanie akademii z okazji świąt państwowych oraz ważnych dla kraju rocznic;
- poznawanie przez uczniów życiorysów i najważniejszych osiągnięć wybitnych Polaków
- udział w uroczystościach upamiętniających męczeńską śmierć bł. Franciszka Rosłańca
- udział w wycieczkach krajoznawczych;
- współpraca z instytucjami gminnymi;
- integracja ze społecznością lokalną poprzez: udział w gminnych konkursach, udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi; udział w gminnym festynie,
- udział w imprezach okolicznościowych i apelach szkolnych;
- działalność Samorządu Szkolnego;
- działalność drużyny harcerskiej;
- udział w akcjach charytatywnych (Góra Grosza, PCK, zbiórkach używanych telefonów, makulatury, nakrętek i zabawek);
- organizacja i udział w imprezach sportowych;
- poznawanie przez uczniów ciekawych informacji na temat krajów Unii Europejskiej (lekcje geografii i WOS), udział w konkursach wiedzy o Unii Europejskiej – „Europa da się lubić”
- spotkania i rozmowy z pielęgniarką środowiskową;
- zajęcia dotyczące pierwszej pomocy, higieny osobistej, zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej.

C. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny

CELE SZCZEGÓŁOWE

- wzmacnianie wartości rodzinnych;
- wspieranie rodziców w procesie wychowawczym;
- kształtowanie postawy prorodzinnej wśród uczniów i rodziców;
- przygotowanie uczniów do wypełniania obowiązków rodzinnych;
- włączanie rodziców w życie szkoły.

ZADANIA

- diagnozowanie potrzeb rodzin (sytuacji materialnej, problemów wychowawczych, patologii, uzależnień, itp.);
- diagnozowanie zachowań ryzykownych wśród młodzieży i ich podłoża rodzinnego;
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna uczniom i ich rodzicom w procesie wychowania;
- prowadzenie warsztatów dla rodziców;
- psychoedukacja rodziców;
- organizowanie zebrań i konsultacji nauczycieli dla rodziców w szkole;
- uczestnictwo rodziców w życiu szkoły poprzez opiniowanie pracy nauczycieli kończących staż na kolejny stopień awansu zawodowego;
- współorganizowanie imprez szkolnych i gminnych (np. Dzień Sportu – Dzień Dziecka, Festyn Szkolny, Święto Patrona Szkoły);
- udział w uroczystościach szkolnych;
- działania na rzecz pozyskiwania sponsorów dla szkoły;
- pomoc w organizacji zbiórki surowców wtórnych;
- pełnienie funkcji opiekunów podczas imprez klasowych i szkolnych (dyskoteki, ogniska, wycieczki).

6. ZAMIERZONE EFEKTY DZIAŁANIA PROGRAMU SYLWETKA ABSOLWENTA GIMNAZJUM

Celem oddziaływań wychowawczych, środowiskowych, dydaktycznych podejmowanych w naszej szkole jest ukształtowanie sylwetki absolwenta Gimnazjum, który:

1. Myśli o przyszłości, czuje potrzebę ciągłego kształcenia się, rozwijania sprawności intelektualnej, emocjonalno – moralnej i fizycznej.
2. Aktywnie funkcjonuje w swoim otoczeniu: szkole, domu, środowisku lokalnym. Szanuje dobro wspólne jako podstawę życia społecznego;
3. Jest przygotowany do życia w społeczeństwie informacyjnym.
4. Posiada zainteresowania, wytycza cele i dąży do ich realizacji. Jest zmotywowany do samodzielnego podejmowania decyzji;
5. Swobodnie korzysta z różnorodnych źródeł wiedzy.
6. Posiada umiejętności społeczne niezbędne do nawiązywania i utrzymywania relacji z innymi;
7. Poszukuje nowych kierunków aktywności i problemów do rozwiązania;
8. Swobodnie porusza się we współczesnym świecie – komunikuje się w języku obcym, umie korzystać z nowoczesnych technologii.
9. Stosuje zasady kulturalnego zachowania, służy pomocą innym.
10. Szanuje tradycję, historię i religię. Jest przygotowany do życia w państwie, społeczeństwie, rodzinie.
11. Jest osobą tolerancyjną, taktowną, szanującą kultury różnych narodów.
12. Jest prawy i odpowiedzialny.
13. Jest słowny, rozważny, życzliwy, obowiązkowy i punktualny.

REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja programu odbywać się będzie w ramach:

1. Godzin wychowawczych i zajęć opiekuńczych prowadzonych przez wychowawców
2. Zajęć dydaktycznych i dydaktyczno – wychowawczych.
3. Dzielenia się własną wiedzą i pedagogizacji rodziców, ramach spotkań z wychowawcami i zebrań ogólnych.
4. Propagowania dostępnych filmów, wideo, literatury młodzieżowej, dla dzieci i programów telewizyjnych.
5. Współpracy z rodzicami. odbywa się zgodnie z planem pracy wychowawcy klasy, z programem wychowawczym i programem profilaktycznym szkoły oraz potrzebami rodziców.
6. Zorganizowanej pomocy psychologiczno – pedagogicznej na terenie szkoły.
7. Działalność Samorządu Uczniowskiego, oraz innych organizacji – drużyna harcerska.
9. Wycieczek szkolnych i klasowych.
10. Dyżurów nauczycieli (podczas przerw).
11. Realizowanych programów profilaktycznych zgodnie z ofertą instytucji współpracujących ze szkołą.

TRADYCJE I CEREMONIAŁ SZKOLNY

Szkoła pielęgnuje tradycje wewnątrzszkolne oraz dziedzictwo kulturowe regionu i kraju poprzez organizowanie różnorodnych uroczystości i akademii, przygotowywanie okolicznościowych gazetek, udział w konkursach wiedzy i konkursach artystycznych. W działaniach tych aktywny udział biorą uczniowie wspomagani przez nauczycieli, wychowawców i rodziców.

Podtrzymywanie i rozwijanie tradycji i obyczajów szkoły:

- święta państwowe,
- święto patrona szkoły,

- dyskoteka andrzejkowa,
- mikołajki,
- szkolna wigilia i opłatek, Jasełka,
- udział społeczności szkolnej w rekolekcjach,
- organizacja imprez szkolnych (wyjścia do teatru, kina, muzeum),
- prowadzenie kroniki szkoły – dokumentowanie ważnych wydarzeń z życia szkoły,
- gazetka szkolna „Gimnas”,
- Dzień integracji - uczniowie klas I w społeczności szkolnej „Otrzęsiny”, „Europa da się lubić” i „ Szkolna Bitwa na głosy”, oraz poczta Walentynowa - imprezy zainicjowane przez uczniów.

SYMBOLE SZKOLNE

Publiczne Gimnazjum im. Władysława Stanisława Reymonta w Wyśmierzycach posiada sztandar z wizerunkiem Patrona szkoły.

Od 2001 roku szkoła może się poszczycić własnym hymnem, wyłonionym w drodze konkursu zorganizowanego wśród społeczności szkolnej.

HYMN SZKOŁY

Reymontowi cześć oddajmy,
Gromko wszyscy zaśpiewajmy,
Niechaj łany śpiew ten niosą,
Wszyscy o to szczerze proszą.

*Poprzez góry, lasy, pola-
to uczniowska nasza wola-
hymn radości niechaj płynie,
po mazowieckiej, pięknej krainie.*

Póki serca szczerze, młode,
Dziękujemy za swobodę,
Za nauki piękny czas,
Który czyni ludzi z nas.

W oficjalnych uroczystościach szkoły i środowiska uczestniczy poczet sztandarowy, który zobowiązuje uczniów do właściwego zachowania i poszanowania symboli narodowych i szkolnych. Apele i uroczystości szkolne odbywają się na sali gimnastycznej, do której uczniowie wchodzi kolejno klasami wraz ze swoim wychowawcą lub nauczycielem prowadzącym zajęcia bezpośrednio przed rozpoczęciem apelu. Wyjście z pomieszczenia odbywa się w kolejności odwrotnej do wejścia.

OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW I PREZENTACJA SZKOŁY

Prezentacja dorobku szkoły i osiągnięć uczniów pozwala na poznanie historii i tradycji szkoły oraz wpływa na identyfikowanie się z nią uczniów i rodziców. Mobilizuje uczniów do rzetelnego i systematycznego wypełniania swoich obowiązków oraz do samodzielnego i kreatywnego działania. Dorobek szkoły i sukcesy uczniów będą przedstawiane poprzez:

- wystawy prac konkursowych,
- kronikę szkolną
- gazetki ściennie i tablice informacyjne,
- szkolną stronę internetową,
- prezentację pucharów, medali i dyplomów,
- gazetka szkolna
- apele szkolne i spotkania z rodzicami.

MONITOROWANIE I EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Monitorowaniu, czyli ciągłemu rejestrowaniu postępów w realizacji programu wychowawczego podlegają co roku:

- plany pracy wychowawcy klasowego i ich realizacja,
- współpraca z rodzicami (tematyka zebrań i frekwencja, rozmowy indywidualne, informacje o postępach uczniów i działaniu szkoły),
- organizacja i przebieg imprez i uroczystości szkolnych,
- organizacja, cele wycieczek szkolnych (karty wycieczek, wpisy do dziennika),
- współpraca z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- pozytywne i negatywne zachowania uczniów na lekcjach, zajęciach, przerwach i uroczystościach (uwagi w dziennikach lekcyjnych),
- działania podjęte wobec uczniów mających trudności w nauce i zachowaniu oraz trudna sytuacja domowa.

Bezpieczeństwo, przyjazny klimat i przeciwdziałanie przemocy w szkole

Diagnoza problemów wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy z rodzicami i uczniami - ankiety, wywiady - obserwacje 	Wychowawcy
Klasa w życiu szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - wybór samorządu klasowego i szkolnego - zapoznanie z programem wychowawczym, wewnątrzszkolnym systemem oceniania, statutem szkoły - zapoznanie z procedurami szkolnymi - spotkania z rodzicami - klasowe zajęcia integracyjne - wycieczki - cykliczne imprezy szkolne 	Wychowawcy klas
Działanie na rzecz bezpieczeństwa i zdrowia uczniów	<ul style="list-style-type: none"> -zapoznanie z regulaminami szkolnymi -pogadanki, prelekcje, próbne alarmy -działania związane ze zdrowym stylem życia -realizacja akcji ogólnopolskich np. Trzymaj Formę, Żyj smacznie i zdrowo - Winiary - działalność szkolnego koła PCK (kurs pierwszej pomocy) - spotkanie z policjantem, pielęgniarką środowiskową 	Nauczyciele i wychowawcy klas Opiekun PCK
Uczniowie klas pierwszych – pomoc w adaptacji do nowych warunków szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> - „Dzień integracji” - wycieczki, rajdy - pomoc koleżeńska 	Wychowawcy Nauczyciele Rzecznik Praw Ucznia
Rola uczenia w społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> - Poznanie Konwencji Praw Człowieka oraz Praw i Obowiązków Ucznia.(WZO, PZO, Statut Szkoły) - godziny wychowawcze - uroczystości szkolne - wycieczki -zajęcia warsztatowe - organizacja samorządów uczniowskich - działania samorządów szkolnych na rzecz szkoły - działania promujące czystość języka-bez wulgaryzmów - współpraca ze środowiskiem lokalnym - udział w uroczystościach integrujących środowisko lokalne - organizacja imprez szkolnych - udział w akcjach charytatywnych 	Opiekun samorządu, wychowawcy i nauczyciele.

Tworzenie i kultywowanie tradycji i zwyczajów szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> -Udział w uroczystościach państwowych -Zapoznanie z sylwetką patrona szkoły -udział w obchodach Dni Patrona (konkurs wiedzy o patronie, konkurs plastyczny itp.) -organizacja cyklicznych imprez szkolnych np. wigilia, 11 listopada, szkolny dzień Kobiet) -organizacja imprez klasowych organizacja imprez szkolnych (dyskoteki, andrzejki i mikołajki) 	Wszyscy nauczyciele
Współpraca z rodzicami w tworzeniu pozytywnego klimatu szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - udział rodziców w tworzeniu wybranych dokumentów szkolnych - zebrania z rodzicami, spotkania podczas dyżurów nauczycieli - realizacja warsztatów, szkoleń lub pogadanek dla rodziców - współorganizowanie imprez szkolnych, klasowych, wycieczek -wyróżnianie rodziców zaangażowanych w życie szkoły (podziękowania) - szkolenia dla nauczycieli -organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej przy współpracy z rodzicami - diagnoza oczekiwań rodziców wobec szkoły 	Dyrektor, wszyscy nauczyciele
Przeciwdziałanie absencji szkolnej uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie pozytywnych postaw ucznia zgodnie z zapisem w Statucie Szkoły - lekcje wychowawcze - zebrania z rodzicami i współpraca z nim -diagnozowanie sytuacji wychowawczej uczniów - nagradzanie uczniów za wzorową frekwencję <ul style="list-style-type: none"> - organizacja pomocy koleżeńskiej 	Wychowawcy klas
Redukowanie sytuacji sprzyjających powstawaniu agresji	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programów profilaktyki mających na celu ograniczenie zjawisk agresji i przemocy w szkole - diagnoza zespołów klasowych - pedagogizacja uczniów i rodziców poprzez realizację lekcji wychowawczych i spotkania z rodzicami - wzmocnienie jakości dyżurów nauczycielskich - egzekwowanie systemu kar i nagród - motywująca funkcja oceny zachowania -zajęcia warsztatowe właściwego rozwiązywania konfliktów, odpowiedzialności karnej nieletnich 	Wychowawcy, zaproszeni specjaliści – pedagog, psycholog.

Wzmocnienie specjalistycznej pomocy psychologiczno- pedagogicznej

Rozwijanie u uczniów poczucia odpowiedzialności za swoją edukację	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja sposobów uczenia się na godzinach wychowawczych - analiza klasowych wyników nauczania - organizacja pomocy psychologiczno - pedagogicznej - zajęcia z doradcą zawodowym MCIZ -współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną (punkt konsultacyjny) 	Wychowawcy, zaproszeni specjaliści
Samokształcenie uczniów z wykorzystaniem źródeł informacji	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia biblioteczne - lekcje informatyki - godziny wychowawcze - lekcje przedmiotowe -realizacja projektów edukacyjnych 	Nauczyciel informatyki, wychowawcy, bibliotekarka

Rozwijanie zdolności i zainteresowań uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - działalność biblioteki, - działalność samorządu uczniowskiego i innych organizacji (drużyny harcerskiej) - promowanie dodatkowej aktywności uczniów (szkolnej i pozaszkolnej) - prezentacja różnych form spędzania wolnego czasu 	Wszyscy nauczyciele
Pomoc uczniom mającym trudności w nauce	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z rodzicami podczas realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej - indywidualizacja procesu nauczania poprzez realizację zaleceń PPP - zajęcia z uczniami o SPE - działania włączające uczniów z orzeczeniami i opiniami w życie społeczne szkoły - diagnozowanie trudności dydaktycznych - współpraca z specjalistami PPP 	Specjaliści PPP, nauczyciele, wychowawcy i dyrektor
Praca z uczniem zdolnym	<ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie uczniów w rozwijaniu ich uzdolnień i zainteresowań poprzez organizowanie różnych form zajęć dodatkowych - przygotowywanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach - współpraca z poradnią – wspomaganie ucznia zdolnego 	Wszyscy nauczyciele
Praca z uczniem sprawiającym problemy wychowawcze	<ul style="list-style-type: none"> - objęcie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną - współpraca z rodzicami - godziny wychowawcze - diagnozowanie pozytywnych zainteresowań uczniów ze skłonnością do agresji jako oparcia dla działań wychowawczych - współpraca z instytucjami wspierającymi pracę szkoły - doskonalenie warsztatu pracy w zakresie umiejętności wychowawczych - współpraca z PPP- punkt konsultacyjny 	Wychowawcy, Dyrektor

Upowszechnienie wiedzy oraz doskonalenie umiejętności wychowawczych nauczycieli i rodziców, a także innych pracowników szkoły

Szkolenie dla nauczycieli i wychowawców - bezpieczeństwo, postępowanie w sytuacjach konfliktowych i kryzysowych	<ul style="list-style-type: none"> - szkoleniowe rady pedagogiczne - wdrażanie i udoskonalanie procedur szkolnych - dzielenie się zdobytą wiedzą podczas spotkań komisji i zespołów wychowawczych 	Dyrektor
Zwiększanie kompetencji wychowawczych rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - pedagogizacja rodziców poprzez: realizację szkoleń podczas spotkań z rodzicami, szkolenia Rady Rodziców, indywidualne spotkania z rodzicami - udział rodziców w spotkaniach i konsultacjach podczas dyżurów nauczycieli - zapoznanie rodziców z dokumentacją szkolną (pierwsza klasa) 	Dyrektor, wychowawcy klas
Uczestnictwo rodziców w podejmowaniu decyzji na poziomie klasy i szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z rodzicami - spotkania Rady Rodziców - zapoznanie rodziców z dokumentami szkolnymi - spotkania z nauczycielami podczas konsultacji nauczycieli 	Wychowawcy, dyrektor i wszyscy nauczyciel

Angażowanie rodziców i środowiska lokalnego w życie szkoły.	<ul style="list-style-type: none">- udział rodziców, nauczycieli i uczniów w organizacji imprez, uroczystości oraz innych wydarzeń klasowych i szkolnych- kontakty i współpraca z samorządem lokalnym i innymi organizacjami- tworzenie zwyczajów i obyczajów szkolnych-organizacja imprez środowiskowych-współpraca z Radą Rodziców-współpraca wychowawców z trójkami klasowymi	Dyrektor, wszyscy nauczyciele, wychowawcy
--	---	---

Załącznik nr 3 do Statutu

*Stwórzmy świat przyjazny,
by dało się w nim żyć,
a nie tylko wytrzymać.*

Powszechna Akademia Młodzieży

**PROGRAM PROFILAKTYKI
ZESPOŁU SZKÓŁ SAMORZĄDOWYCH
W WYŚMIERZYCACH
w skład którego wchodzi**

**PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA
W WYŚMIERZYCACH
i
PUBLICZNE GIMNAZJUM im. ST. REYMONTA
W WYŚMIERZYCACH**

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

1. Podstawa prawna programu
2. Cele i zadania programu profilaktyki
3. Potrzeby rozwojowe uczniów
4. Diagnoza problemów - zagrożenia dla dzieci i ich rodzin
5. Plan realizacji działań
6. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu profilaktyki
7. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych
8. Ewaluacja programu
9. Literatura

Załączniki

WPROWADZENIE

Specyfika czasów, w których żyjemy, to przyspieszone tempo przemian, nie zawsze harmonijnych. Zwiększyła się liczba czynników destrukcyjnych oddziałujących na dzieci i młodzież, nie mających w pełni jeszcze ukształtowanej hierarchii wartości, stojących wobec wyborów i decyzji bardzo złożonych i skomplikowanych. Skutkiem czego stale wzrasta liczba osób przejawiających dysfunkcje rozwojowe oraz poszukujących wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Aby przeciwdziałać temu zjawisku, konieczne jest podejmowanie na terenie szkoły wielopoziomowych działań profilaktycznych gdyż:

- szkoła wypełnia znaczną część aktywnego życia dzieci i młodzieży,
- szkoła jest miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego w grupie rówieśniczej,
- szkoła jest miejscem działalności zadaniowej uczniów, a więc ujawnia lub wręcz wyzwala trudności dzieci i młodzieży związane z przyjmowaniem odpowiedzialności za własne życie,
- szkoła jest miejscem konfrontacji autorytetów i kształtowania się poczucia własnej tożsamości ucznia,
- szkoła pozwala na łatwy dostęp do środowiska dzieci i młodzieży i sprawną organizację prowadzonych oddziaływań.

Szkolny program profilaktyki to program profilaktyki środowiskowej, to znaczy taki, w którym obiektem działań jest całe środowisko szkolne - uczniowie, rodzice i opiekunowie, nauczyciele, instytucje wspomagające szkołę w tych działaniach: Komenda Powiatowa Policji, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, kościół, SANEPID, Zespół Opieki Zdrowotnej....

Profilaktyka to proces, który wspiera zdrowie przez umożliwienie ludziom uzyskania pomocy potrzebnej im do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia oraz przez umożliwienie jednostkom osiąganie subiektywnie satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego, bogatego życia (Z. Gaś, 1997).

Zapobieganie uzależnieniom może dokonywać się na różnych poziomach. W związku z tym wyróżnia się profilaktykę pierwszorzędową, drugorzędową i trzeciorzędową.

Profilaktyka pierwszorzędowa to działanie mające na celu: z jednej strony - promocję zdrowia i przedłużenie życia człowieka, zaś z drugiej zapobiegania pojawianiu się problemów związanych z zachowaniami dysfunkcjonalnymi. Szczególnie wyraźnie akcentuje się tutaj budowanie i rozwijanie różnorodnych umiejętności radzenia sobie z wymogami życia, albowiem deficyty w tym zakresie są powszechnie spotykane w populacji osób dysfunkcjonalnych. Równie ważne jest dostarczanie rzetelnych informacji, dostosowanych do specyfiki odbiorców.

Profilaktyka drugorzędowa ma na celu ujawnianie osób o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności oraz pomaganie im w redukcji tego ryzyka (a więc zapobieganie rozwojowi zaburzeń).

Profilaktyka trzeciorzędowa rozumiana jest jako interwencja po wystąpieniu dysfunkcji. Ma ona na celu, z jednej strony - przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego, zaś z drugiej - umożliwienie osobie objętej terapią i rehabilitacją powrotu do społeczeństwa, prowadzenia w nim satysfakcjonującego i społecznie akceptowanego trybu życia, wolnego od patologii. (Z. Gaś 1997).

1. PODSTAWA PRAWNA

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Konwencja o Prawach Dziecka

Rozporządzenie MENiS z 31 stycznia 2002 r.

Ustawa o systemie oświaty

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z 19 sierpnia 1994 r.

Ustawie 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.

Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

2. CELE I ZADANIA PROGRAMU PROFILAKTYKI

W wyniku diagnozy środowiska szkolnego w zakresie potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży oraz zagrożeń, na jakie narażony jest współczesny młody człowiek, wytyczono następujące **cele oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych**:

1. Wspomaganie zdrowego rozwoju psychicznego dzieci i młodzieży;
2. Aktywizacja środowiska szkolnego w zakresie oddziaływań profilaktycznych;
3. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole i poza nią;
4. Przeciwdziałanie przemocy i agresji;
5. Wykształcenie umiejętności i zachowań umożliwiających zdrowy styl życia;
6. Profilaktyka uzależnień;
7. Wspieranie rodziców w procesie wychowania;
8. Zapewnienie młodzieży pomocy wychowawczej i terapeutycznej.

Cele działań profilaktycznych są realizowane przez:

1. Programy informacyjno – edukacyjne;
2. Programy profilaktyczne;
3. Zajęcia alternatywne;
4. Interwencje prowadzone w szkole i w poradniach profilaktycznych (wobec osób z grup ryzyka);
5. Współpracę między różnymi instytucjami (szkołami, poradniami, policją, samorządem itd.).

3. POTRZEBY ROZWOJOWE UCZNIÓW

W procesie psychospołecznego rozwoju dziecka ważną rolę odgrywa zaspokojenie jego potrzeb. Spełniają one funkcje regulatorów działania, są źródłem podejmowania przez dziecko różnych form aktywności. Niezaspokojone potrzeby oraz związane z tym stany frustracji powodują powstawanie różnych zaburzeń w zachowaniu, trudności wychowawczych, nieprzystosowania społecznego.

Ochrona dziecka przed uzależnieniami powinna rozpoczynać się tak wcześnie, jak to tylko możliwe. Rozsądne i naturalne wychowanie uwzględniające indywidualność dziecka i jego indywidualne potrzeby spowoduje, będzie skuteczną ochroną przed nałogami, sprawi, że dziecko będzie psychicznie zrównoważone, zaradne, pewne siebie, samodzielne, nie będzie ulegać uzależnieniom.

Potrzeby rozwojowe dziecka w wieku szkolnym

Problemy dzieci	Potrzeby wynikające z problemów
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skłonności agresywne, tendencje aspołeczne- skłonności do izolacji i unikania kontaktów z otoczeniem. ➤ Brak pewności siebie, nadmierna nieśmiałość, przejawiane skłonności nerwicowe przyjmujące formę nieuzasadnionych obaw i lęków. ➤ Rozkapryśnienie, skłonności do narzucania swej woli otoczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Potrzeba bliskiego związku. ➤ Potrzeba bezpieczeństwa. ➤ Potrzeba kontaktów społecznych. ➤ Potrzeba przynależności grupowej, akceptacji. ➤ Potrzeba własnego działania. ➤ Potrzeba pozytywnych wzorców. ➤ Potrzeby estetyczne i poznawcze - kontakt z wytworami kultury. ➤ Potrzeba nowych przeżyć.

Szczególą fazę w życiu człowieka stanowi okres dojrzewania. Z perspektywy psychospołecznej właśnie wtedy dokonują się najważniejsze zmiany w zakresie obrazu siebie i społecznej percepcji jednostki, formowane są nowe wzorce relacji interpersonalnych, gwałtownie wzrasta liczba nowych doświadczeń osobistych i społecznych, rozwijane są umiejętności pozwalające na kształtowanie się poczucia własnej kompetencji. Tempo oraz sposoby osiągania celów rozwojowych zależą zarówno od samego nastolatka jak i od osób, z którymi się kontaktuje. Okres dojrzewania nie jest więc biernym oczekiwaniem na dorosłość i dojrzałość. Wręcz przeciwnie - w tej fazie życia młodzi ludzie są bardzo aktywni, eksperymentują z nowymi zachowaniami, poszukują nowych ról, nabywają nowych doświadczeń, a tym samym stają się innymi ludźmi, o nowych prawach i obowiązkach, mającymi nowe potrzeby i oczekiwania, wypełniającymi nowe zadania. W procesie tym niezwykle ważną rolę odgrywają znaczące osoby dorosłe, a zwłaszcza rodzice i nauczyciele (Z. Gaś 1997).

Potrzeby rozwojowe uczniów

Problemy młodzieży	Potrzeby wynikające z problemów
1. Problemy okresu dojrzewania: - biologiczne, np. zmiany w wyglądzie, - społeczne, np. kłopoty w kontaktach interpersonalnych, - psychiczne, np. duże napięcie wewnętrzne, niepokój.	- potrzeba samoakceptacji - potrzeba rzetelnych informacji na temat dojrzewania - potrzeba poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości
Słaby system kontroli wewnętrznej, podejmowanie działań nieprzemyślanych i ryzykownych.	- potrzeba konstruktywnych wzorców - potrzeba autonomii i samodzielności
1. Problemy związane z wysokim poziomem neurotyzmu: - niska tolerancja na frustracje, - problemy adaptacyjne.	- potrzeba radzenia sobie w trudnych, stresujących sytuacjach - potrzeba akceptacji

Działania skierowane do uczniów

Szkoła wspierając wszechstronny rozwój ucznia, musi zachować właściwe proporcje między wiedzą a umiejętnościami i wychowaniem. Konieczne jest odpowiednie profilowanie celów w zakresie wiedzy, wartości oraz specyfiki podejmowanych oddziaływań.

W zakresie wiedzy dąży się do tego, aby wyposażać młodego człowieka w:

- informacje dotyczące radzenia sobie w sytuacjach trudnych, problemowych
- informacje na temat radzenia sobie z własnymi emocjami
- informacje dotyczące sposobów skutecznego radzenia sobie z przeżywanymi lękami, wynikającymi zarówno z interakcji rówieśniczych, jak i z problemów osobistych,
- wiedzę o specyfice i chemicznej naturze poszczególnych środków odurzających i ich interakcjach;
- rozumieć istotę wpływów środków odurzających na fizjologię układów: krążenia, oddechowego, nerwowego i rozrodczego,
- rozumieć w jaki sposób środki odurzające wpływają na sprawność koordynacji psychoruchowej, co jest szczególnie ważne przy prowadzeniu pojazdów mechanicznych oraz uprawianiu sportu,
- rozumieć społeczną problematykę uzależnień, a w szczególności koszty społeczne uzależnień,
- rozumieć związki między odurzaniem się a AIDS,
- znać przepisy prawne i zarządzenia lokalne dotyczące środków odurzających i ich używania,
- rozumieć istotę działania i wpływu środków społecznego przekazu na zachowanie człowieka (zwłaszcza dzieci i młodzieży),
- mieć pełne rozeznanie odnośnie do lokalnych problemów uzależnień oraz placówek niosących pomoc w zwalczaniu tego rodzaju problemów.

W zakresie wartości młody człowiek powinien zrozumieć, że stopniowo zwiększa się stopień jego swobody, ale równocześnie zwiększa się poziom odpowiedzialności za własne działania i za innych, w związku z czym uczeń powinien:

- znać i przestrzegać zasad i norm postępowania obowiązujących w szkole i społeczeństwie
- być świadomy swojej odpowiedzialności za tworzenie i zachowywanie środowiska wolnego od środków odurzających i to nie tylko w domu rodzinnym, ale również w szkole, na podwórku, w dzielnicy itd.,
- akceptować pogląd, że społeczeństwo samo troszczy się o siebie i liczy przede wszystkim na siebie, a więc między innymi nie toleruje używania środków odurzających,
- mieć przekonanie, że uczestniczenie w działaniach organizowanych przez szkołę (np. zawody sportowe, spotkania towarzyskie, imprezy rekreacyjno - rozrywkowe) sprzyja zachowaniu wolności od środków odurzających,
- rozwijać poczucie własnej wartości i akceptować pozytywne aspekty własnego dojrzewania i rozwoju,
- być świadomy własnego uspołecznienia i podejmować działania na rzecz rozwijania i wzbogacania lokalnej społeczności.

W zakresie działań konieczne jest:

- włączanie dzieci i młodzieży w organizację działań o charakterze profilaktycznym w szkole oraz na terenie gminy,
- włączenie młodzieży w organizowanie i odpowiedzialne kontrolowanie życia domowego i szkolnego (z uwzględnieniem problematyki wolności od środków odurzających),
- umożliwienie nastolatkom kontaktu z placówkami przeznaczonymi do pomagania ludziom w pokonywaniu trudności, czemu winno towarzyszyć przekonanie młodzieży, że nie jest ona odpowiedzialna za problemy, jakie przeżywają inni ludzie, ale jest zobowiązana do pomagania w ich rozwiązywaniu.

4. DIAGNOZA PROBLEMÓW – ZAGROŻENIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Diagnoza środowiska szkolnego została opracowana na podstawie:

- a) rozmowy kierowanej w klasach 0-III szkoły podstawowej,
- b) ankiet dla uczniów w klasach IV-VI szkoły podstawowej i w klasach I-III gimnazjum,
- c) ankiet dla rodziców,
- d) ankiet dla nauczycieli,
- e) wywiadu z wychowawcami,
- f) obserwacji zachowań uczniów,
- g) analizy frekwencji w dziennikach lekcyjnych,
- h) analizy frekwencji rodziców na zebraniach organizowanych przez szkołę,
- i) rozmowy z policją, pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, pracownikami organizacji, instytucji, które mają na celu dobro dziecka
- j) rozmowy z pielęgniarką środowiskową.

Uczniowie o najwyższym ryzyku dysfunkcyjności to uczniowie:

- znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej,
- wychowujący się w rodzinie niepełnej,
- wychowujący się w rodzinie rozbitej,
- wychowujące się w rodzinie zastępczej;
- wychowujące się w rodzinie z problemem alkoholowym.

Analizując zagrożenia wśród uczniów i ich rodziców uwzględniliśmy również sytuację społeczno – gospodarczą gminy (poziom bezrobocia około 15%). Większość bezrobotnych stanowią kobiety. Większość bezrobotnych to osoby o niskim poziomie wykształcenia. Gmina ma charakter rolniczy, z przewagą małych gospodarstw (64 % gospodarstw poniżej 10 ha), co nie sprzyja mechanizacji ani specjalizacji produkcji rolnej. Dzieci często pomagają rodzicom w pracach polowych, stanowiąc tanią siłę roboczą.

W związku z tym wyróżniliśmy następujące obszary problemowe:

- bezrobocie, bieda, marginalizacja,
- niska samoocena dzieci i ich rodziców (szczególnie po utracie pracy przez rodziców).

W szkole wytyczono następujące obszary oddziaływań profilaktycznych:

OBSZAR I – agresja

OBSZAR II – bezpieczeństwo w szkole i poza nią

OBSZAR III – spędzanie wolnego czasu uczniów

OBSZAR IV - kształtowanie właściwych postaw, asertywność, kultura bycia i wypowiedzi

OBSZAR V – profilaktyka uzależnień

W wyniku badań ankietowych w gimnazjum wyodrębniliśmy następujące obszary zachowań problemowych:

OBSZAR I - wagary

OBSZAR II - palenie papierosów przez uczniów

OBSZAR III - brak dyscypliny i niska kultura języka

OBSZAR IV - brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne uczniów

5. PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ**Działania skierowane do dzieci i młodzieży**

Model informacyjny (wszystkie klasy)

Zadania	Formy realizacji
I. Profilaktyka dydaktyczno-wychowawcza	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Informowanie o formach pomocy psychologiczno - pedagogicznej ➤ Kierowanie uczniów na badania do PPP ➤ Zapewnienie pomocy w nauce (zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, zajęcia w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej). ➤ Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w kołach zainteresowań. ➤ Informowanie rodziców o rodzajach i formach pomocy proponowanych przez instytucje wspierające szkołę.
II. Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem, WSO, Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki
III. Tworzenie bezpiecznego, wolnego od uzależnień środowiska wychowawczego szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyżury nauczycieli na korytarzach, w szatni, na boiskach. ➤ Kontrola zachowań uczniów w toaletach. ➤ Objęcie uczniów dowożonych opieką świetlicową. ➤ Ankietowanie środowiska szkolnego na temat bezpieczeństwa w szkole. ➤ Organizowanie spotkań z funkcjonariuszem policji, pielęgniarką, strażakiem. ➤ Informowanie o sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu uczniów. ➤ Warsztaty nt. udzielania pierwszej pomocy. ➤ Zapoznanie uczniów z punktami statutu dotyczącymi zakazu używania środków uzależniających i opuszczania szkoły podczas zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych ➤ Szkolenia na kartę rowerową. ➤ Współpraca z Policją, Strażą Pożarną. ➤ Przeprowadzenie zajęć i spotkań na temat bezpiecznych zabaw (ferie, wakacje)

Działania profilaktyczne skierowane do uczniów klas I-III szkoły podstawowej:

Główne zadania do realizacji to:

- poznanie uczniów ,
- integracja zespołu klasowego oraz zespołu rodziców,
- wypracowanie form współpracy z rodzicami.
- promocja zdrowego stylu życia,
- profilaktyka zachowań agresywnych

Zadania	Formy realizacji
1. Integracja zespołu klasowego	Zajęcia integracyjno - adaptacyjne „Poznajemy się poprzez zabawę” „Gry i zabawy ruchowe”- kl.-I <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gry i zabawy interakcyjne ➤ Organizowanie uroczystości i imprez klasowych, wycieczek, ognisk wspólnych spotkań w szkole oraz poza nią
2. Poznajemy swoje uczucia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia interakcyjne, odgrywanie ról ➤ Ekspresja plastyczna
3. Umiejętność radzenia sobie ze złością agresją i przemocą oraz w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spotkania z policjantem na temat „ Zasady bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią” ➤ „Rozwiązujemy trudne sytuacje w klasie”- spotkanie z pedagogiem i psychologiem- kl.2-3 (scenki dramatyczne, gry i zabawy, pogadanki na temat scenek i rzeczywistych sytuacji)

4. Promowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki na temat szkodliwości dymu nikotynowego- kl.1-3 ➤ Pogadanki nt. roli i zasad przestrzegania higieny osobistej, filmy edukacyjne. ➤ Realizacja programu „Nie pal przy mnie, proszę” ➤ Kontrola czystości osobistej - pielęgniarka ➤ Realizacja zajęć na temat zdrowego odżywiania się, promujących zdrowy styl życia. ➤ Udział w programie „Mleko w szkole” – kl. I - VI ➤ Udział w programie „Owoce w szkole”- kl.1-3 ➤ Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych. ➤ Organizacja wyjazdów na basen z nauką pływania
5. Zagospodarowanie czasu wolnego uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Koła zainteresowań ➤ Świetlica opiekuńczo-wychowawcza ➤ Konkursy, wycieczki, imprezy szkolne ➤ Zajęcia dla uczniów w czasie ferii zimowych

Działania profilaktyczne skierowane do uczniów klas 4-6 szkoły podstawowej:

Główne zadania do realizacji to:

- stworzenie przyjaznej atmosfery w szkole,
- promocja zdrowego stylu życia,
- profilaktyka zachowań agresywnych.

ZADANIA	FORMY REALIZACJI
Kształtowanie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia warsztatowe Klasa 4- zajęcia na temat „Postrzegamy siebie i rozumiemy swoje uczucia” Klasa 5- zajęcia na temat „Poznajemy siebie z własnego doświadczenia i opinii innych. Potrafimy jasno i precyzyjnie komunikować się z innymi” Klasa 6- zajęcia na temat: „Moje słabe i mocne strony- akceptacja siebie, umiejętność samooceny”
Kształtowanie właściwych postaw społecznych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia dotyczące praw i obowiązków ucznia ➤ Zajęcia z wychowawcą: „Asertywność jako postawa, dzięki której możemy zachować swoją tożsamość i poczucie własnej wartości” – kl. 6 ➤ Zajęcia z wychowawcą: „Jak radzić sobie ze stresem” – kl.6 ➤ Realizacja programu profilaktycznego „B&N czyli B jak BEZPIECZNY i N jak NIECHRONIONY”
Umiejętność radzenia sobie ze złością, agresją i przemocą oraz w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Jak radzić sobie z przemocą, agresją i złością” – kl.1 i 4 ➤ „Radzenie sobie z przykrymi emocjami, sposoby opanowywania emocji”- kl.5
Promocja zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Akcja „Nie pal przy mnie, proszę” - w ramach akcji ogólnopolskiej ➤ Przygotowanie plakatów i oplakatowanie szkoły w ramach akcji „Światowy dzień bez papierosa” – kl.4-6 ➤ Przeprowadzanie ankiet na temat uzależnień ➤ Spotkania z policją na temat konsekwencji wynikających z dokonywania czynów karalnych w świetle ustawy o nieletnich – kl. 6 ➤ Plakaty, tablice informacyjne dla uczniów i rodziców. ➤ Filmy edukacyjne.
Zagospodarowanie czasu wolnego uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Koła zainteresowań ➤ SKS ➤ Konkursy, wycieczki, imprezy szkolne ➤ Zajęcia dla dzieci w czasie ferii zimowych

Działania profilaktyczne skierowane do uczniów klas pierwszych gimnazjum:

Główne zadania do realizacji w klasie pierwszej to:

- poznanie uczniów,
- integracja zespołu klasowego oraz zespołu rodziców,
- wypracowanie form współpracy z rodzicami.

Zadania	Formy realizacji
I. Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapoznanie ze szkołą, ▪ Zajęcia integracyjno – adaptacyjne.
II. Kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości, budowanie postaw empatii i zaufania.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizowanie imprez klasowych w celu bliższego poznania się, ▪ Organizacja życia klasy - wycieczki, dyskoteki, Andrzejkki, Mikołajki).
III. Zintegrowanie zespołu klasowego.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia integracyjne ▪ Godziny wychowawcze o zainteresowaniach uczniów.
IV. Rozwijanie u uczniów umiejętności radzenia sobie z presją rówieśników, zachowania się w sytuacjach trudnych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Godziny wychowawcze dotyczące asertywności, radzenia sobie w sytuacjach trudnych
V. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> - komunikacji werbalnej i pozawerbalnej, - budowanie zaufania do innych, - poszanowania odmienności.

Działania profilaktyczne skierowane do uczniów klas drugich gimnazjum:

Istotnymi tematami do realizowania w klasie drugiej są:

- profilaktyka uzależnień,
- profilaktyka zachowań agresywnych.

Zadania	Formy realizacji
I. Kształtowanie asertywnych postaw wobec środków uzależniających poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - Sztukę odmawiania, - Wzajemne wspieranie, - Werbalizację potrzeb. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zajęcia z asertywności, ▪ Realizacja na godzinach wychowawczych tematów o systemie wartości, kształtowaniu charakteru. ▪ Konkursy, filmy i ich omawianie.
II. Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - Poznawanie swoich mocnych stron, - Docenianie własnych sukcesów, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizowanie kół zainteresowań umożliwiających uczniom rozwijanie talentów, umiejętności, uzdolnień. ▪ Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych) poprzez nagrody, pochwały.
III. Uświadamianie młodzieży zagrożeń związanych z uzależnieniami.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Omawianie tematyki dbałości o zdrowie na wszystkich zajęciach i przedmiotach. ▪ Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej. ▪ Przygotowywanie gazetek tematycznych dotyczących akcji: Dzień bez papierosa, Światowy dzień walki z AIDS, itp.

Działania profilaktyczne skierowane do uczniów klas trzecich gimnazjum:

Istotnymi elementami działań do realizacji w klasie trzeciej są:

- Podejmowanie przez młodzież decyzji o wyborze kierunku swojego kształcenia, czyli pierwszej decyzji zawodowej.
- Egzamin gimnazjalny.

Zadania	Formy realizacji
I. Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych, za podejmowane decyzje i zachowania.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Godziny wychowawcze dotyczące właściwych wyborów. ▪ Działalność w organizacjach szkolnych.
II. Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spotkania z policją. ▪ Godziny wychowawcze dotyczące obowiązków ucznia i odpowiedzialności za ich lekceważenie.
III. Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień poprzez: - Informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień, - Zwalczanie mitów na temat uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Godziny wychowawcze na temat społecznych i zdrowotnych skutków uzależnień. ▪ Filmy o uzależnieniach i dyskusje na godzinach wychowawczych.
IV. Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadgimnazjalnej.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spotkania z psychologiem z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, warsztaty zawodoznawcze. ▪ Udział w akcjach: Dzień Otwartej Szkoły. ▪ Udostępnianie aktualnych informacji o szkolnictwie ponadgimnazjalnym (gazetki informacyjne, informatory), spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych ▪ Udział w próbnym egzaminie.

DZIAŁANIA ALTERNATYWNE

Zajęcia dodatkowe przeznaczone są dla uczniów pragnących wspólnie z nauczycielem poszerzać swoje wiadomości i umiejętności w zakresie jednego przedmiotu lub innej dziedziny aktywności.

Cele zajęć:

- rozbudzanie i kształtowanie zainteresowań uczniów,
- poszerzanie wiedzy uczniów poza zakres przewidziany w programie nauczania,
- rozwijanie uzdolnień uczniów,
- zagospodarowanie wolnego czasu ucznia.

W **zajęciach pozalekcyjnych** uczestniczą uczniowie zainteresowani przedmiotem.

W **zajęciach sportowych** uczestniczą uczniowie z wysoką sprawnością fizyczną i predyspozycjami do uprawiania określonej dyscypliny sportowej, wyznaczeni przez nauczycieli wychowania fizycznego.

W **zajęciach rekreacyjno-sportowych** uczestniczą uczniowie nie mający predyspozycji do udziału w sekcjach specjalistycznych.

Zadania	Formy realizacji
I. Praca w organizacjach działających w szkole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działalność Samorządu uczniowskiego i innych organizacji.
II. Zajęcia sportowe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania Uczniowskiego Klubu Sportowego
III. Promocja zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konkursy dotyczące zdrowia np. szkodliwości alkoholu, nikotyny, konkurs wiedzy o AIDS itd. ▪ Spotkania z pielęgniarką na temat chorób i higieny, ▪ Filmy dotyczące zagrożeń cywilizacyjnych, ▪ Gazetki tematyczne,

IV. Zajęcia pozalekcyjne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koła przedmiotowe, ▪ SKS,
V. Organizacja imprez masowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spektakle filmowe organizowane w sali gimnastycznej, ▪ Wycieczki klasowe, ▪ Dyskoteki szkolne, ▪ Uroczystości szkolne i akademie – Święto Niepodległości, Festyn Rodzinny, Rocznica Konstytucji 3 Maja, Jasełka,
VI. Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udział w zawodach sportowych, ▪ Udział w konkursach wiedzy, ▪ Udział w olimpiadach przedmiotowych,

PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W SZKOLE

- Program profilaktyczny „B&N czyli B jak BEZPIECZNY i N jak NIECHRONIONY”
- Program profilaktyczny „Nie pal przy mnie, proszę”
- Program profilaktyczny „Wiem, co jem”

Spodziewane efekty podejmowanych działań w zakresie profilaktyki pierwszorzędowej

Zmiany w postawach, wiedzy i zachowaniu:

- wykształcenie nawyków zdrowego stylu życia,
- Nabycie wiedzy o szkodliwości alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych środkach odurzających,
- Nabycie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo,
- Zdobycie wiedzy na temat skutków prawnych i społecznych używania środków odurzających,
- Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach zetknięcia się z przemocą i uzależnieniami,
- Nauczenie się pozytywnych zachowań oraz właściwego postrzegania i rozumienia ludzi,
- Zdobycie umiejętności dokonywania wartościowych i sensownych wyborów w życiu.

Działania podejmowane w szkole w ramach profilaktyki drugorzędowej.

Działania tego typu są podejmowane wobec osób z tzw. grup podwyższonego ryzyka.

Do czynników ryzyka zalicza się:

- środowisko społeczne (złe warunki ekonomiczne),
- normy społeczne promujące dane zachowania (rodziny patologiczne),
- grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne (np. zażywanie środków odurzających),
- defekty w zakresie zdrowia somatycznego,
- dysfunkcyjność w zakresie psychicznym (próby samobójcze).

W przypadku zarejestrowania negatywnych i aspołecznych zachowań dyrektor szkoły podejmuje działania zmierzające do wyeliminowania ich skutków:

- podejmuje systematyczne rozmowy z uczniem, a gdy sytuacja tego wymaga podejmuje interwencje z włączeniem rodziców,
- kieruje do specjalistycznych poradni, lekarzy,
- obejmuje opieką uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (współpraca z MOPS, PCPR, zwolnienie ze składek na ubezpieczenie, dyskretna zbiórka odzieży wśród pracowników szkoły),
- systematycznie współpracuje z Policją, Sądem dla Nieletnich (osoby objęte dozorem),
- sprawuje opiekę nad uczniami posiadającymi opinie i orzeczenia z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej,

Działania skierowane do rodziców

Zadania	Formy realizacji
I. Informowanie rodziców o pracach szkoły	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapoznanie ze Statutem Szkoły (w tym z WSO), Programem Wychowawczym, Programem Profilaktyki, regulaminami organizacyjnymi. ▪ Organizowanie Dni Otwartych Szkoły. ▪ Informowanie o formach pomocy socjalnej organizowanych w szkole i poza nią. ▪ Prezentacja działalności szkoły podczas akademii i uroczystości mających charakter środowiskowy.
II. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach z rodzicami, ▪ Indywidualne spotkania z wychowawcą, ▪ Pisma informujące o wynikach w nauce, ▪ Spotkania z dyrektorem szkoły,
III. Współpraca z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pomoc rodziców przy organizacji imprez szkolnych, ▪ Systematyczna współpraca z Radą Rodziców.

Działania skierowane do nauczycieli

Zadania	Forma realizacji
I. Propagowanie kursów i szkoleń	<ul style="list-style-type: none"> ▪ informowanie o kursach i szkoleniach w pokoju nauczycielskim ▪ promowanie nauczycieli doskonalących się w profilaktyce i wychowaniu,
II. Organizacja szkoleń i warsztatów	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spotkania ze specjalistami z zakresu opieki i wychowania. ▪ Realizacja szkoleń warsztatowych z SORE
III. Propagowanie literatury dotyczącej profilaktyki uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień

6. OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU PROFILAKTYKI**Obowiązki dyrektora:**

1. Zakłada, że w jego szkole funkcja profilaktyki musi być spójna z funkcją wychowania.
2. Posiada podstawową wiedzę w zakresie profilaktyki problemowej.
3. Umacnia pozytywne relacje interpersonalne w szkole.
4. Premiuje doskonalących się nauczycieli.
5. Zachęca młodzież do udziału w działaniach profilaktycznych.
6. Włącza rodziców do współpracy w tworzeniu i realizacji szkolnych programów: wychowawczego i profilaktyki.
7. Wspiera finansowo i organizacyjnie działania profilaktyczne w swoim środowisku.

Obowiązki nauczycieli (nauczycieli wychowawców):

1. Promuje zdrowy styl życia i wartościowe formy spędzania wolnego czasu.
2. Utrzymuje osobowe relacje z uczniami (poprzez konsultacje, indywidualne rozmowy).
3. Konstruktywnie współpracuje z gronem pedagogicznym oraz pozostałymi pracownikami szkoły.
4. Doskonali się osobowościowo.
5. Dostrzega indywidualność dziecka, indywidualizuje oddziaływania.
6. Ma pozytywne relacje z rodzicami, potrafi pozyskać rodziców do współpracy.
7. Doskonali się zawodowo.

Obowiązki rodziców:

1. Mają dobry kontakt ze szkołą i szeroko rozumianym środowiskiem dziecka.
2. Aktywnie współpracują ze szkołą, dzieląc odpowiedzialność za podejmowane wspólnie oddziaływania profilaktyczno – wychowawcze i opiekuńcze.
3. Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania i sposobów przeciwdziałania im.
4. Stanowią wzór osobowy – model dla dziecka.
5. Dbają o dobry kontakt z dzieckiem.

7. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH

Nazwa instytucji	Telefon
1. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Białobrzegach	48 613-30-78
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	48 613-34-14 w. 119, 120, 123
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	48 615-70-28
4. Komenda Powiatowa Policji	48 613-52-00
5. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna	48 613-23-60

Wykaz placówek udzielających pomocy osobom z problemem narkotykowym

Województwo mazowieckie:

Nazwa placówki	Dane placówki	Godziny pracy i zakres działalności
Narkotyki, Narkomania. Ogólnopolski Telefon Zaufania	801 199 – 990	Czynny codziennie od 16 ⁰⁰ do 21 ⁰⁰ Telefon zaufania oferuje profesjonalną pomoc w zakresie informacji, porad, wsparcia psychologicznego dla: osób uzależnionych od narkotyków, rodziców osób używających narkotyków, pedagogów nauczycieli, wychowawców.
Pogotowie Makowe Bezpłatna linia	801 109 – 696	
Punkt Konsultacyjny „MONAR”	26 – 600 Radom ul. Struga 57A, tel. 48 364 76 00	Czynne od pn. – pt. w godz. 9 ⁰⁰ – 15 ³⁰ Poradnictwo dla osób uzależnionych i ich rodzin, możliwość wykonania testu na obecność narkotyku w organizmie.

8. EWALUACJA PROGRAMU

1. Cel ogólny ewaluacji:

Podniesienie efektywności pracy szkoły.

2. Cel szczegółowy:

Sprawdzenie funkcjonowania Programu Profilaktyki w praktyce szkolnej oraz jego modyfikacja i wyeliminowanie dostrzeżonych braków.

Obiekt ewaluacji	Pytania kluczowe	Kryteria ewaluacji	Metody	Próba	Monitorowanie	Raport
Funkcjonowanie programu profilaktyki	<p><u>Czy program</u> profilaktyki uwzględnia przepisy prawa oświatowego?</p> <p><u>Jaka jest</u> znajomość programu profilaktyki wśród uczniów, nauczycieli i rodziców?</p> <p><u>Czy główne założenia</u> programu są akceptowane przez wszystkich zainteresowanych: uczniów, nauczycieli i rodziców?</p> <p><u>W jaki sposób</u> są realizowane założone w programie cele?</p> <p><u>W jaki sposób</u> program wpływa na rozwój ucznia w sferze psychofizycznej i aksjologicznej?</p>	<p><u>Zgodność z</u> obowiązującymi przepisami.</p> <p><u>Znajomość</u> programu profilaktyki</p> <p><u>Akceptacja</u> założeń.</p> <p><u>Realizacja</u> założonych w programie celów.</p> <p><u>Adekwatność</u> założeń programu do potrzeb i oczekiwań.</p>	<p>Wywiad</p> <p>Obserwacja zajęć</p> <p>Analiza dokumentów</p> <p>Studium przypadku</p>	Wszyscy uczniowie, uczestnicy programu.	Dane gromadzi pedagog i psycholog szkolny	Pisemny do wiadomości rady pedagogicznej, rady rodziców oraz samorządu szkolnego.

9. LITERATURA

1. Ewa Kosińska, *Zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyki*, Wydawnictwo Rubikon, Kraków 2002 (<http://www.rubikon.krakow.pl>).
2. Małgorzata Simm, Ewa Węgrzyn – Jonek, *Budowanie szkolnego programu profilaktyki*, Wydawnictwo Rubikon, Kraków 2002 (<http://www.rubikon.krakow.pl>).
3. Ewa Kosińska, Barbara Zachora, *Profilaktyka pierwszorzędowa w szkole. Scenariusze zajęć z uczniami*, Wydawnictwo Rubikon, Kraków 2003 (<http://www.rubikon.krakow.pl>).
4. Ernst Ken, *Szkolne gry uczniów. Jak sobie z nimi radzić*, WSiP, Warszawa 1991.
5. Gordon Thomes, *Wychowanie bez porażek w szkole*, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 2002.
6. Spionek H. „*Zaburzenia rozwoju uczniów a niepowodzenia szkolne*”.
7. Tyszkowa M. „*Czynniki determinujące pracę szkolną dziecka*”.
8. Zimsen K. „*Jak kochać dzieci, aby nas kochały?*”

Program opracowano z wykorzystaniem *Programu profilaktyki* II Liceum Ogólnokształcącego im. Wł. Broniewskiego w Koszalinie, listopad 2002 r.

Załączniki**POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH****Znalazłeś narkotyk, np. pod ławką**

Znalezione narkotyku nie można przechowywać w szkole. Posiadanie narkotyków jest w Polsce przestępstwem. Poinformuj o zdarzeniu dyrektora, wezwijcie policję, która odbierze i zabezpieczy narkotyki.

Złapałeś ucznia z narkotykiem

Jeśli uczeń ma mniej niż 18 lat, na wszystko, co zrobisz, musisz mieć zgodę rodziców. Zabezpiecz dowody przy świadkach, pamiętaj jednak, że nie masz prawa przeszukać teczek ucznia ani jego rzeczy osobistych. Natychmiast wezwij do szkoły rodziców i rzeczowo wyjaśnij im zaistniałą sytuację. W porozumieniu z dyrektorem wezwij do szkoły policję, aby zabezpieczyła narkotyki.

Gdy podejrzewasz, że uczeń jest pod wpływem środków odurzających:

- nie pozostawiaj go samego, zapewnij mu opiekę lekarską, pod wpływem środka odurzającego może wyrządzić krzywdę sobie lub innym;
- nie działaj w pojedynkę, poproś kogoś o pomoc;
- zawiadom rodziców ucznia.

Wyciąg z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii:

Od 12 grudnia 2000 r. karze podlega każdy, kto posiada nawet nieznaczną ilość narkotyków.

Art. 48.1. Kto wbrew przepisom ustawy posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

3. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5. Namawianie i częstowanie

Art.1. Kto wbrew przepisom ustawy udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia albo umożliwia ich użycie, albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust.1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu lub nakłania go do użycia takiego środka lub substancji albo udziela ich w znacznych ilościach innej osobie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 5.

DYREKTOR SZKOŁY
